

**glasilo delavcev
sozd
rudarski elektro-
energetski kombinat
edvarda kardelja**

srečno

Potek raziskovalno-odpiralnih del v nahajališču lignita Globoko

Ležišče lignita pri Globokem naj bi se razprostiralo v smeri proti zahodu in jugu od opuščenega rudnika Globoko. Na tem delu Krško-Brežiškega polja so v obsežni sinklinali odloženi terciarni sedimenti, ki proti zahodu segajo vse do Otočca na Dolenjskem, proti vzhodu pa se terciarna sinklinala nadaljuje na sosednjo Hrvaško. V njej se poleg ležišča pri Globokem že na več mestih pojavlja lignit. Dosedanje geološke raziskave v okolici Globokega in širša prospekcijska terena nakazujejo možnost, da se na ozemlju obširne sinklinale lahko tudi dalje proti zahodu in jugu nahajajo ekonomsko pomembne količine lignita. Na podlagi zadnjih podatkov kontrolnega vrтанja pa ni izključena tudi možnost nadaljevanja pomembnih količin lignita proti vzhodu.

V letu 1981 so pričeli raziskovalna vrтанja, ki so se nadaljevala vse do danes. Skupno je bilo na območju zapadno in južno od opuščenega premogovnika izvr-tanih 46 vrтин, s skupno dolžino 8034 m. Raziskovalno vrтанje je bilo financirano iz sredstev naftnega dinarja in sredstev republiške raziskovalne skupnosti. Raziskovalno vrтанje so spremljali s proučevanjem geoloških značilnosti nahajališča.

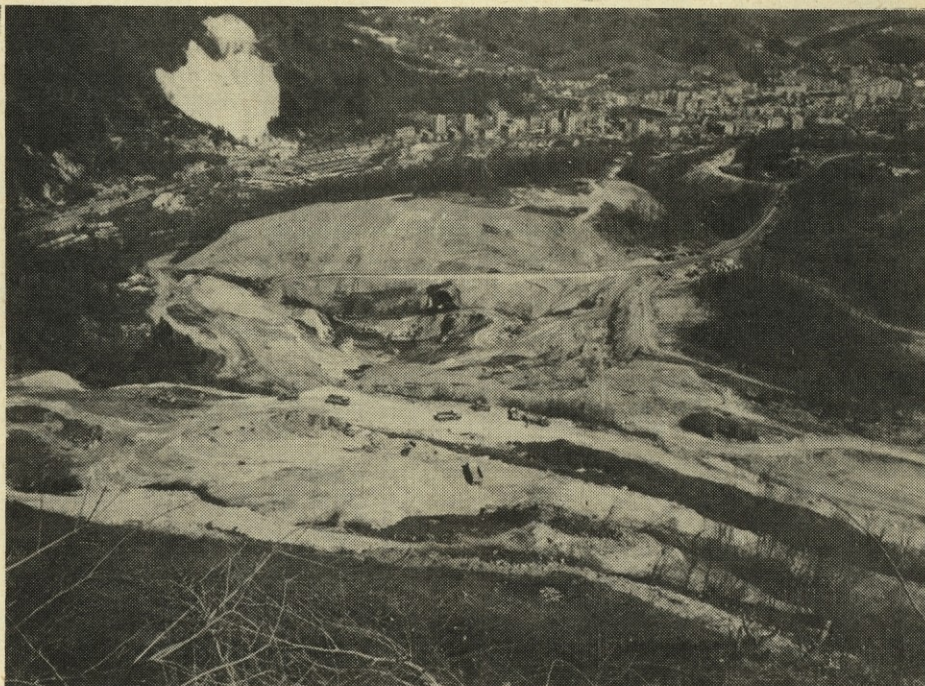
Na osnovi rezultatov raziskovalnega vrтанja v letih 1981 in 1982 je bila ob koncu leta 1982 izdelana obsežna preliminarна študija o možnosti odkopavanja lignita v nahajališču Globoko. Študijo je izdelal Rudarski inštitut Ljubljana, nosilci naloge pa so bili ugledni univerzitetni strokovnjaki s sodelavci z Geološkega zavoda Ljubljana. Ta študija je povzela po-

datke predhodnega vrтанja, na podlagi katerih je bilo izračunanih 11 milijonov ton geoloških zalog, od tega nekaj nad 7 milijonov eksploatabilnih. Že takrat je bilo v večini vrтин navrtanih več lignitnih slojev, debeline od nekaj dm do 3 m in kvalitete 9 do 11 MJ/kg.

Recenzijsko poročilo te študije v začetku leta 1983 je vplivalo na odločitev, da so začeli aktivno izvajati tudi rudarske ra-

ziskave tega nahajališča, zlasti z namenom neposrednega spoznavanja montan-geoloških posebnosti lignitnih slojev in prihrbin, natančnejše strukturne obdelave, tektonike ipd. Ob tem je bilo prav tako dogovorjeno, da rudarsko raziskovalne objekte locirajo in izdelajo tako, da bi lahko služili tudi kasnejši eksploataciji.

Skrbništvu za izvajanje rudarskih raziskav je bilo dodeljeno Rudniku Senovo, ki je pravočasno pridobil vso potrebno

Panoramski pogled na površinski kop Lakonca s področja Bukove gore, zadaj Trbovlje. (Foto: B. Klančar)

dokumentacijo za pričetek del. Za pridobitev dovoljenja za izvajanje je bilo potrebno obdelati vso lokacijsko problematiko s številnimi soglasji, odkupom zemljišč, projektno dokumentacijo itd. Zaradi kasnitve operativnosti sredstev naftnega dinarja, so pričeli z izvajanjem tako imenovanega prvega dela prve faze rudarskih raziskav šele v zadnjem kvartalu 1984. V sklopu I. faze rudarskih raziskav je že izdelan plato na koti 207, severno od vasi Dečno selo. Plato je s približno 300 m dolgo cesto povezan s cesto Brežice—Sromlje. Na platoju je zgrajena RT postaja s 1000 KVA—20/6/0,5, ki je s 640 m dolgim kablovodom povezana z 20 KV omrežjem. Na platoju je v glavnem zgrajena že vsa potrebna tehnična in druga infrastruktura, ki omogoča izvajanje rudarsko gradbenih del. S platoja izdelujejo dva paralelna vpadnika. Izvažalni vpadnik je trenutno izdelan v dolžini 110 m, zračilni pa 70 m. Podgrajevanje izvajajo z ločnim podporjem in litim oziroma brizganim betonom. Dela nekoliko kasnijo, ker je bila izvajalcu šele v marcu dana možnost električnega napajanja, kljub temu, da je bil transformator dobavljen pred pogodbenim rokom. Velike težave so povzročale neugodne vremenske razmere, posebno nizke temperature v januarju in februarju ter nenehne padavine. Številni problemi so nastali zaradi projektne slabo obdelanih zunanjih gradbenih del. Tako so se v prestrmi brežini useka platoja začeli pojavljati plazovi, ki že ovirajo normalno manipuliranje na platoju. Naklon brežine bo potrebno zmanjšati, kar bo skupaj s prenizko ocenjenim nasipnim koeficientom povzročilo bistveno povečanje nasipnega dela platoja. Nasip bo tako zaprl strugo potoka vzdolž platoja in bo potrebno potok kanalizirati, kar bo sedaj veliko težje izvedljivo, kot če bi bilo v projektu predvideno.

Izvajalci geoloških raziskav imajo velike težave s povezovanjem številnih premogovih slojev med posameznimi vrtnami. Zato so se odločili, da s kontrolnimi vrtnami preverijo pravilnosti ugotovljene strukture. Že prva kontrolna vrtina, izvrtana v začetku tega leta, je pokazala, da so bile nekatere vrtnice iz preteklih let v področju južne meje nahajališča zanesljivo preplitve. Naslednji dve vrtni sta to samo potrdili. Zadnja celo nakazuje možnost, da je sloj, ki je doslej veljal za glavnega, dejansko samo eden od debelejših krovninskih slojev. Če bo ta predpostavka potrjena, bo slika strukture tega nahajališča bistveno drugačna. Zaloge bi se v tem primeru znatno povečale, le da bi nastopale v večjih globinah. Za potrditev te domneve pa bo potrebno izvrtati še vsaj eno dodatno vrtino.

Martin VIDMAR

Rezultati dela v Rudniku Kanižarica v letu 1984

V 1. številki glasila "Srečno" je bila že podana ocena dela in problematika za leto 1984.

Kolektiv je o rezultatih gospodarjenja razpravljal na zborih dne 22.2.1985, delavski svet rudnika pa 27.2.1985. Iz poslovnega poročila je razvidno:

— Planirana proizvodnja je bila presežena za 11.300 ton oziroma 9,4 % napram letu 1983 pa je bila večja za 8,6 % ali 10.500 ton.

V rednih delovnih dneh je bilo izkopanih 121.610 ton premoga ali 459 ton/dan, z nadurnim delom pa 9.690 ton ali 447 ton/dan. Povprečna dnevna proizvodnja pa je znašala 458 ton.

Iz odkopnih delovišč smo pridobili 114.770 ton premoga, s priprav pa 16.530 ton.

— Storilnost, prikazana v tonah za opravljene delavnik, ni bila zadovoljiva in je dosežena: odkop 7,60 ton, jama 2,12 ton in rudnik 1,39 ton.

— Prodaja premoga je bila normalna s pripombo, da je bilo povpraševanje po premogu dosti večje, kot so proizvodne zmogljivosti.

Od celotne proizvodnje je bilo prodano kot komercialni premog 84.612 ton ali 64,4%, razlika 46.688 ton ali 35,6% pa za energetiko. Povprečna toplotna vrednost premoga je znašala 12,963 GJ/t.

V zvezi s prodajo premoga so nastajale ovire zaradi pomanjkanja železniških vagonov, zlasti v zadnjem trimesečju, in smo morali energetski premog deponirati, pri čemer so nastajali znatni dodatni stroški.

— Raziskovalna dela v jami je v precejšnji meri opravljal rudnik v lastni režiji tako izdelavo raziskovalnih hodnikov in globinsko vrtanje. Na ta način so bila ta dela v pravem času opravljena, so znatno cenejša, rudnik pa si je s tem ustvaril večjo akumulacijo.

— Gostinska enota, ki dela v okviru rudnika, je poslovala zadovoljivo, vsekakor pa je velika pridobitev nov objekt družbene prehrane.

— Povprečen stalež zaposlenih v rudniku je znašal 439 ljudi. Fluktuacija je bila precej velika, saj je med letom prišlo 105 in odšlo 78 ljudi, in to v večji meri jamski delavci. Za normalno opravljanje del primanjkuje predvsem kvalificiranih rudarjev—kopačev.

— Izostanki z dela so za rudnik znašali 19,45% in so bili manjši kot v letu 1983, ko so znašali 20,35%.

— Oskrba z repromaterialom ni bila zadovoljiva, kar velja zlasti za električne kable, jamski les, nekatere vrste ležajev in pa repromaterial iz uvoza za tovorna vozila. Da je delo potekalo kolikor toliko normalno, je bilo potrebno veliko prizadevnosti.

— Celotni prihodek rudnika je bil pridobljen s proizvodnjo oziroma prodajo premoga, izvajanja investicijskega vzdrževanja in raziskovalnih del v lastni režiji ter od ostalih storitev.

Poslovanje med letom je potekalo normalno, likvidnost je bila v povprečju dobra.

Na dobro likvidnost je vplivala presežena planska proizvodnja, sprotne prodaje premoga, majhne terjatve do kupcev in pa uporaba sredstev rezervnega sklada v obratne namene.

Z ozirom na dokaj dobro poslovanje so se rudarji iz Kanižarice izenačili tudi z osebnimi dohodki z rudarji ostalih rudnikov rjavega premoga v Sloveniji. Za boljše delo v prihodnosti, zlasti še spričo vse težjih montan—geoloških pogojev v jami in poostrenih pogojev gospodarjenja je kolektiv rudnika dopolnil in sprejel "program ukrepov", katerega cilji so:

- povečanje proizvodnje in storilnosti
- zmanjšanje materialnih stroškov

Rudarjev obraz med delom
(Foto F. Kopitar)

Za povečanje proizvodnje in storilnosti je potrebno:

Povečati stalež v jami in izboljšati kvalifikacijsko strukturo delavcev. Zato je potrebno neprekinjeno sodelovati z zavodi za zaposlovanje v občini Črnomelj, sosednjih občinah ter s šolami.

Za izboljšanje kvalifikacijske strukture delavcev v jami intenzivno šolamo nekvalificirane delavce v sodelovanju s strokovnimi delavci rudnika ter Rudarskim šolskim centrom Trbovlje.

V zvezi s tem se je v teh letih stalež popolnil, za izboljšanje kvalifikacijske strukture jamskih delavcev pa bo potrebno več let, kar pa je posledica zapostavljenosti rudarjenja v preteklih letih.

Ponovno je potrebno proučiti možnost uvedbe oddelka rudarske šole za kvalificirane rudarje v Centru srednje šole v Črnomlju.

Veliko smo tudi naredili za zmanjšanje fluktuacije delavcev z izgradnjo stanovanj, saj smo v zadnjih treh letih zgradili 46 stanovanj. Prav tako tudi skrbimo za izboljšanje standarda delavcev, ki živijo v neposredni bližini rudnika. V ta namen v zadnjih letih veliko vlagamo.

Izboljšati pogoje dela:

- dosledno izvajati dela po pravilih odkopne metode;
- pravilno organizirati delo pri pripravljalnih delih,
- zmanjšati zastoje na opremi s preventivnim vzdrževanjem,
- redno dostavljati repromaterial na vsa delovišča,
- budno zasledovati varnostne ukrepe pri delu, sproti opozarjati in poučevati vse zaposlene o nevarnostih, ki so možne v jami.

Teh ukrepov še nismo v popolnosti osvojili, kar posebej velja za strokovno tehnični kader, vendar pa že opažamo napredek, kar je tudi razvidno iz rezultatov dela.

Izboljšati delovno disciplino:

- Maksimalno izkoriščati delovni čas v vseh delovnih enotah.
- Ukiniti nadurno delo, ki ni vezano na proizvodnjo. V proizvodnji lahko delajo nadurno samo tisti delavci, ki nimajo neopravičenih izostankov.
- Sproti in stalno reševati vse kršitve delovne discipline.
- Spremljati izostanke, izvajati kontrolo bolniških izostankov in ukrepati.
- Odobravati dopuste le po planu.
- Rudarsko in elektrostrojno tehnično osebje mora biti pretežno del delovnega časa v jami ter se redno udeleževati dnevnih raportov.
- Pri izpolnjevanju teh ukrepov je dosežen napredek, vendar ne v popolnosti.

— Za povečanje učinkovitega delovnega časa je zmanjšano število prevozov v jamo s skipom.

— Za lažji izhod delavcev iz jame je montirana po šestem vpadniku tako imenovanem "vlaču" (aktivirano II. 1985).

— Bolniški izostanki so se v zadnjih letih očitno zmanjšali, prav tako neopravičeni izostanki.

— Drugo pa izvajamo več ali manj dnevno in stalno.

Izboljšati nabavo rezervnih delov, repromateriala, priprav za delo in opreme.

— Pravočasno planiranje vsega potrebnega materiala.

— Za nabavo potrebnega materiala si mora nabavni referent maksimalno prizadevati, za kar so na razpolago vsa prevozna sredstva.

— Za nabavo opreme po planu skrbi vodja komercialne.

— Delo v avtoparku organizirati tako, da bo avtopark v celoti izkoriščen.

Režim prodaje prilagoditi železniškemu transportu.

V zvezi z naštetimi nastopajo težave zaradi pomanjkanja gotovega repromateriala (kablo, ležaji, baker, elektro oprema in drugo) na tržišču. Poseben problem predstavljajo rezervni deli iz uvoza.

Dodatni ukrepi:

— Spremljati delo nadzorno—tehničnega kadra, njegovo prizadevanje in prispevek k boljšemu delu. V primeru neizvrševanja nalog pa predlagati zamenjave.

Po programu so posamezni ukrepi še podrobneje obdelani z navedenimi odgovornimi delavci, zadolženimi za izvajanje posameznih ukrepov.

Za zmanjšanje materialnih stroškov je potrebno:

Varčevati z električno energijo:

— Prepovedano je dodatno ogrevanje prostorov z električno energijo.

— Nenehno bdeti in opozarjati ter ukrepati, da stroji v proizvodnem procesu ne tečejo prazno (trakovi in verižni transporterji), da stroji, ki niso vezani na proizvodnjo, (črpalke) obratujejo v času, ko je cenejša energija.

V tem smislu so strokovne službe naredile veliko, z vključitvijo kompenzacijskih baterij ter delom glavnih črpalk v tretji izmeni, ostalo pa moramo izvajati stalno, za kar je odgovorno nadzorno—tehnično osebje.

Varčevati z opremo, orodjem za delo in materialom.

— Smotrna poraba in popravilo že rabljenega materiala (večkratna uporaba podporja tam, kjer je to dovoljeno, popravilo izrabljene opreme in orodja v lastnih delavnicah itd.) — ta dela že izvajajo redno in stalno. Vendar pa je še vedno slab odnos do orodja za delo. Vsi bomo morali nanj še bolj paziti. Prav tako je potrebno polagati več pozornosti na osebna zaščitna sredstva, saj predstavljajo ti stroški pomembno postavko.

Uporaba službenih vozil in poraba dieselskega goriva pri prevozu premoga in ostalega materiala.

— Službena potovanja z osebnimi avtomobili odobrava direktor, v njegovi odsotnosti pa tehnični vodja rudnika. Potovanja v komercialne namene R—4 komije pa vodja komercialne ali direktor.

— Vsako službeno potovanje je možno opraviti samo na podlagi predhodno izdelanega potnega naloga.

Za zmanjšanje porabe dieselskega goriva je potrebno:

— V zimskem času kamione garažirati.

— Vožnje s kamioni naj bodo racionalne, tako da preko transportnih podjetij organiziramo povratne vožnje.

— Vgraditi ključavnice na rezervoarje kamionov in delovnih strojev.

— Redno dnevno kontrolirati porabo goriva kamionov ter pravočasno uravnati potrošnjo.

— Mesečno sestaviti poročilo o porabi goriva in ga dostaviti tehničnemu vodji rudnika.

Ukrepi, katere izvajamo že tretje leto, so dali vidne rezultate, saj že nekaj časa dosegamo in presegamo planirano proizvodnjo in povečujemo storilnost. Povečal se je tudi stalež in delovna disciplina, zmanjšali pa izostanki, kar vse vpliva na pozitivne poslovne rezultate.

Vzroki za izgubo poslovanja v DO Rudniki rjavega premoga Slovenije v prvem četrtnem leta 1985

Delovna organizacija Rudniki rjavega premoga Slovenije je v prvem četrtnem leta 1985 izkazala izgubo v poslovanju v višini 137.463.620,10 din. Z izgubo so poslovale tri temeljne organizacije združenega dela (TOZD RRP Hrastnik, TOZD RRP Laško in TOZD RŠC) ter delovna skupnost skupnih služb. Izguba je za 27 % večja kot v enakem obdobju preteklega leta, ko je z izgubo poslovalo sedem organizacij združenega dela. Organizacij združenega dela z izgubo v letu 1985 (4) je manj kot leta 1984 (7), vendar je to tudi posledica nove organiziranosti, saj je obračun poslovanja v 1. četrtnem leta 1985 prvi po novi organizacijski obliki za proizvajalce rjavega premoga v Sloveniji.

Poslovanje z izgubo ne preseneča, saj smo že v januarju in februarju ugotavljali razmeroma visok izpad prihodka in samo razmeroma visoko presežena planska proizvodnja ter racionalno obnašanje na področju stroškov sta lahko prispevala k ugodnejšim finančnim rezultatom poslovanja.

To potrjujejo rezultati poslovanja, saj so pozitivno poslovale temeljne organizacije, ki so fizično bistveno presegle proizvodni načrt ali izboljšale kvaliteto, kar se skupno odraža v preseganju plana v toplotni vrednosti (GJ). Pozitivni finančni rezultat poslovanja imajo naslednje temeljne organizacije:

TOZD	Doseganje plana (GJ) v %
RRP Zagorje	131
RRP Trbovlje (jama)	115
RRP Kanižarica	109
RRP Senovo	107

Pri navedenih temeljnih organizacijah so tudi stroški poslovanja v pričakovani višini ali tudi bistveno nižji, kar je poleg ostalega omogočilo pozitiven rezultat poslovanja. Pri tem pa glede na neoblikovane sklade skupne porabe poslujejo RRP Trbovlje, Kanižarica in Senovo z motnjami. Pozitiven poslovnih rezultat je izkazala tudi TOZD Separacija premoga Trbovlje na račun preseganja proizvodnega plana, kar je v povezavi z doseganjem proizvodnje premoga.

Rudnika rjavega premoga Hrastnik in Laško nista dosegala planirane proizvodnje v toplotni vrednosti, ampak le v višini:

TOZD	Doseganje plana (GJ) v %
RRP Hrastnik	97
RRP Laško	59

Izguba v poslovanju je pri teh dveh torej posledica slabših proizvodnih rezultatov, pri RRP Hrastnik pa v precejšnji meri zaradi razmeroma zelo visokih stroškov

poslovanja. Izguba v poslovanju je prisotna tudi v TOZD Rudarski šolski center kot posledica izpada prihodka ter visokih stroškov poslovanja, v delovni skupnosti skupnih služb pa posledica nezadostnega dohodka, saj je pridobila delovna skupnost prihodek za svobodno menjavo na osnovi deležev iz leta 1984, ker še ni bil sprejet ovrednoten program dela za leto 1985.

Proizvodni rezultati v največji meri "krojijo" finančne rezultate poslovanja. Pri tem pa nastopa tudi vrsta drugih vzrokov, ki pogojujejo poslovanje z izgubo ali z motnjami v posameznih organizacijah združenega dela.

Eden najvažnejših je izpad prihodka zaradi nedoseganja cen. Za leto 1985 so bili v okviru ovrednotene elektroenergetske bilance rjavi premogi ovrednoteni v višini 587,77 din za GJ. V prvem četrtnem leta smo za energetske premog dosegli ceno 507,79 din/GJ oziroma 86,39 % dogovorjene cene. Pri tem je nastal pri energetskega premoga izpad prihodka 79,98 din/GJ oziroma 247 mio din. Tolikšen izpad prihodka je povzročilo 57 % proizvodnje za energetiko.

Bistveno slabša situacija je na področju komercialnih premogov, katerih cena se ni spremenila od 1.8.1984 in je tudi v 1. četrtnem leta 1985 znašala 387,22 din/GJ. To pa pomeni, da bi ob izenačitvi planskih cen komercialnega in energetskega premoga znašal izpad prihodka 448 mio din. oziroma skupni izpad prihodka zaradi cen v RRPS 696 mio din.

Naj poudarimo, da tolikšnega razkora med cenami komercialnega in energetskega premoga še ni bilo, saj je v 1. četrtnem leta znašala razlika 116 din/GJ v korist energetskega premoga.

Izpad prihodka je nastal tudi zaradi nekoliko slabše kvalitete premoga od planirane, saj ima boljše kvaliteto od planirane le RRP Senovo.

	Plan kvalitete GJ/t	doseženo GJ/t	razlika GJ/t
RRP Slovenije	11,92	11,46	-0,46

Ob proizvodnji 467.942 ton znaša torej izpad 215.253 GJ oziroma izpad prihodka zaradi slabše kvalitete premoga 98 mio din.

Pretesarba proge v jami rudnika Trbovlje AB polje na višini 262 m.
(Foto: B. Klančar)

Iz navedenega je razvidno, da je nastala izguba (137 mio) bistveno nižja od izpada prihodka, pri tem pa je potrebno navesti pozitivne efekte v višini 260 mio din, izkazanih skozi sklade (rezervni, SSP, drugi skladi).

Bistveni vzrok za višino izkazane izgube v RRP Hrastnik pa so razmeroma visoki poslovni stroški. Reorganizacija oziroma spremembe v organiziranosti sicer otežkočajo natančne primerjave s preteklim obdobjem vendar pa ugotavljamo na področju Hrastnika najhitrejšo rast stroškov. Vzrok so v veliki meri cene vhodnih materialov in cene storitev izvajalcev, ki so v večini porasle preko 60 %, pa tudi bistveno več. Vsekakor tudi uporaba "starih zalog materiala" v drugih temeljnih organizacijah omogoča nižjo rast porabljenih sredstev, kar pa je v Hrastniku zaradi požara bistveno omejeno. Vsekakor lahko v letu 1985 na tem področju pričakujemo tudi bistvena odstopanja od planov glede na trenutni trend gibanja cen vseh vrst materialov in storitev.

Osebnih dohodki v RRPS zajemajo za 1. četrtletje 28 % v strukturi cene premoga, kar je nekoliko manj kot v preteklih letih. Navedeno potrjuje hitrejšo rast porabljenih sredstev od rasti osebnih dohodkov ter povečano število izvajalcev storitev. Vsekakor pa je to še vedno ena najvišjih postavk, ki bistveno vpliva na izkazane rezultate poslovanja.

O rezultatih poslovanja za 1. četrtletje 1985 lahko torej povzamemo naslednje:

- izguba je prisotna v temeljnih organizacijah, ki niso presegle proizvodnega plana,

- izpad prihodka je v vseh temeljnih organizacijah precejšen in njegova nadomestitev zahteva preseganje proizvodnih načrtov,

- v posameznih sredinah bo za odpravo izgube potrebno relativno znižati poslovne stroške,

- kljub izboljšanju storitev v odnosu na leto 1984 moramo te še dvigniti,

- na področju kvalitete premoga bo potrebno doseči najmanj planirane rezultate.

Program dela Rudnika Zagorje za leto 1985

PROIZVODNJA PREMOGA

Plan proizvodnje premoga za leto 1985 je 240.000 ton in je enak srednjeročnemu planu.

To proizvodnjo bomo pridobili v treh jamah:

jami Kotredež	158.200 ton,
jami Loke	46.800 ton,
jami Trbovlje /oziroma delovišče/	35.000 ton.

Proizvodnja z delovišča v jami premogovnika Trbovlje je bila predvidena še v juniju, v jami Loke pa v juliju. Tako bi bila od avgusta vsa proizvodnja prenešana v jamo Kotredež.

Zaradi spremembe odkopnih razmer oziroma objektivnih težav pri izdelavi projektov je stanje sedaj drugačno. Dela v jami Trbovlje smo končali v aprilu (351 t) in so bila namenjena likvidaciji etaže.

V jami Loke bomo odkopavali še celo leto. Kako bo v bodoče, pa zavisi od rezultatov raziskav, ki jih izvajajo na 5. obzoru.

Stanje v jami Kotredež še ni normalizirano, ker sanacija še ni dokončana in ni v stanju po planu prevzeti vse proizvodnje. Odkopavali bomo z enakimi odkopnimi metodami kot v letu 1984, in sicer:

V jami Kotredež s širokimi čeli z nadkopnim pridobivanjem in hidravličnim podporjem Salzgitter ter Marrel-Hydro.

V jami Loke s klasičnim podporjem s širokimi čeli z rušenjem in splavnim zasipom.

V jami Trbovlje smo odkopavali s klasičnim podporjem in nadkopnim pridobivanjem. Pri proizvodnji 240.000 ton je 35.000 ton kotlovnega premoga in 205.000 ton separiranega premoga. Od separiranega premoga je planirano okoli 50% suho sejanega /energetski/.

Planirana kvaliteta vsega premoga je 11.72 GJ/t, skupno = 2.812.771 GJ.

RAZISKAVE

V jami Kotredež bomo raziskali zaloge kotlovnega premoga in pričeli z odkopavanjem. Izdelali bomo raziskovalne vrtine za ugotovitev kontur severnega krila in dna kadunje. Za jamo Kotredež — zahod pa za prekategorizacijo zalog izdelali vrtino s površine.

V jami Loke bomo izdelali raziskovalni prekop in tri vrtine za ugotovitev možnih zalog pod 5. obzorom /južno krilo glavne sinklinale/. Raziskovali bomo tudi sloj 1, zahodno od polja 42.

INVESTICIJSKA DELA

Nadaljevali bomo z odpiranjem 8. obzora z dokončanjem črpališča. Izdelali pomožno črpališče /potopne črpalke/ na 8. obzoru pred izdelavo drenažnih vrtin po sanacijskem programu.

Panoramski posnetek Zagorja iz letošnjih cvetočih majskih dni.
(Foto: B. Klančar)

PRODUKTIVNOST IN STORITVE

Priprava v premogu	3.0
odkop	7.7
jamski	2.40
rudniška	1.66

Pri primerjavi z ostalimi premogovniki je potrebno upoštevati povezan tehnološki proces od odkopov do separacije.

STALEŽ ZAPOSLENIH

Celoten stalež TOZD RRP Zagorje je

915 delavcev. Za DE jama Kotredež je planirano 517 delavcev in 27 nadzorno tehničnega osebja vključno s kamnolomom Borovnik.

KAMNOLOM BOROVNIK

V tem kamnolomu pridobivamo gramoz za zasip. Ostale količine porabi GIP Beton in stalni odjemalci.

Plan za to leto je 91.000 m³.

Anton Koban

Izpolnjevanje delovnega načrta v času od 1. 1. do 15. 5. 1985

1. PROIZVODNJA PREMOGA (ton)

Rudnik	načrt ton	doseženo ton	razlika do plana (ton)	%
Hrastnik	99.537	70.488	- 29.049	70,8
Ojstro	73.997	106.016	+ 32.019	143,2
RRP Hrastnik	173.534	176.504	+ 2.970	101,7
RRPT + RŠC	218.600	258.258	+ 39.658	118,1
RRPZ	93.990	120.284	+ 26.294	128,0
Lakonca	70.278	29.268	- 41.010	41,6
S K U P A J	556.402	584.314	+ 27.912	105,0
RRP Senovo	44.550	43.769	- 781	98,2
RRP Kanižarica	44.944	48.449	+ 3.505	107,8
RRP Laško	14.318	9.300	- 5.018	65,0
R R P S	660.214	685.832	+ 25.618	103,9

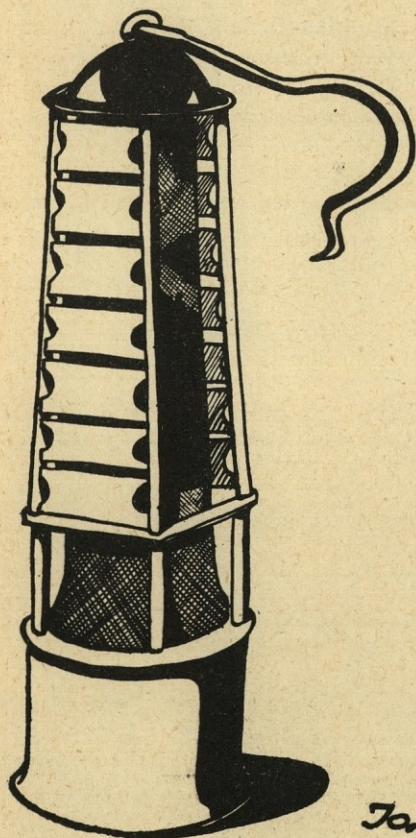
2. PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE (MWh)

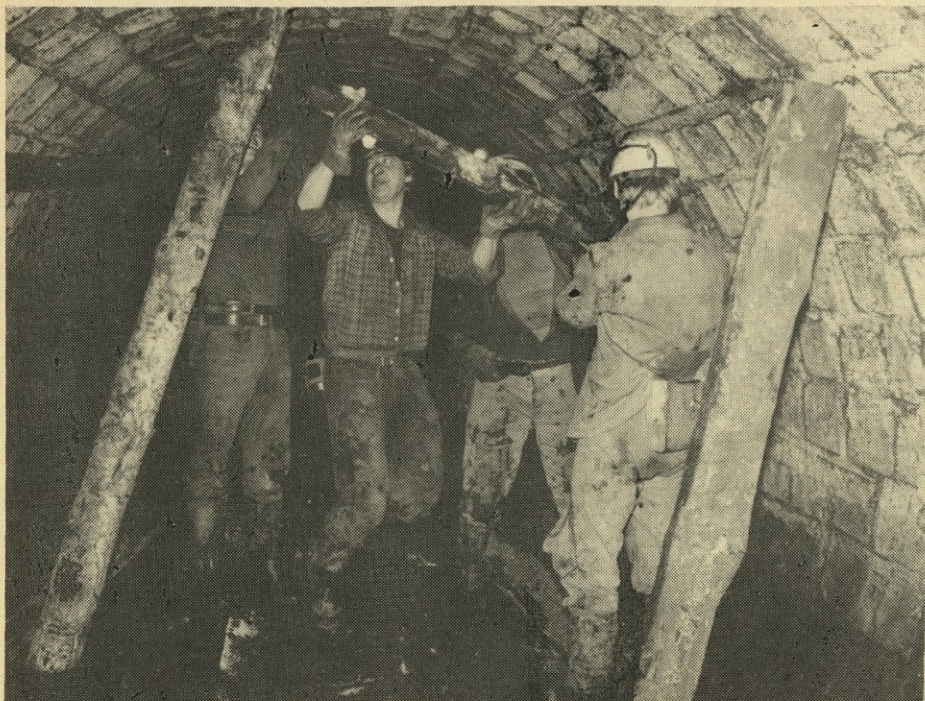
TOZD	načrt	doseženo	%
- PEE - PP	12.000	11.863	98,9
- PEE - N	229.195	268.600	117,2
- KE	-	- 27	-
DO TET	241.195	280.436	116,3

3. PROIZVODNJA OSTALIH PROIZVODOV

TOZD	letni načrt	doseženo	%
DE			
GRAMAT			
- opekarna (enot)	8.300.000	682.942	8,2
- kamnolom (m ³)	50.000	15.833	31,7
Avtoprevoz "Zasavje" (t/km)	-	2.935.180	-
RRPZ			
- kamnolom (m ³)	91.000	31.458	34,6
RRPH			
- toplotna (MWh)	30.000	12.930	43,1

Erika Kavčič

Nakladanje hidravlike v talnem rovu pri Polaj polju v jami rudnika Trbovlje.
(Foto: B. Klančar)

Zagorski rudarji končali odkopavanje v jami Trbovlje

V aprilu so rudarji TOZD RRP Zagorje nakopali zadnje tone premoga na delovišču v zgornjem VII. polju v jami TOZD RRP Trbovlje.

Po zalitju jame Kotredež v letu 1981 so prevzeli od RŠC delovišče na k 292 v zgornjem VII. polju. Sanacija jame Kotredež se je podaljšala in s tem tudi onemogočila doseganje planš samo na področju Zagorja.

Po odkopani etaži na k 292 so odprli etažo na k 368, kjer so bila odpiralna dela dejansko končana po jalovini. Tu smo odkopali etaže na k 368, 358 in 348 delno dvokrilno, delno enokrilno.

Dosežena proizvodnja je bila po letih sledeča:

leto 1981	10.097 ton,
leto 1982	86.098 ton,
leto 1983	103.148 ton,
leto 1984	102.373 ton,
leto 1985	24.354 ton.

Skupaj na delovišču v jami Trbovlje 326.070 ton kotlovnega premoga.

V letu 1985 smo planirali, da bo zadnja etaža odkopana v juniju. Po mesecih je bila proizvodnja sledeča:

januar	11.412 ton,
februar	7.319 ton,
marec	5.272 ton,
april	351 ton.

Skupaj 24.354 ton od planiranih 35.000 ton.

Vsekakor bomo proizvodnjo, ki je bila dosežena v jami Trbovlje, težko nadomestili v jamah Kotredež in Loke.

Pri tem ne smemo prezreti dobrega sodelovanja med zagorskimi in trboveljskimi rudarji, ki je veliko prispevalo k doseženim rezultatom.

Anton Koban

Novi proizvodni prostori v DE SIMD — TOZD IMD

Prostor, ki smo ga 26.4.1985 otvorili, se uradno imenuje "nadomestni proizvodni prostori na platoju Gvido". Ta prostor nadomešča staro leseno barako, v kateri smo doslej proizvajali investicijsko opremo raznih profilnih in pločevinastih konstrukcij do pogonskih postaj, gumi trakov itd. Prvotno pa so v njej popravljali jamske vozičke. Z razširitvijo proizvodnje v tedanjem strojnem obratu smo pričeli razmišljati tudi o novi proizvodni hali, ker sedanja ni ustrezala niti osnovnim delovnim pogojem. Tisti člani kolektiva, ki so delali v tej baraki, ne bodo pozabili vseh zim, ko so delali pri temperaturah globoko pod ničlo, brez dvigala, v prahu in prepihu ter vrsto let tudi brez viličarja. Ves transport in manipulacija sta se vršila ročno, na "horuk".

Želja in ideja, da bi zgradili sodobne proizvodne prostore, se je porodila skoraj pred dvajsetimi leti. Pojavila se je pravzaprav skupaj z idejo o združitvi elektrostrojnih delavnic na področju Trbovelj. V letu 1968 so se v naših planih prvič pojavila predvidena sredstva za gradnjo montažne hale, žal, vrsto let samo na papirju. V tistih časih smo poslovali pod okriljem Rudnika Trbovlje — Hrastnik oziroma Zavskehih premogovnikov Trbovlje. Vsa investicijska sredstva so delili centralno, zaradi tega so bile naše potrebe samo napisane želje na papirju, ki niso bile uresničljive. S formiranjem tozdov smo ustvarili tudi lastno amortizacijo, ki pa je bila zaradi zastarelosti minimalna in ni zadoščala niti za enostavno reprodukcijo. S priključitvijo Toplarne k našemu tozdu pa smo morali skrbeti tudi za razširitev toplovodnega omrežja, tako da je bila vsa amortizacija nekaj let zaporedoma porabljena za izgradnjo toplovoda. Poleg tega je Toplarna kronično poslovala z izgubo, ki sta jo pokrivala ostala dva tozda EIMD in SIMD. Zaradi tega je bilo nemogoče ustvariti sredstva za materialni razvoj oziroma za izgradnjo nadomestnih prostorov. Z izrednimi naporami nam je uspelo Toplarno izločiti iz naše DO, tako da je postala članica Komunale, kamor tudi spada. Že isto leto smo v TOZD SIMD ustvarili minimalni ostanek čistega dohodka za materialni razvoj, kar nam je dalo upanje, da bomo lahko z lastnimi sredstvi pričeli z izgradnjo novih proizvodnih pro-

storov. V okviru REK — EK smo iskali sovlagatelja za predvideno investicijo, ki nam pa ga kljub angažiranosti celotnega vodilnega kadra ni uspelo najti. Naša želja je bila, da bi nova hala stala na platoju rudnika Trbovlje, kar pa ni bilo izvedljivo. Ker smo izgubljali čas, ustvarjena sredstva pa so vsak dan izgubljala na vrednosti, smo se odločili za sedanjo lokacijo, kot sovlagatelja pa smo pridobili delovno organizacijo DINOS Ljubljana, ki nam je posodila sredstva pod zelo ugodnimi pogoji. V letu 1982 in začetku leta 1983 smo pridobili vsa potrebna soglasja in projekte ter v avgustu 1983 pričeli z izgradnjo. Začetne težave pri temeljih je gradbeno podjetje Gradis iz Celja uspešno vodilo ter v predvidenem času do konca leta 1983 spravilo halo pod streho.

Z ustvarjenimi sredstvi za materialni razvoj v letu 1983 in razumevanjem Gradisa smo dokončali vso notranjo elektro in toplovodno instalacijo ter se pripravljali na adaptacijo kotlarne, iz katere naj bi dobili potrebno toplotno energijo. Ta adaptacija se nam je predvsem iz objektivnih razlogov potegnila skozi vso zimo, ki je bila letos izredno huda in je motila izvajalce pri njihovem delu. Dela so bila do sredine marca 1985 uspešno končana in zgodilo se je, da naši delavci izvajajo dane naloge pod primernimi delovnimi pogoji — na toplem. S smelo in hitro akcijo pa smo uspeli delno asfaltirati dvorišče in nekaj transportnih poti. Tisto, čemur smo se nekoč posmihali in imeli za sanje, saj že sami sebi nismo več verjeli, se je uresničilo v dobrih dveh letih. Dokazali smo, da se da z voljo in pravilno usmerjeno poslovno politiko ter z malo samoodpovedovanjem marsikaj doseči in ustvariti. Tudi trma in določena mera rizika je bila včasih potrebna, da smo začeto investicijo uspešno končali.

Naša naloga je, da v novih prostorih dosežemo čim večjo produktivnost, montiramo sodobno strojno opremo, kar nam bo dajalo možnosti za ustvarjanje sredstev za materialni razvoj in nadaljnje izboljševanje delovnih pogojev.

Vsi vemo, kakšne imamo sanitarne prostore, kopalnico, garderobe, jedilnico itd. Naša naloga je, da v naslednjih letih tem problemom posvetimo vso pozornost. Nasloniti se bomo morali predvsem na lastne sile in lastna sredstva, ki pa jih bomo ustvarili predvsem z boljšim delom, boljšo organizacijo dela, kvaliteto, kratkimi dobavnimi roki.

Ob zaključku naj se zahvalim celotnemu kolektivu DE SIMD; vsem izvajalcem del in vsem, ki so nam kakorkoli pomagali ali sodelovali pri izgradnji te sicer majhne, toda za nas zelo pomembne proizvodne hale.

Adi Polak

Rekli so ...

Iz izjave predsedstva SFRJ ob 40-letnici zmage:

Zmaga nad fašizmom je pred 40 leti okronala dolgoletni boj za veznikov proti mračnim silam osi in njihovim satelitom. To je bil boj, ki je mnoge narode in države združil v protihitlerjevski koaliciji, boj za ideale, kot so svoboda, neodvisnost in enakopravnost. Ponosni smo na to, ker smo se v srcu zaslužnjene Evrope pod vodstvom Komunistične partije Jugoslavije s tovarišem Titom na čelu dvignili k vseljudski oboroženi vstaji ter z narodnoosvobodilno vojno proti fašističnemu okupatorju veliko pripomogli k uspehom in končni zmagi sil proti hitlerjevske koalicije. Jugoslovanski narodi so v svoji preteklosti nešteto krat okusili strahote orožja. V drugi svetovni vojni je naša država izgubila več kot desetino svojega prebivalstva in pretrpela strahovito opustošenje. Svojo svobodo, neodvisnost in pravico, da samostojno načrtujemo svoje življenje in svojo prihodnost, smo plačali z najtežjimi žrtvami in najhujšim trpljenjem. Zato danes Jugoslavija zna ceniti svobodo in neodvisnost vseh narodov in držav.

Iz prvomajskega proglasa predsedstev CK ZKJ, SZDLJ, ZZB NOV J in ZSMJ

Delavski razred in vsi delovni ljudje naše države vztrajno bijejo težak boj za naš prihodnji razvoj in vsestranski napredek, pri čemer še naprej dosledno stopajo po Titovi revolucionarni poti, ki je pot graditve socialistične samoupravne družbe. Vsi smo trdno odločeni, da bomo hitreje odpravljali sedanje gospodarske in socialne težave, in sicer s sprejetjem in izvajanjem politike in stališč zveze komunistov ter s čvrstim opiranjem na lastne sile in možnosti. Ta opredelitev se izraža tudi v zahtevi po odločni in takojšnji uresnitvi dolgoročnega programa gospodarske stabilizacije. Sedanje slabosti bomo odpravili, v razvoju proizvodnih sil in socialističnih samoupravnih odnosov pa izvedli nove prodore samo z boljšim delom in vsestransko zavzetostjo vseh, z višjo stopnjo enotnosti in odgovornosti v proizvodnji, v up-

ravljanju z družbenimi sredstvi in v celotnem delovanju našega sistema.

Rezultati, ki jih v številnih kolektivih združenega dela že dosegajo, so velika spodbuda za nove napore in nove dosežke. Kažejo, da lahko precej več storimo, če se bo povsod razvijala najširša stvarjalnost in če bomo mobilizirali okrepljene sile in sposobnosti. Ni težav, ki jih ne bi mogli odpraviti, kadar smo enotni in nenehno prizadevni, za uresničevanje zgodovinskih ciljev naše revolucije in neposrednih nalog, ki jih prinašajo aktualne družbene razmere, in kadar složno odpravljamo od-pore in ovire, ki nasprotujejo liniji naše družbe in našega sistema.

Povečane gospodarske težave so resno prizadele standard delovnih ljudi.

Janez Zemljarič, podpredsednik Zveznega izvršnega sveta

Takoj je treba sprožiti dejavnosti za spodbuditev rasti proizvodnje in za podporo oživitvi drugih gospodarskih dejavnosti. V tozdi je treba določiti konkretne programe za povečanje uspešnosti gospodarjenja za združevanje dela in sredstev, za dvig produktivnosti dela, zmanjšanje stroškov poslovanja in podobno. V republikah in pokrajinah ter federaciji je treba takoj začeti uresničevati skupne razvojne programe za izvozno proizvodnjo in povečanje neblagovnega deviznega priliva, za razvoj kmetijstva, izgradnjo energetskih objektov in hitrejše povezovanje OZD.

Andrej Marinc, predsednik CK ZKS

Vloga zveze komunistov kot avantgarde delavskega razreda se je v naši družbi spreminjala hkrati s spremembami v političnem sistemu, zlasti pa z ustavnimi amandmaji leta 1971, z ustavo leta 1974 in kongresnimi odločitvami, ki jih je koncipiral Kardelj v "Smereh razvoja". Jasno je opredelil, da vloga komunistov v družbi temelji na ljudsko-frontni tradiciji, tako da ima zveza komunistov neposredno odgovornost le za nekatere odločitve in usmeritve v družbi, in to predvsem za kontinuiteto revolucije in za napredek družbenega razvoja,

Dan rudarjev in praznik kombinata bomo slavili v Zagorju

sicer pa je njena temeljna vloga ustvarjati pogoje, družbeno klimo, za to, da pridejo pri graditvi socialistične samoupravne družbe do izraza vse ustvarjalne sile. Mislim, da je zveza komunistov danes v bitki za napredek in demokracijo izjemno široka in spodbuja dialog v družbi z vsemi ustvarjalnimi silami te družbe, ki želijo napredek sebi in vsej naši skupnosti, socialističnemu samoupravljanju. Zveza komunistov je vedno bolj kritična do sebe, do svojega članstva in razmer v družbi. Živčne in dokaj netolerantne reakcije pa so danes mnogo bolj prisotne pri posameznih zlonamernih kritikah, ki navadno kaj malo prispevajo k družbenemu napredku.

Dušan Šinigoj, predsednik izvršnega sveta Slovenije

Na prehodu v novo srednjeročno plansko obdobje 1986–1990 in dlje do leta 2000 se torej srečujemo z zahtevnimi razvojnimi vprašanji in omejitvami, ki zahtevajo od vseh, ki razpolagajo z družbenimi sredstvi, največjo odgovornost pri gospodarjenju. To pomeni, da ne pristajamo na malodušje, ki ga širijo nekateri, ki nas vidijo na robu eksistenčnih možnosti, ki govorijo o slovenskem narodu kot narodu brez perspektive itd. Planski dokumenti, ki jih prav zdaj pripravljamo in ki jih bomo v letošnjem letu sprejeli, morajo biti izraz interesov samoupravnih organiziranih delovnih ljudi, njihovega demokratičnega dogovarjanja in usklajevanja interesov, da bodo načrtane jasne in realne perspektive razvoja. Da bi to dosegli, si bomo morali prizadevati za takšne družbene razmere, v katerih bo delovanje ekonomskih zakonitosti izhodišče za usmerjevalne ukrepe družbe. To pa bo med drugim terjalo tudi učinkovitejše zavračanje pritiskov nekaterih gospodarskih organizacij združenega dela, posameznih organov in skupnosti za ohranjanje ali ustvarjanje razlik in privilegijev, ki ne izhajajo iz dela. Nekateri nočejo ali ne morejo razumeti, da so posledica uveljavljanja ekonomskih zakonitosti in širšega odpiranja v svetu tudi razlike, ki temelje na uspešnosti gospodarjenja.

Letošnji dan slovenskih rudarjev in praznik delavcev našega kombinata bomo po sklepu delavskega sveta sozd REK EK proslavili 3. julija na športnem prostoru v Kisovcu, v Zagorju. Proslava bo torej na prostem.

Odbor za pripravo in izvedbo proslave, katerega vodi Janko Savšek, dipl. soc., je pripravil okviren program. Letošnja proslava bo torej namenjena ne le počastitvi stanovskega praznika slovenskih rudarjev in praznika delavcev našega kombinata, pač pa tudi 230-letnemu jubileju rudnika Zagorje/1755 1985/, 40-letnici osvoboditve in 35-letnici samoupravljanja.

V širšem okviru letošnjega praznovanja tega dneva so bila 18. maja tega leta v Zagorju izvedena tekmovanja v raznih športnih disciplinah delavcev iz vseh tozdov in ds našega kombinata. Letošnjo organizacijo je imel na skrbi izvršni odbor osnovne organizacije zveze sindikatov Rudnika Zagorje. Prav tako sodi v okvir letošnje proslave športno tekmovanje delavcev elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije, ki bo 22. junija v Trbovljah. Festival rudarskih godb Slovenije /Trbovlje, Hrastnik, Zagorje, Senovo, Titovo Velenje, Mežica in Idrija/ bo letos zadnjo soboto v juniju, to je 29. junija v Titovem Velenju. Za skupen nastop so se prijavile že vse godbe. Letošnjo organizacijo ima na skrbi sozd REK FLL Titovo Velenje. Prav tako sodi v širši okvir praznovanja tudi tekmovanje rudarskih gasilskih deset in Slove-

Na osrednji proslavi bo poleg slavnostnega govora kulturni program, katerega bodo izvedli zagorski kulturniki, podeljene bodo zlate in srebrne plakete kombinata najzaslužnejšim delavcem iz posameznih tozdov in ds, podeljena bodo priznanja jamskim reševalcem ter priznanja in nagrade inovatorjem. Kot običajno so povabljeni k sodelovanju tudi učenci osnovnih šol iz vseh krajev, na katerih območju deluje naš kombinat. Letošnja tema je: "40 let rudarjenja v svobodi". Izplačane bodo jubilejne nagrade, objavljeni rezultati športnih iger in podeljeni pokali zmagovalnim ekipam.

Krajevne proslave dneva rudarjev našega kombinata pa bodo tudi na Rudnikih Senovo, Kanižarica in Laško, vendar ne istočasno z osrednjo proslavo v Zagorju.

Prav tako sodi v okvir praznovanja izplačilo denarne pomoči iz sklada solidarnosti vdovam in otrokom smrtno ponesrečenih članov kolektiva ter letovanje otrok smrtno ponesrečenih članov kolektiva na morju.

Podrobnosti okrog proslave dneva rudarjev in praznika kombinata bodo objavljene na plakatih, v Biltenu in z drugimi oblikami informiranja.

Zaželeno je, da se stanovskega praznika dneva rudarjev in praznika vseh delavcev našega kombinata udeležimo v kar največjem številu.

(t. l.)

Priprave na gradnjo delavniških prostorov v Hrastniku

Kljub stalnim prizadevanjem strokovnih služb ugotavljamo, da gradnja novih delavniških prostorov v Hrastniku še vedno ni stekla. V teku so še vedno priprave, pri katerih pa se zlasti glede finančnih zahtev zatika.

Sicer pa je tehnična dokumentacija pripravljena, treba je dobiti še vsa potrebna soglasja, nakar bo lahko služila kot osnova za izgradnjo. Projekt predvideva izgradnjo novih delavnic v podaljšku delavnice, ki je bila delno na novo zgrajena že

pred požarom, takoj po požaru pa je bila preurejena v zasilne delavnice skoraj vseh strok.

Novi delavniški prostori bodo sestavljeni iz strojne delavnice za popravilo klasične rudarske opreme, delavnice za popravilo SH podporja, elektro delavnice ter skladiščnih in drugih pomožnih prostorov. Za razliko od prejšnjih bodo funkcionalnejše, saj bodo v njih urejeni tokovi materiala in elementov tako kot to zahtevajo principi sodobnega načina vzdrževanja rudarske opreme. Poskrbljeno bo tudi za primeren standard delavcev, za kar bodo v pomožnih prostorih urejene garde-robe, jedilnica, sanitarije ipd.

Ker bodo nove delavnice v centru Hrastnika in v neposredni bližini stanovanjskega naselja, so zasnovane tako, da bodo med tistimi proizvodnimi prostori, v katerih nastaja hrup in med stanovanjskim naseljem prostori, v katerih bo tiha dejavnost in bodo predstavljali zvočno bariero napram stanovanjem.

Omenjena zatikanja in odlaganje resnejšega začetka gradnje moti strokovne službe, še bolj pa vodilne delavce RRP Hrastnik, saj neposredno čutijo stisko in le s težavo vzdržujejo znosno stanje. Na srečo letni čas omogoča tudi izvajanje del na prostem, kar pa pozimi ne bo izvedljivo, zato bo treba angažirati vse sile in sredstva, da bi z gradnjo čimprej resno začeli.

V mesecu maju bodo z izvajalci del sklenjene prve pogodbe, s katerimi bi za izgradnjo angažirali sredstva iz naslova zavarovanja, vnaprej odobrena energetska sredstva in sredstva solidarnosti. To bi omogočilo izgradnjo prostorov minimalnega obsega, normalen obseg izgradnje pa bo zagotovljen šele po sprejemu in aktiviranju aneksa I. k investicijskemu programu za odpiranje novih slojišč in modernizacijo tehnološkega procesa pridobivanja premoga na področju Hrastnika in Trbovelj. To se bo zgodilo v najboljšem primeru konec junija letos, kar pomeni, da bodo lahko nove delavnice v optimalnem obsegu zgrajene do sredine leta 1986.

Srečko Koritnik

Varstvo pri delu

Spremljajoča problematika v RRPS v prvem trimesečju 1985

Nesreče pri delu

Število nesreč pri delu v prvem trimesečju 1985 se je zmanjšalo v primerjavi s prvim trimesečjem 1984 za dve nesreči oziroma za 0,8 %. Od skupnega števila nesreč pri delu so večinoma lažje. Ne beležimo težjih nesreč, iz katerih bi izvirala invalidnost, razen v petih primerih, ki smo jih že ob nastanku opredelili kot hujše nesreče. Primerila se je ena skupinska nesreča, pri kateri sta bila lažje poškodovana dva delavca. Smrtnih nesreč v tem času ni bilo.

Po posameznih TOZD in DS se je primerilo sledeče število nesreč:

TOZD oz. DS	1985	1984	Indeks
RRP Hrastnik	68	75	90,6
RRP Trbovlje	55	59	93,2
RRP Zagorje	26	17	152,9
RRP Laško	10	6	166,7
RRP Senovo	32	39	82,5
RRP Kanižarica	34	49	70,0
Separacija Trbovlje	20	10	200,0
Rudarski šolski center	12	4	300,0
DS—SS—RRPS	1	1	100,0
DS—ASO	—	—	—
Skupaj:	258	260	99,2

Iz tabele je razvidno, da se je število nesreč bistveno povečalo v primerjavi z letom 1984 v Zagorju, RŠC, Laškem in separaciji Trbovlje, medtem ko se je na ostalih TOZD zmanjšalo.

Iz analize nesreč pri delu ugotavljamo, da prihaja do nesreč predvsem zaradi kršenja navodil in predpisov. To izhaja iz podcenjevanja nevarnosti, kar je posledica premajhne usposobljenosti in delovnih izkušenj. Na tem področju je potrebno storiti več in delavce usposabljanje za varno delo in jim izostriti čut za spoštovanje navodil in predpisov.

Še vedno prednjačijo nesreče zaradi padcev premoga ali jalovine iz stropa in sten (17,8 %), sledijo nesreče pri transportu jeklenih predmetov (15,2 %); pri ravnanju in prevozu z vozički v ravnini in nagnjenih progah (13,9 %), pri ravnanju z ročnim orodjem (10,1 %).

Varnostna problematika:

V obravnavanem obdobju so se pojavljali različni pojavi, ki so vplivali tako na varnostne razmere kot kontinuiteto proizvodnje, in sicer:

- ogrevanja in jamski ognji (Senovo, Hrastnik, Kanižarica, Loke),
- izlivi in vdori vode in blata (Hrastnik, Senovo, Kanižarica),
- pojavi metana (Kotredež) pri raziskovalnem vrtnanju,
- nespoštovanje predpisov in navodil pri prevozi po jaških,
- izvajanja del brez predpisane tehnične dokumentacije in ustreznega dovoljenja,
- razporejanje delavcev na delovna mesta, za katera niso usposobljeni.

Navedeni so najbistvenejši primeri, ki so se pojavljali in vplivali na varnostne razmere v jamah RRPS.

Služba za varstvo pri delu je v vseh primerih ukrepala in sodelovala pri reševanju nastale situacije. Istočasno pa tudi ugotavlja, da v nekaterih sredinah nedosledno izvajamo predpisane ukrepe. Zaradi tega je morala služba za varstvo pri delu prepovedati nadaljnje delo skladno s pooblastili in na osnovi zakonskih določil. Ti primeri izhajajo iz odstopanj opredelitve opravil in nalog v skladu z novo organiziranostjo, ker primopredaja ni bila izvršena dosledno in s tem tudi zadolžitve odgovornih tehničnih delavcev niso dosledno opredeljene.

Služba za varstvo pri delu bo v smislu preje navedenega zahtevala, da se to opravi v čimkrajšem času. Le na ta način lahko pričakujemo izboljšanje situacije v varnostno tehničnem področju in s tem tudi odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti.

Jože Čič

Dolgoročni razvoj revirjev

Dne 13. maja je potekalo v Trbovljah regijsko posvetovanje o osnutku dolgoročnega plana SR Slovenije za obdobje 1986–2000. Organiziral ga je Medobčinski svet SZDL revirskih občin. Posvetovanja so se udeležili predstavniki vseh treh revirskih občin ter predstavniki Izvršnega sveta Slovenije.

Na posvetovanju so navzoči razpravljali o razvojnih vprašanjih, ki so življenjskega pomena za revirje. Vprašanje razvoja energetike – premogovništva in z njim povezana izgradnja TE-TO III se že nekaj časa zatika brez krivde REK EK oziroma Termoelektrarne. Prav izgradnja TE – TO III je temeljni objekt, od katerega je v mnogočem odvisen razvoj zasavskih revirjev. Govor je bil tudi o varstvu okolja in človeških problemih nasploh. Omenjali so

nadalje policentrični (večsredinski) razvoj Slovenije in s tem povezane slabe cestne in PTT zveze z ostalimi deli Slovenije.

V razpravi je sodeloval tudi Karel Vukovič, sekretar Medobčinskega sveta ZKS revirskih občin. Med drugim je dejal: "Ekološke razmere v Zasavju so kritične, pa ne samo zaradi že znane velike onesnaženosti zraka, tudi zaradi posegov v prostor – zaradi dnevnih kopov premoga, uničenih cest, zaradi prevoza premoga s pretežkimi tovornjaki, hrupa in onesnaženosti voda. Naši ljudje niso več pripravljeni živeti v takih razmerah in govoriti, da je to širšega pomena zaradi proizvodnje premoga. Treba bo nekaj storiti za izboljšanje."

V posebnem prispevku objavljamo gradivo, ki je bilo pripravljeno za posvetovanje na temo: Ključni problemi dolgoročnega razvoja Zasavja izpostavljeni na regijskem posvetu.

T. L.

Dosedanji razvoj zasavske regije

Na dosedanji razvoj zasavske regije je dajalo viden pečat premogovništvo, ki je bilo v prejšnjih obdobjih nosilec razvoja, po 70 letih pa je zaradi spremenjenega odnosa do energetskih surovin in prepočasnega prilagajanja zasavskega gospodarstva drugačnim razmeram postalo zaviralni in ne več nosilni element razvoja.

Medtem ko smo razmišljali o zapiranju nekaterih premogovnikov, ob vse slabšem ekonomskem položaju OZD in rudarjev v Zasavju, nismo uspeli zagotoviti novih kapacitet v industriji, ki bi nadomeščale izpadle delovne učinke in zagotavljale enak razvoj kot v ostalih regijah SR Slovenije.

Poleg temeljnih problemov po letu 1970 se srečujemo ob prehodu v naslednje srednjeročno obdobje in pri načrtovanju smeri dolgoročnega razvoja z nekaterimi specifičnimi omejitvenimi faktorji enakomernega hitrejšega razvoja zasavske regije:

Ta regija je najmanjša v SRS, ki je relativno zaprta do širšega prostora. Na eni strani se ta zaprtost kaže v slabih prometnih povezavah – kot teritorialna zaprtost. Na drugi strani pa kot nezadostna povezanost vseh dejavnosti do asociacij v širšem prostoru, v razvojno – raziskovalnem, informacijskem organizacijskem in dohodkovnem smislu.

Različna intenzivnost razvoja po občinah je povzročila različno razvitost občin zasavske regije, kar se kaže v velikih razlikah razvitosti industrije in družbenega standarda. Visoka stopnja dnevne migracije in obstoječe organizacijske oblike v Zasavju povzročajo prelivanje dohodka med zasavskimi občinami.

Zaradi majhnosti regije bi morali stremiti za hitrim razvojem regije kot celote, zato bodo vsi razvojni programi morali temeljiti na optimalnih pogojih in rezultatih, ne glede na občinske meje. To pomeni, da bomo morali vlagati tja, kjer so za to najboljše naravne danosti in že ustvarjeni pogoji. To pa terja, da se bomo regijsko dogovorili tudi za ustrezen način usmerjanja dohodka po občinah za te dejavnosti.

Nadaljnji razvoj zasavske regije

Kljub relativno togi strukturi našega gospodarstva ugotavljamo, da imamo vrsto komparativnih prednosti naravno pogojenih ali pridobljenih skozi razvoj. Naša naloga je, da te prednosti ustrezno uveljavimo skozi kvalitetne razvojne programe teh dejavnosti.

Nadaljnji razvoj na področju energetike in toplovodnih sistemov postaja dolgoročno gledano nuja in potreba za SRS ter Zasavje. V kolikor se bomo na nivoju republike pozitivno opredelili do nadaljnjih

Ključni problemi dolgoročnega razvoja Zasavja

Slavko Novak razklada les s tovornjaka na skladišni prostor pri rudniku Trbovlje.
(Foto: A. Bregant)

raziskav in eksploatacij novih nahajališč premoga, bomo nakopali bistveno večje količine komercialnega in energetskega premoga. Zato se zavzemamo za izgradnjo TE—TO 3, ki bi zaradi bližine energetskega vira in obstoječih kapacitet na osnovi optimizacije morala biti najboljša varianta v SRS. Ta energetski sistem ne bo smel poslabšati, pač pa bo moral skupno s toplarno izboljšati stanje na področju ekologije.

Skozi ceno moramo uveljaviti težje pogoje pridobivanja premoga, vsaj za enostavno reprodukcijo, nadomestili za vpliv rudarjenja na prostore in vplive proizvodnje energije na ozračje in okolje.

V sklopu energetike bi bilo potrebno ponovno vzpostaviti sistem izgradnje savskih elektrarn od Kresnic do Vrhovega in dobiti odgovor, zakaj niso vključene v osnutek dolgoročnega plana.

Poleg energetike kot dejavnosti družbenega pomena, se bomo morali v Zasavju dogovoriti in uskladiti o ostalih dejavnostih, ki jih bomo opredelili kot nosilke razvoja. V Zasavju se bomo morali opredeliti do nadaljnjega zaposlovanja delavcev iz drugih predelov oziroma o ustrezni izbiri tehnologije, ki bo zagotavljala produktivno zaposlovanje delovne sile iz Zasavja. O tem in ostalih razvojnih nalogah se bomo dogovorili v skupnem revirskem dogovoru.

V vseh treh občinah smo pri načrtovanju nadaljnjega razvoja ugotovili iste razvojne probleme:

Slabo kvalifikacijsko strukturo kadrov. Če izhajamo iz bilance kadrov v Zasavju, potem ugotavljamo, da bomo morali v nadaljnjem razvoju omejiti ekstenzivne vrste in oblike proizvodnje ter postopoma preiti na tehnološko intenzivne dejavnosti. To bo zahtevalo bistveno izboljšanje kadrovske strukture zaposlenih. Z intenzivnejšo štipendijsko politiko in dodatnim izobraževanjem ob delu in iz dela ter razvijanjem mreže šol usmerjenega izobraževanja za potrebe združenega dela si lahko ustvarimo osnovo, motiv za boljše delo pa bo potrebno zagotoviti z večjo uveljavitvijo nagrajevanja po delu.

Mlade in perspektivne kadre, ki bodo prihajali iz šol, bo potrebno ustrezno vzgojiti v sredinah, kjer se zaposlijo oziroma v povezavi z ustreznimi razvojno raziskovalnimi institucijami v SRS.

Poleg navedenih problemov s kadri imamo v Zasavju izredno slabo razvite dejavnosti tako imenovanega poslovnofinančnega sistema, zato bo potrebno ustrezneje organizirati razvojno-raziskovalne oddelke v OZD, uvesti tržno funkcijo v OZD, na vodilna in vodstvena mesta v vseh sredinah pa kadrovati delavce, ki bodo skozi konkretne razvojne programe zagotavljali doseganje razvojnih ciljev.

Pomanjkanje ustreznih proizvodnih programov

Mačehovski odnos do kadrov in raziskovalnega dela v preteklosti se odraža v pomanjkanju ustreznih razvojnih programov v večini OZD. Do teh programov lahko pridemo le z aktivnejšim odnosom do razvoja v lastnih sredinah in z odpiranjem nazven do sozdov, v kolikor so naše OZD vanje vključene, do splošnih združenj, do gospodarske zbornice SRS in ostalih organov ter organizacij v republiki, ki razpolagajo z informacijo o načrtovanem razvoju po posameznih dejavnostih v Sloveniji.

V Zasavju imamo relativno togo strukturo industrije, zato moramo pri uvajanju novih proizvodnih programov izhajati iz potrebe po razširitvi proizvodne strukture.

Prostorski pogoji — že v uvodu smo naznačili ozkost tega prostora, zato prostor

postaja eden glavnih omejitvenih faktorjev. Naša skupna usmeritev mora biti nadaljnja racionalna raba prostora, ki je povezana s konceptom intenziviranja proizvodnje v vseh dejavnostih.

Reševanje ekologije v Zasavju moramo na nivoju republike postaviti na prvo mesto, pred problemom Ljubljane in ostalih naštetih občin. V osnutek družbenega plana je treba vključiti vse tri občine poimensko ali Zasavje kot celoto. V sklopu te problematike moramo ustrezno reševati tudi razvojni projekt TE—TO 3.

Materialne možnosti nadaljnjega razvoja

Zasavsko gospodarstvo razpolaga z relativno omejenim delom akumulacije, zato mora biti toliko jasneje izražen interes širše DPS do prednostnih dejavnosti v Zasavju. Ta interes bo lahko izražen le, če bomo te prednosti, ki smo jih predhodno opredelili, izražali tudi in predvsem skozi ekonomske elemente uspešnosti poslovanja teh dejavnosti.

Zatika se pri doseganju plana

Po podatkih Splošnega združenja premogovnikov Jugoslavije so rudarji jugoslovanskih premogovnikov nakopali od 1.1. do 30.4.1985 skupno 22 milijonov ton premoga vseh treh vrst — črnega in rjavega premoga ter lignita. Dosežena proizvodnja je le 3,3 % večja od dosežene v istem razdobju lanskega leta. Če se bo proizvodnja nadaljevala s takšnim tempom, bo le težko doseči letos načrtovano proizvodnjo v višini 70 milijonov ton. Če načrt ne bo dosežen, se bo to nedvomno poznalo tako pri normalni oskrbi porabnikov v industriji, termoelektrarnah, pa tudi gospodinjstvih in drugih kupcih. Prizadela bo torej domala vse porabnike premoga. Na izpolnjevanje načrtovanih obveznosti v prvih letošnjih mesecih je brez dvoma odločilno vplivala huda zima

z nizkimi temperaturami. To se je poznalo predvsem v proizvodnji premoga na površinskih kopih zaradi obilnih snežnih padavin, zamrznjena pa je bila tudi večina mehanizacije. Težave pa so bile tudi zaradi odvoza premoga do kupcev, ko je primanjkovalo železniških vagonov. Vzroki za nedoseganje večje proizvodnje pa so seveda tudi drugi — pomanjkanje denarja za večja in intenzivnejša investicijska dela ter nakup opreme, pa tudi deviznih sredstev za uvoz rezervnih delov, opreme itd.

Brez dvoma bodo potrebni veliki napor, da bo dosegla proizvodnja premoga do konca leta načrtani okvir — po energetski bilanci je predvidenih 70 milijonov ton.

(t. l.)

Obnova počitniških domov na Rabu in v Crikvenici

Letošnja zima z izjemno nizkimi temperaturami je na objektih naših počitniških domov na Rabu in v Crikvenici povzročila znatno škodo. Temperature so se namreč tudi v teh krajih spustile za nekaj dni na -10° . To je povzročilo zamrzovanje in pokanje vodovodnih cevi ter po odtajanju zamakanje. Zlasti veliko škodo je ta pojav povzročil v Crikvenici, ker ravno v dneh, ko je voda začela puščati, nihče ni nadzoroval objekta. Voda je tako uničila opleske zidov in vrat ter zlasti močno prepojila leseno stropno konstrukcijo.

Na Rabu je bila škoda bistveno manjša,

ker je objekt grajen masivno, poleg tega pa je pravočasneje posredoval skrbnik, ki je bil v zimskem času v domu.

Po končani zimi se je bilo treba lotiti popravil, ki so bila izvršena v mesecu maju, tako da bodo objekti v juniju pripravljeni na letovalno sezono.

Žal nismo uspeli napraviti ničesar, da bi nadzidali jedilnico na Rabu. Očitno se bodo morali najodgovornejši sindikalni funkcionarji skupaj z vodilnimi delavci in strokovnimi službami bolj potruditi kot so se v preteklosti, da bo do naslednje letovalne sezone gradnja zaključena.

Srečko Koritnik

Priprave na sprejemanje SaS s področja delitve čistega dohodka in osebnih dohodkov

V tem mesecu mineva dve leti, odkar so stekle priprave za izdelavo novega samoupravnega sporazuma s področja delitve čistega dohodka in osebnih dohodkov. Poglobljene priprave pa so potekale v zadnjem letu, ko so bile znane že tudi strokovne podlage kot tudi tako imenovani panožni sporazumi dejavnosti. Na podlagi teh osnov in analize izvajanja dosedanjega SaS je bil izdelan osnutek, ki je bil v javni razpravi v preteklem letu. V razpravi je bilo oblikovanih veliko pripomb in sugestij, zato je osnutek dobil povsem novo podobo. To so ugotovili tudi delavci številnih temeljnih organizacij in izrazili željo, da oblikovani predlog ponovno temeljito pretrsejo. To se je tudi zgodilo v mesecu aprilu. Tudi na drugi predlog so prispele pripombe, po številu jih je bilo štirikrat manj, bile pa so predvsem vsebinske. Nekateri člani komisije in strokovna služba nagrajevanja so v razpravah sodelovali in lahko rečemo, da so bile vsebinske, poglobljene, potekale so na številnih sestankih ožjega in širšega sestava KPO in koordinacijskega odbora sindikata SOZD. Pri tem je potrebno poudariti, da s strani Osnovne organizacije sindikata razen redke izjeme ni bilo stališč do posameznih opredelitev v

osnutku, pa tudi druge organizacije so vsebino spremljale bolj pasivno. Še vedno je bilo obilo pripomb na posamezna relativna razmerja, kar še izhaja iz obstoječe prakse. Kakršna koli razmerja vrednosti posameznih del in nalog so le osnova za vrednotenje dela posameznih del, manj pa zato, da bo edino to razmerje podlaga za prisvajanje osebnih dohodkov. Nišo pa razpravljali o pridobivanju dohodka kot edine osnove za možnost delitve, brez povezave enega z drugim pa je najbrž zelo kratkoročno.

Vsebinski prispevek k oblikovanju našega skupnega samoupravnega sporazuma je podal tudi republiški odbor sindikata, center za samoupravno sporazumevanje in delitev dohodka in osebnega dohodka. Delavski svet sestavljene organizacije je sprejel poročilo komisije za pripravo predloga ter naročil pravni oziroma strokovni službi izdelavo besedila oziroma čistopisa. Nadaljnji zakoniti postopek pa je, da besedilo predloga obravnavajo samoupravni organi temeljnih organizacij, ki pooblastijo delegate v delavskem svetu sestavljene organizacije, da na prihodnjem zasedanju razpišejo referendum. Akt bo veljaven po uspelem referendumu, ko bo

do delegati delavskega sveta SOZD objavili, da so bila enaka določila členov sprejeta v vseh temeljnih organizacijah. Ta akt bo osnova za izdelavo samoupravnih sporazumov delovnih organizacij, na podlagi tega pa še pravilnikov temeljnih organizacij in delovnih skupnosti. Sedaj obravnavani akt je le osnova oziroma izhodišče za konkretiziranje svojih posebnosti v delovnih organizacijah, konkretna določila pa bodo vsebovali pravilniki.

Enake razlike, kot so v pridobivanju dohodka v posamezni delovni organizaciji, bodo morale biti tudi razlike v delitvi.

Masa osebnih dohodkov v TET se oblikuje na podlagi izhodiščnih osebnih dohodkov; v RGD na podlagi dohodka, pridobljenega na tržnih osnovah; v RRPS pa na podlagi lastnega dohodka s prodajo premoga in združevanja sredstev slovenskega združenega dela.

V tem samoupravnem sporazumu opredeljujemo merila tako, da bo za približno enako delo tudi približno enako plačilo v vseh delih SOZD, glede na uspešnost poslovanja pa bo lahko celotni osebni dohodek različen. Povsem enaka bodo določila o dodatkih in nadomestilih o izdatkih, ki imajo značaj materialnih stroškov kot tudi osnove za minulo delo in določila iz sklada skupne porabe. Enake bodo osnove za merjenje in nagrajevanje živega dela, vendar razlike v višini izplačil. Prav na tem področju želimo doseči razlike, da bo dejanska delitev dohodka v rokah delavcev samih. Čim večji bo doseženi dohodek na podlagi fizičnih in strokovnih rezultatov, tem večji bo osebni dohodek in obratno. Približno enak princip bo veljal tudi v TET. Čim večji bo skupni prihodek, tem večja bo možnost delitve osebnih dohodkov vseh sodelujočih na delitvi skupnega prihodka.

Poslej bodo glavne aktivnosti potekale v delovnih organizacijah. Mislim, da je do konca leta primeren čas za dokončanje aktivnosti v vseh temeljnih organizacijah in delovnih skupnostih. Menim, da bo največ dela in strokovnega znanja zahtevalo delo v zvezi z oblikovanjem aktov stimulativnega nagrajevanja. Akti temeljnih organizacij in delovnih skupnosti se bodo ravno v tej vsebini najbolj razlikovali. Učinkovito nagrajevanje po rezultatih dela je lahko le tisto, ki je delavcem približano in urejeno tako, da ima posameznik ali skupina delavcev možnost vplivati na svoje rezultate dela, s tem pa tudi vplivati na višino oblikovanja svojih osebnih dohodkov. Obstoječi sistem oblikovanja osebnih dohodkov neodvisno od rezultatov dela nima perspektive, obstoječa uravnilovka in socializacija osebnih dohodkov pa zavira nadaljnji tehnično-tehnološki in ekonomski razvoj.

V kombinatu se kažejo težnje, da bi imeli skupni pravilnik delitve OD oziroma sistem nagrajevanja po rezultatih dela, kar pa je z obstoječim sistemom nedružljivo.

V samoupravnem sporazumu smo se skupno opredelili, da bodo akti o tem temeljili na dejanskih rezultatih dela, ne pa na nikakršnih kot doslej. Delavci v temeljni organizaciji bodo sprejeli le vsak svoj sistem nagrajevanja, ki bo temeljil na izhodiščih samoupravnega sporazuma. Komisija na ravni SOZD bo kontrolirala izvajanje tega SaS, zato bodo vsakršni odkloni od teh določil preprečeni.

Nadaljnje odlaganje tega dela v posamezni temeljni organizaciji bo povzročilo neuveljavljanje teh določil v drugih temeljnih organizacijah, kajti prav bi bilo, da bi vsaj z novim letom pričeli vsi dejansko izvajati določila novega sporazuma.

Stane POPLAS

nja letovanja delavcem, ki bodo preživeli svoj redni letni dopust v naših domovih ob morju ali pa kje drugje. Sprejete cene polne penzijske oskrbe v naših domovih so naslednje:

Za člane kolektiva in njihove ožje nepreskrbljene svojce 725,00 din/dan, otroci od 4 do 10 let starosti plačajo 70% cene oskrbnega dne, kar znaša 507,00 din/dan. Za ožje svojce članov kolektiva, to je žena ali mož, ki so zaposleni izven naše SOZD, je cena 1.100,00 din/dan, za tuje letovalce velja ekonomska cena 1.500,00 din/dan. Upokojeni člani kolektiva in njihovi ožji nepreskrbljeni družinski člani plačajo penzijsko oskrbo v isti višini kot aktivni člani, in sicer 725,00 din/dan.

Razliko do ekonomske cene bremenijo namensko združena sredstva sklada skupne porabe (35% združevanja) posameznih TOZD in DS, kjer je bil letovalec zaposlen

pred upokojitvijo. Za letovalce, ki so si zaradi zasedenosti naših počitniških domov morali sami zagotoviti prenočevanje, hranijo pa se redno v naših počitniških domovih, velja dogovorjena penzijska cena, zmanjšana za stroške prenočevanja.

Letovalci, ki se bodo posluževali le posameznih uslug v naših počitniških domovih, bodo ceno posameznih obrokov oziroma nočitev poravnali v naslednji višini: zajtrk 180,00 din, kosilo 440,00 din, večerja 380,00 din in nočitev 500,00 din.

Sprejeta je predlagana "socialna lestvica" za ugotavljanje upravičenosti do regresiranja oskrbnega dne v času letovanja:

Osnova za izračun višine regresiranja oskrbnega dne po socialni lestvici je sprejeta cena oskrbnega dne v naših počitniških domovih in doseženi osebni dohodek na člana družine.

Poprečni OD na družinskega člana	Regres %	SEZONA		PRED in POSEZONA	
		odrasli	otroci 4–10 let	odrasli	otroci 4–10 let
0 — 7.770,00 din	100	725,00	507,00	580,00	406,00
7.771,00 — 9.330,00 din	80	580,00	406,00	464,00	325,00
9.331,00 — 11.100,00 din	60	435,00	304,00	348,00	244,00
11.101,00 — 13.420,00 din	40	290,00	203,00	232,00	162,00
13.421,00 — 16.110,00 din	20	145,00	101,00	116,00	81,00
16.111,00 — dalje din	—	—	—	—	—

Možnosti letovanja v letovalni sezoni 1985

Delavci SOZD REK Edvarda Kardelja lahko tudi v letošnji sezoni letujemo v počitniških domovih REK EK oziroma pri zasebnikih in hotelskih ustanovah, s katerimi imamo sklenjene ustrezne pogodbe.

Ti domovi so na Rabu, v Crikvenici, Pineti, Novigradu in Termah Čatež. Na Rabu imamo 102 lastni ležišči v novem domu in 55 v zakupu v tesni bližini našega doma, v Crikvenici v našem domu 36 ležišč in 56 v zakupu, v Pineti v lastnih hišicah 36 ležišč in v Termah Čatež v bungalovih 35 ležišč. Poleg letovanja ob morju se člani kolektiva lahko poslužujejo letovanja v planinskih postojankah na Partizanskem vrhu nad Trbovljami in na Kalu nad Hrastnikom. Zato obveščamo vse člane našega kombinata, da je delavski svet SOZD REK EK dne 13. marca 1985 obravnaval in potrdil cene oskrbnega dne v naših počitniških domovih, kakor tudi določil način oziroma kriterije regresira-

Pri ugotavljanju povprečnega osebnega dohodka na člana družine se upošteva 48 urni tednik zaposlenega v rudarstvu v okviru družbenega dogovora in dohodki ožjih družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu (delavec, njegov zakonec, nepreskrbljeni otroci, posvojenci, pastorki in osebe, ki jih je delavec po zakonu dolžan preživljati in jih preživlja), doseženih v prvih treh mesecih tekočega leta. Za

osebni dohodek se štejejo vsi dokazljivi dohodki, ki po veljavnih predpisih predstavljajo osnovo za obdavčitev skupnega prihodka občana.

Za letovanje na Rabu in Crikvenici bomo organizirali posebne avtobusne prevoze do letovišča in nazaj. Cene prevozov so naslednje: Trbovlje — Rab — Trbovlje 2.100,00 din, Trbovlje — Crikvenica — Trbovlje 1.600,00 din.

Na Rabu in Crikvenici bodo letovalci letovali v naslednjih dekadah:

I. dekada	od 20.6.1985 — 30.6.1985	predsezona
II. dekada	od 30.6.1985 — 10.7.1985	sezona
III. dekada	od 10.7.1985 — 20.7.1985	sezona
IV. dekada	od 20.7.1985 — 30.7.1985	sezona
V. dekada	od 30.7.1985 — 9.8.1985	sezona
VI. dekada	od 9.8.1985 — 19.8.1985	sezona
VII. dekada	od 19.8.1985 — 29.8.1985	sezona
VIII. dekada	od 29.8.1985 — 8.9.1985	sezona

Za počitniški dom Pineta Novigrad veljajo naslednje dekade:

I. dekada	od 18.6.1985 — 28.6.1985	predsezona
II. dekada	od 28.6.1985 — 8.7.1985	sezona
III. dekada	od 8.7.1985 — 18.7.1985	sezona
IV. dekada	od 18.7.1985 — 28.7.1985	sezona
V. dekada	od 28.7.1985 — 7.8.1985	sezona
VI. dekada	od 7.8.1985 — 17.8.1985	sezona
VII. dekada	od 17.8.1985 — 27.8.1985	sezona
VIII. dekada	od 27.8.1985 — 6.9.1985	sezona

Člani kolektiva in njihovi svojci lahko letujejo v naših počitniških domovih, tudi v izvensezonskem času. Od 20.6. do 30.6. in od 29.8. do 8.9. je predsezona in posezona in je cena oskrbnega dne 80% od sprejete cene. Cena bivanja v počitniškem domu Rab v izvensezonskem času, to je od 1.1. do 10.6. in od 25.9. dalje, znaša 105,00 din/dan na osebo in 40,00 din za pranje perila po postelji po končanem letovanju (sobe so ogrevane). Cena bivanja v počitniškem domu Crikvenica brez električnega ogrevanja pa znaša 70,00 din/dan na osebo in 40,00 din po postelji za pranje perila po končanem bivanju.

Cena bivanja v počitniških hišicah v Pineti — Novigrad brez električnega ogrevanja znaša 50,00 din/dan na osebo in 150,00 din na sobo/dan ter 80,00 din po osebi za pranje posteljnine po končanem bivanju. Vsi letovalci, ki bodo koristili bivanje v izvensezonskem času, plačajo turistično takso v kraju letovanja. Vsi tisti, ki želijo letovati v naših počitniških domovih, se morajo v čim krajšem času vpisati v seznam letovalcev pri pooblaščenih delavcih za vpis na področju, kjer delajo. Pri vpisu in izbiri letovalcev se upoštevajo merila in kriteriji po sprejetem pravilniku o letovanju v počitniških domovih SOZD REKEK.

Vse letovalce obenem opozarjamo, da so v času letovanja dolžni upoštevati določila sprejetega hišnega reda v počitniškem domu in se po njem tudi ravnati.

Vsa dodatna pojasnila dajejo za letovanje pooblaščen osebe v DO ali oddelek za družbeni standard REK EK DS SS SOZD (telefon 822—144, interna 216).

Mirko Pirnauer

13. maj — dan varnosti

Ob dnevu varnosti se je v Sloveniji zvrstilo mnogo slovesnosti, na katerih so delavcem v organih za notranje zadeve podelili priznanja ob njihovem prazniku. Ob tej priliki so potekala športna srečanja, prikazovanje vsakodnevnega dela, predvsem pa so večinoma pripravili proslave v počastitev tega dne.

V revirjih so pripravili osrednjo proslavo ob dnevu varnosti 10. maja v Delavskem domu v Trbovljah. V kulturnem delu programa so nastopili učenci osnovne šole Trbovlje. Na proslavi so podelili priznanja najprizadenejšim delavcem v organih

uprave za notranje zadeve — UNZ oziroma na področju varnosti. Posamezni delavci so prejeli zvezne plakete varnosti, srebrne in bronaste znake zaslug za varnost, pisne pohvale in državno odlikovanje red dela s srebrnim vencem. Delavci UNZ in miličniki pa so se pomerili v dneh pred svojim praznikom varnosti na tekmovanjih v raznih športnih disciplinah — streljanju, malem nogometu in kegljanju.

Vsem prejemnikom priznanj za opravljeno delo veljajo naše iskrene čestitke.

Minilo je štirideset let ...

— Spomini bledijo, pravi **Dušan Povše**, komisar bataljona, ki je vkorakal prve majske dni leta 1945 v Hrastnik in Trbovlje.

Še vedno je odločen, krepak in aktiven družbenopolitični delavec, med drugim tudi član odbora skupnosti borcev VDV brigade.

— Revirski bataljon je štel ob zaključku vojne nekaj manj kot pet sto borcev. Približno štirinajst dni pred osvoboditvijo je štab brigade določil, naj se zadržujemo v okolici revirjev, ker smo pričakovali kapitulacijo fašistov. Taborili smo v Zgornji Rečici oziroma pod Gozdnikom. Štab

ni kurir je prinesel strogo zaupno sporočilo, da je naša glavna naloga preprečiti uničenje industrijskih in komunikacijskih objektov, kar so fašisti načrtovali ob svojem odhodu. Komandant je sklical ožji štab bataljona in prebral težko pričakovano sporočilo. Po kratkem presenečenju je dežurni oficir bataljona sklical borce, komandant pa prebral obvestilo o bližajoči svobodi. Borce je zajel takšen val navdušenja, da smo jih komaj umirili, saj so mnogi zgrabili za brzostrelke in streljali od veselja. Nikoli ne bom pozabil, da so se pridružili celo konji s svojim rezgetanjem. Ko se je navdušenje nekoliko poleгло, je sledil resen razgovor štaba in četnih vodstev o nalogah, ki nas čakajo pri zasedbi oziroma čuvanju objektov. Naši obveščevalci so se takoj povezali s terenskimi oziroma aktivisti, ki so dali dovolj zanesljivih podatkov o namerah okupatorjev. Štab bataljona je zadolžil preizkušene borce — diverzante in z njimi določil lokacije v neposredni bližini, kjer so se nahajale tudi patrole Kamniško — zasavskega odreda.

Iz zbranih podatkov smo izvedeli za grožnje Nemcev, češ da se bodo borili do poslednjega moža in ne bodo priznali kapitulacije. Dvakrat smo se pogovarjali s predstavniki nemškega vodstva, prvič na

Kalu, nato pa v gostilni Logar v Hrastniku, vendar zanesljivih podatkov nismo dobili. Kjerkoli smo se pojavljali — sedaj že podnevi, povsod so nas radostno pozdravljali.

9. maja pa smo mimo okrašenih hiš in med splošnim pozdravljanjem prikorakali v Hrastnik, kjer smo bili deležni podob-

Končno je napočil 8. maj 1945, ko smo vkorakali v Trbovlje. Okupator se ni upiral, bal se je naših groženj in reševal samega sebe. To je bil veličasten, nepozaben sprejem, posebno doživetje. Ljudje so z navdušenjem pritrjevali besedam govornika — pomočnika komisarja bataljona — Milana Kožuha, ki je govoril na zborovanju pred današnjo občinsko skupščino.

nega navdušenja kot v Trbovljah. Dodal bi le, da so Nemci na betonske bunkerje razobesili bele zastave in klavirno zapustili mesto.

Edino nemški komandant je z določenim številom vojakov nameraval minirati železniške objekte, kar pa jim je naša patrola preprečila, jih razorožila in transportirala v ujetništvo.

Našo enoto, to je vojsko državne varnosti, je po vsem tem čakalo še veliko dela. Skrbeli smo za varnost, za obnovo, predvsem pa za zagotovitev normalne proizvodnje, ki je bila takrat še kako potrebna.

Avugst Povše — Dušan komisar bataljona, ki je vkorakal maja leta 1945 ob osvoboditvi v Trbovlje in Hrastnik

Večino vodstva bataljona pa so čakale težke naloge pri obračunavanju z ostanki kvislinških in drugih skupin, ki so hotele rovariti proti naši novoustanovljeni oblasti. Večina borcev vojske državne varnosti se je šele po kakšnem letu demobilizirala, mnogi pa so odšli na razne druge vojaške dolžnosti.

Kakšni so vaši občutki danes?

Dosegli smo več, kot smo napovedovali, čeprav smo prišli v pravo obdobje tekmovalstva, ko hoče imeti vsak zase čim več, to pa je tudi zdiferenciralo ljudi. Trdim, da imajo ljudje s skromnimi sredstvi za preživljanje večje razumevanje za gospodarske težave, v katerih se nahajamo. Ti tudi zaupajo v to, da bomo težave premagali. Skromno so pri nas živeli v stari Jugoslaviji, med vojno, pa tudi precej časa po vojni. Iz težkih situacij smo se znali izkupati v preteklosti, predvsem, ker smo verjeli v lastne sile in smo zaupali drug drugemu bolj kot danes. Če se bomo spremenili v nekaterih pogledih, bomo tudi danes zmagali.

Dragica Bregant

Barličeva domačija, v kateri je potekal v noči med 17. in 18. aprilom 1937 ustanovni kongres KPS. Hiša na Čebinah je bila sredi lanskega leta izpraznjena, njen lastnik, mlajši Barlič, pa preseljen v novozgrajeno hišo. V hiši, v kateri je potekal ustanovni kongres KPS, je urejena spominska soba in postavljena razstava o razvoju delavskega gibanja. Hiša je proglašena za spominsko varstveni objekt. (Foto: D. Amon)

Čebine obnovljene

Že v prejšnji številki našega glasila smo poročali o tem, da je bila 20. aprila večja slovesnost na Čebinah. Ob 11. uri so namreč v novourejenem spominskem objektu, ki je tudi sicer spomeniško varstveno zaščiten, odprli obnovljeno bivšo Barličevo domačijo. V tej je bil v noči med 17. in 18. aprilom 1937 ustanovni kongres Komunistične partije Slovenije. Slovesnosti se je udeležilo veliko število občanov. Med njimi so bili predvojni komunisti, revolucionarji, še živeči trije delegati ustanovnega kongresa KPS Pepca Kardelj, Vencelj Perko in Albin Vipotnik, udeležili pa so se je tudi vidni družbenopolitični delavci – Stane Dolanc, član predsedstva SFRJ, Andrej Marinc, predsednik CK ZKS, Sergej Kraigher, član CK ZKJ, Lidiya Šentjurc, članica sveta federacije, Marjan Orožen, predsednik slovenskih sindikatov in drugi. Med njimi so bili tudi predstavniki slovenskih občin, ki so pomagale financirati obnovo te domačije. V kulturnem delu programa so nastopili moški pevski zbor Zarja pod vodstvom Rika Majcna in člani prosvetnega društva Tončka Čeč s Kleka. KS Klek namreč ta dan, to je 17. aprila, praznuje svoj krajevni praznik. Pred spominskim objektom na Čebinah je govoril predsednik MS ZKS revidirskih občin Karel Vukovič.

Iz sredstev, ki so bila zbrana za obnovo Barličeve domačije na Čebinah, je bila za lastnika zgrajena nova stanovanjska hiša z gospodarskim poslopjem. Postavili so jo pri "mamici" pod Čebinami. Nadomestna hiša je bila dograjena in vseljena lansko jesen. (Foto: D. Amon)

Revirski muzej ljudske revolucije je v obnovljeni Barličevi domačiji uredil spominsko sobo, in sicer tako kot je bila v času kongresa — miza, dve klopi, krušna peč, delovna miza in podobno. Na stalni razstavi so predstavljeni delegati ustanovnega kongresa.

Da bodo uredili Barličevo domačijo v muzej, je bilo dogovorjeno leta 1977 na osrednji revirski proslavi ob 40-letnici ustanovnega kongresa KPS. Imenovan je bil poseben koordinacijski odbor, dela pa izvajal SGD Beton — tozdr Operativa Zasavje, Trbovlje. Zbranih je bilo 23,5 milijona din, opravljenih pa je bilo tudi več tisoč prostovoljnih delovnih ur. V treh letih so zgradili za Barličeve domače nadomestni stanovanjski in gospodarski objekt "pri mamici", obnovljena je bila zgodovinska hiša, urejena okolica ter postavljena stalna razstava. To je pripravil, kot smo že omenili, Revirski muzej ljudske revolucije Trbovlje, pri oblikovanju pa je sodeloval Jurij Kolenc, dipl. inž. arh. Za zbirko bo odslej skrbel Revirski muzej, varuje pa ga oskrbnik Jože Kogej.

Naj omenimo še to, da je polovico potrebnih sredstev prispevalo Zasavje, polovico pa ostale slovenske občine.

Muzej si bo možno ogledati vsak dan. Večje napovedane skupine bo spremljal sodelavec muzeja. Na Čebinah so pripravili več pripomočkov za ogled. Poslušali bodo lahko spremne besede, po razstavi posnete na kaseto. Pripravljenih imajo tudi nekaj video kaset, ki so jih izdelali na TV Ljubljana. Pripravljeni pa so tudi odlomki iz oddaj Zgodovinska noč na Čebinah, Teh naših 50 let, dopolnili pa jih bodo še z nekaterimi drugimi oddajami. Tako na primer Rdeče Trbovlje, Portreti revolucionarjev. V hiši pa je urejen tudi večnamenski prostor, kjer bodo potekale "žive" zgodovinske ure. V načrtu je priprava širše turistične ponudbe, ki naj bi prikazala Zasavje tudi v drugi luči, ne le v industrijski.

Koordinacijski odbor za ureditev Čebina je štel skupno trideset članov, vodil pa ga je Franci Grešak, Karel Vukovič je bil njegov namestnik, sekretariat koordinacijskega odbora je štel enajst članov, gradbeni odbor za ureditev Čebina je štel enajst članov in ga je vodil Milan Kožuh kot predsednik, adaptacijo pa je vodil pet članski odbor pod vodstvom istega predsednika. Kot investitor je nastopala Kulturna skupnost Trbovlje.

Vabimo vse člane kolektiva kombinata, da si ogledajo na novo urejeno bivšo Barličevo domačijo na Čebinah s spominsko sobo in stalno razstavo.

(t. l.)

Radovan Vlajković — predsednik predsedstva Jugoslavije

Dne 15. maja se je sestalo predsedstvo SFRJ na posebno sejo, ki ji je predsedoval dosednji predsednik predsedstva SFRJ z enoletnim mandatom Veselin Djuranović. Na seji so izvolili za novega predsednika predsedstva SFRJ Radovana Vlajkovića, za podpredsednika predsedstva SFRJ pa Sinana Hasanija. Njun enoletni mandat v tem svojstvu se je pričel 16. maja 1985 in bo trajal do 15. maja 1986.

Novoizvoljeni predsednik predsedstva SFRJ Radovan Vlajković se je rodil leta 1922 v Budjanovcih — SAP Vojvodina, po narodnosti pa je Srb. V delavsko gibanje se je vključil leta 1940, v NOB pa leta 1941. Med vojno in po vojni je opravljal številne odgovorne funkcije. Nazadnje je bil za člana predsedstva SFRJ izvoljen novembra 1981 v prvem mandatu, maja 1984 pa v drugem mandatu.

Sinan Hasani se je rodil leta 1922 v Požaranju — SAP Kosovo, po narodnosti pa je Albanec. V NOB se je vključil leta 1941. Med vojno in po vojni je opravljal številne odgovorne funkcije — politične in diplomatske. Za člana predsedstva SFRJ je bil izvoljen maja 1984.

Novo vodstvo je dobila tudi zvezna skupščina. Na skupnem zasedanju obeh zborov skupščine Jugoslavije 15.5.1985 so bili izvoljeni:

— za predsednika skupščine Ilijaz Kurtški, delegat s Kosova;

— za podpredsednika Zdravko Čirić, delegat iz Hrvatske;

— za predsednika zveznega zbora dr. Miodrag Trifunović, delegat iz Srbije;

— za predsednika zbora republik in pokrajin Metodij Antov, delegat iz Makedonije.

Vsi novoizvoljeni funkcionarji skupščine SFRJ imajo enoletni mandat.

Dan mladosti v Beogradu

Preko 200 učencev iz revirskih srednjih šol usmerjenega izobraževanja se je na športnih prostorih Partizana in Rudarja v Trbovljah skoraj mesec dni pripravljalo na nastop na osrednji proslavi ob dnevu mladosti, ki je bila 25. maja v Beogradu. Učenci iz Hrastnika, Trbovelj in Zagorja ter Litije, ki se šolajo v trboveljskih srednjih šolah, so se pripravljali pod vodstvom telovadnih učiteljev Zasavskega srednješolskega centra Miha Marinko. V času priprav so si vaje ogledali tudi vaditelji in koreografi iz zveznega odbora za prireditev dneva mladosti.

Dan mladosti so v okviru sprejetega programa tudi letos 25. maja lepo proslavili mladinke in mladinci iz vseh republik in pokrajin.

Na tej prireditvi so nastopili tudi mladinci iz srednjih šol Zasavskega srednješolskega centra Miha Marinko. 53 jih je sodelovalo iz srednje šole naravoslovno—matematične, 52 iz ekonomske, 52 iz kovinske, 29 iz elektro in 23 iz rudarske usmeritve. Skupno jih je nastopilo 209. Obvestilo o tem, da bodo nastopili v Beogradu, so prejeli 3. aprila s strani organizatorja. 15. in 16. aprila so imeli vaje z vadiitelji, ti pa so prenašali ustrezne vaje na učence na igriščih Partizana in Rudarja. V Beograd so odpotovali 18. maja, 23. maja so imeli generalko, 24. maja so obiskali Titov spominski park, 25. maja pa so nastopili kot predstavniki Slovenije v skupnem nastopu jugoslovanske mladine. To pa smo imeli tudi priliko videti na televizijskih zaslonih. Proslava je bila kot vedno zelo učinkovita in prisrčna.

Delo mladincev RRP Senovo oživlja

Dne 19.4.1985 so se na volilno—programski konferenci zbrali mladinci RRP Senovo in ocenili delo v preteklem letu. Ugotovili so, da je bilo v začetku le malo narejenega, v oktobru lanskega leta pa je delo zaživel. OO ZSMS je organizirala delovno akcijo v sodelovanju z mladinci OŠ, udeležili so se pohoda po poteh XIV. divizije in začeli sodelovati tudi v samoupravnih organih. Vse več se jih aktivno vključuje v delo OO ZSMS. Dva mladince sta sodelovala tudi v mladinski delovni brigadi. Anica Lihtenvalner je bila udarnica, Stane Jeler pa pohvaljen.

Na volilno—programski konferenci so izvolili novo vodstvo, in sicer: Franca Šturbeja za predsednika in Ivana Kavška za podpredsednika. Gorazd Pozvek je bil izvoljen za člana predsedstva KK OO ZSMS SOZD REK EK in Ivan Kavšek za njegovega namestnika.

Mladinci RRP Senovo so sprejeli tudi program dela za prihodnje leto in organizirali akcijo zbiranja pomoči za lačne otroke v Afriki.

Božo Marot

1. junij — praznik občine Trbovlje

Občani občine Trbovlje praznujejo vsako leto 1. junija svoj občinski praznik. Praznujejo ga v spomin na 1. junij 1924, ko je doživela Orjuna (Organizacija jugoslovanskih nacionalistov) v spopadu z naprednimi revirskimi delavci v Trbovljah svoj polom.

Letošnje praznovanje tega praznika poteka v znamenju pomembnih obletnic predvojnega delavskega gibanja, 40 letnice osvoboditve, 25. maja — dneva mladosti in občinskega praznika 1. junija.

Program proslav oziroma prireditev je naslednji:

— v petek 24. maja ob 16. uri je potekala osrednja proslava dneva mladosti pred Delavskim domom v Trbovljah. Nastopili so mladi kulturniki iz osnovnih šol Čuprije, Novega Sada, Srba, Zagreba in Trbovelj. Te šole so se udeležile po svojih predstavnikih letošnjega, petega po vrsti, Majskega srečanja mladih iz omenjenih osnovnih šol, ki je potekalo od 23. do 26. maja tega leta v Trbovljah, v organizaciji trboveljske osnovne šole,

— v soboto 25. maja od 6. do 10. ure je potekal množični partizanski pohod na Vrhe v organizaciji DPO in odreda Črne ga diamanta. Na Vrheh je bil program, ki so ga izvedli domači kulturniki,

— v petek 31. maja ob 16 uri je bila otvoritev likovne razstave DOLIKA z Jesenic in RELIK-a iz Trbovelj v likovni galeriji Trbovelje, v Delavskem domu,

— v soboto 1. junija ob 11. uri je bila slavnostna seja vseh treh zborov skupščine občine Trbovlje v gledališki dvorani Delavskega doma. V kulturnem delu programa bo sodeloval mladinski pevski zbor Trbovlje pod vodstvom Ide Virt, slavnostni govor je imel predsednik Skupščine občine Trbovlje, ki je na koncu na predlog žirije podelil tudi letošnja priznanja — Prvojunjska priznanja zaslužnim občanom,

— v nedeljo 2. junija ob 11. uri bo v gledališki dvorani Delavskega doma slavnostni zbor borcev III. VDV — NO brigade in internirancev. Ob 18. uri istega dne pa bo otvoritev slikarske razstave udeležencev letošnje "ex tempore 85" v avli Delavskega doma.

Slikarski "ex tempore" traja 1. in 2. junija tega leta. Udeleženci pa bodo po izboru žirije predstavili svoja dela na skupni razstavi,

— v soboto 1. junija 1985 bo ob 6. uri zjutraj začetek družbenopolitične akcije "sindikati v SLO 85".

Organizatorji vabijo člane k udeležbi vseh omenjenih prireditev.

Ob dnevu zmage smo delali normalno

Zvezni izvršni svet je 6. maja priporočil delovnim kolektivom, da naj bi 9. maja letos, ko smo praznovali 40. obletnico zmage nad fašizmom, praznovali, s tem da bi ta prosti dan nadomestili z drugim delovnim dnem v maju oziroma bi ga nadomestili v skladu s potrebami in možnostmi OZD in drugih organizacij in organov.

Republiška konferenca SZDL pa je priporočila delovnim kolektivom, da naj 9. maja normalno obratujejo in s tem pripomorejo k izpolnitvi načrtanih delovnih nalog v maju, s posebnim ozirom na izvoz,

varčevanje itd. Samoupravni in poslovodni organi OZD v našem kombinatu so sprejeli stališče, da 9. maja, na dan 40. obletnice zmage obratujejo popolnoma normalno v vseh tozidih in delovnih skupnostih. Tako je tudi bilo. Domala vsi pa smo v večernih urah spremljali TV prenos dopoldanske parade JLA v Beogradu, na kateri so sodelovali tudi pripadniki teritorialnih enot iz revirjev.

Volitve, imenovanja Električna energija — manjša proizvodnja, večja poraba

Dosedanji sekretar občinskega sveta Zveze sindikatov Hrastnik Stane Laznik je bil izvoljen v začetku maja tega leta za sekretarja občinskega komiteja ZKS Hrastnik. Dosedanji sekretar občinskega komiteja ZKS Hrastnik Marko Orožen odhaja na novo dolžnost v UNZ.

Za novega sekretarja občinskega sveta Zveze sindikatov Hrastnik je bila v začetku maja tega leta izvoljena Antonija —

Zvonka Šoster, pravnica, ki je doslej vodila kadrovsko - pravno službo v Tovarni kemičnih izdelkov Hrastnik.

Za vršilko dolžnosti predsednice temeljnega sodišča Ljubljana, enota v Trbovljah, je bila imenovana Marjana Kolenc, sodnica sodišča trboveljske enote. Dosedanji predsednik enote v Trbovljah Iztok Šubara je odšel na drugo delovno dolžnost.

Priprave na evidentiranje kandidatov za volitve v letu 1986

Priprave na volitve so zelo pomembna in odgovorna naloga OOZS, ki jo moramo s polno angažiranostjo izvajati in uskladiti s SZDL. Kot prvo nalogo si je zadala konferenca OOZS, ta namreč usklajuje aktivnosti na nivoju DO TET, ažuriranje sestave koordinacijskih odborov za volitve in kadrovska vprašanja v TOZD in DS. V teh odborih so zastopani vsi predstavniki DPO in samoupravnih organov. Odbori bodo opravljali vse operativne naloge v skladu s sprejetim programom izvedbe volitev. Program so sprejele OOZS TOZD in DS na predlog konference OOZS in le-ta prejema naloge, ki zagotavljajo pravočasne in skoordnirane akcije za kvalitetno izvedbo volitev.

PROGRAM

Priprave na volitve

- Imenovanje koordinacijskih odborov za kadrovska vprašanja in volitve.
- Ocena delovanja delegacij za skupščine SIS in ZZD.
- Enotna evidenca evidentiranih možnih kandidatov.
- Evidentiranje kandidatov.

Predkandidacijski postopek

Izvršni odbori OOS:

— Sprejmejo sklep o sklicu temeljne kandidacijske konference in določijo njen konkretni sestav.

— Iz vrst evidentiranih kandidatov oblikujejo predlog možnih kandidatov za člane delegacij.

— Posredujejo predlog v obravnavo in dopolnitev zboru delavcev, samoupravnim organom, vodstvom DPO.

— Obravnavajo evidentirane možne kandidate za nosilce vodilnih funkcij v občini, republiki in federaciji.

Kandidacijski postopek

Vrsta aktivnosti za izvedbo postopka v skladu z vsemi sprejetimi akti.

Volitve v temeljnih samoupravnih organizacijah

— Volitve članov delegacij v TOZD in DS, ki delegirajo delegate v skupščine.

— Zasedanje novoizvoljenih delegacij.

S pripravi in volitvami ter zagotavljanjem učinkovitega delovanja delegatskega sistema moramo zagotoviti načelo: "Prave ljudi na pravo mesto," da bodo skozi skupščinski sistem prišli do izraza resnični interesi delavcev v združenem delu in občanov v družbenopolitični skupnosti.

Miloš VENGUST

V letošnjih prvih štirih mesecih so vodne elektrarne v Sloveniji pridobile za 8,8% več električne energije kot lani v istem obdobju, to je v prvih štirih mesecih. Termoelektrarne pa so v istem razdobju pridobile za 5,7% manj električne energije kot lani, v seštevku pa je proizvodnja vseh elektrarn v Sloveniji ostala za 2,5% manjša kot lani v prvih štirih mesecih. Izjema je Termoelektrarna Trbovlje, ki je v tem obdobju dosegla izjemno dobre rezultate v proizvodnji električne energije. Sicer pa je bila manjša proizvodnja v termoelektrarnah posledica predčasnega remonta največjega šoštanjkega agregata. Poraba je bila za 5,7% večja kot lani.

V Jugoslaviji je bila dosežena proizvodnja električne energije v istem obdobju v višini 24,6% milijard kWh, kar je za 99% napram načrtu za to razdobje, vendar pa 8,9% nad doseženo proizvodnjo v istem obdobju lanskega leta.

V vodnih oziroma hidroelektrarnah je bila dosežena proizvodnja 9,1 milijarde kWh, kar je za 2,3% pod načrtom, 8,4% pa nad lani doseženo proizvodnjo v istem obdobju. Termoelektrarne so v istem času proizvedle 12,7% milijard kWh električne energije, kar je 0,7% pod načrtom, vendar 10,2% nad doseženo proizvodnjo v istem obdobju lani. Jedrska elektrarna Krško je proizvedla 1,7 milijard kWh, kar je 4,4% nad načrtom.

V tem obdobju smo uvozili 0,9 milijard kWh elektrike. Omejitve pa so znašale v tem obdobju 0,1 milijard kWh ali 0,5% od skupnih potreb.

40 let jugoslovanskega elektrogospodarstva

10. julij — rojstni dan velikega znanstvenika Nikole Tesle, praznujejo po vsej

državi kot dan jugoslovanskega elektrogospodarstva. Letošnji praznik pa je povezan še s 40-letnico poveljnega razvoja elektrogospodarstva in s 30-letnico delovanja JUGEL-a skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva.

V tej skupnosti bodo v počastitev trojnega slavlja 27. junija imeli slovesno sejo

skupščine. Na njej bodo zaslužnim posameznikom in organizacijam podelili plakete Nikole Tesle in zlate značke JUGEL-a.

Skupnost pa pripravlja tudi posebno monografijo o razvoju elektrogospodarstva v naši državi. Elektrogospodarstva posameznih republik in pokrajin bodo pripravila jubilejne strokovne posvete in razstave fotografij iz muzeja Nikole Tesle.

(t.l.)

Zmoqljivost in proizvodnja električne energije v Jugoslaviji

V času od leta 1945 se je moč proizvedenih elektrogospodarskih zmogljivosti povečala za 36-krat, letna proizvodnja električne energije pa za 70-krat.

Na koncu leta 1984 je skupna nominalna moč jugoslovanskih elektrarn dosegla 18.791 megavatov, od tega 7.640 megavatov v vodnih elektrarnah, kar je skupno 40% celotne moči. Pri zmogljivostih termoelektrarn odpade za 70% moči na elektrarne na premog, s 24% so udeležene termoelektrarne na tekoče gorivo, s 6%

pa jedrska elektrarna. Letna poraba električne energije je lani v naši državi dosegla 72,791 milijarde kWh, kar je za 6,9% več kot leto poprej. Ob omenjeni količini je znašal uvoz električne energije 2,751 milijarde kWh, izvoz pa 3,881 milijarde kWh elektrike.

Za letos t. j. leto 1985 so v JUGEL-u načrtovali 6,9% letno povečanje porabe elektrike, tako da naj bi letošnja proizvodnja dosegla 77,5 milijarde kWh električne energije.

Prispevek za premogovništvo

Pihalne godbe v revirjih so v jutranjih urah 1. maja igrale budnico po stanovanjskih kolonijah. Na fotografiji je Delavska godba Trbovlje med igranjem budnice na Trgu revolucije. V novejšem času se zaradi velikih razdalj poslužujejo prevozov s tovornjakom. (Foto: A. Bregant)

S 1. januarjem letos je prenehal veljati odlok o 8% maržah, ki smo jih v Sloveniji pobirali za razvoj premogovnikov. Ker pa je oskrba premoga kritična in da bi v prihodnje lahko zagotovili nemoteno preskrbo, so se v Samoupravni interesni skupnosti za energetiko odločili, da bo teh 8% nadomeščenih s 1.000,— dinarji na tona premoga. Ta znesek prispeva občan za sovlaganje v razvoj slovenskih premogovnikov in premogovnike drugih republik in pokrajin. Takšne sklepe so večinoma že sprejele občinske energetske skupnosti v Sloveniji.

Pogovor s sodelavcem

V našem sòzdu je zaposlenih 564 invalidov. O njihovih problemih v našem časopisu nismo pogosto pisali. Invalid je tudi **Marjan Šinkovec**. Kratek razgovor z veseljem objavljamo, saj njegov optimizem in volja dokazujeta, da lahko tudi invalid živi polno življenje, kot pravimo.

S šestnajstimi leti ste izgubili roko ... Življenje se je spremenilo.

Sprva sem bil silno prizadet. Učil sem se za mizarja, ko mi je v zapestju odtrgalò roko. Ker sem videl, da svojega poklica ne bom mogel opravljati, sem se izučil za te-

Marjan Šinkovec, vratar v rudniku Trbovlje (Foto: D. Bregant)

lefonista. Pri opravljanju tega dela pa v glavnem sedi. Potreboval sem gibanje, razvedrilo. Zato sem se vključil v naše športno društvo Rudar. Največ igram namizni tenis, pa tudi kegljam. Povezan sem s področno in slovensko Zvezo invalidov. Ko sem začel dosegati prve uspehe, sem pričel redno trenirati, in sicer od leta 1972 dalje. Moje prvo večje tekmovanje je bilo v Ohridu — državno prvenstvo invalidov v namiznem tenisu, ko sem zasedel tretje mesto. Leta 1982 pa je bilo takšno tekmovanje v Zenici. Takrat sem bil drugi. Vsega skupaj imam šestindvajset kolajn. Od tega triindvajset slovenskih in tri državne — v glavnem s tekmovanjem v namiznem tenisu.

Hodite tudi na mednarodna tekmovanja?

Predlanskim sem bil v Izoli na mednarodnem tekmovanju invalidov v namiznem tenisu. Dosegel sem prvo mesto. Lani pa na Madžarskem, bil sem drugi. Letos bo takšno tekmovanje v Italiji. Upam, da me bo Zveza invalidov povabila.

Tekmujete samo z invalidi?

Ne, saj tudi treniram z ostalimi. Pred kratkim sem dobil pokal na rudniškem prvenstvu v namiznem tenisu. Imam veliko diplom in plaket. Predvsem sem vesel tiste, ki so mi jo podelili v Trbovljah prvič pred tremi leti, letos pa že drugič — bronasto plaketo za izredne uspehe na športnem področju.

Veliko trenirate?

Treniram navadno le enkrat tedensko, kar ni dovolj, vendar imam premalo časa. Ne morem pa si zamisliti, da bi šport opustil. Priporočam in vabim vse, predvsem invalide, da se vključijo v naša športna društva — to je vse preveč zamrlo.

Sam se trenutno pripravljam na organizirani pohod v hribe, nato pa na majsko srečanje na Izlake v namiznem tenisu.

Sogovorniku čestitamo k dosedanjim uspehom. Lepih dosežkov mu želimo tudi v bodoče.

Pa še to, morda za vzpodbudo ostalim. Tovariš Marjan je povedal takole: — Včasih sem bil večkrat žalosten. Ko pa sem videl druge invalide, sem spoznal, da sem lahko srečen ...

Dragica Bregant

Proizvodnja, prejem in oddaja električne energije

	v GWh			
Leto	1984	1983	1980	1970
Proizvodnja HE prag	2.997	2.647	3.250	2.546
Proizvodnja TE prag	4.486	4.918	3.857	1.820
Proizvodnja NE prag	2.100	1.851	—	—
Nakup od industrijskih elektram	3	3	3	3
Prejem iz drugih republik	785	676	980	465
Uvoz iz inozemstva	148	42	136	180
RAZPOLOŽLJIVA ENERGIJA	10.519	10.137	8.206	5.014
Oddaja v druge republike	878	1.300	95	321
Izvoz v inozemstvo	578	172	32	32
Poraba	9.063	8.665	8.079	4.660
Procentualni porast	4,6	7,3	73	—

RAZDELITEV PORABE ELEKTRIČNE ENERGIJE IN ŠTEVILO UPORABNIKOV

Leto		1984	1983	1980	1970
Neposredni uporabniki	GWh	2.297	2.240	2.031	1.619
	na 110 kV št. uporabnikov	5	5	5	5
Ostali uporabniki	GWh	169	158	179	—
	na 110 kV št. uporabnikov	2	2	3	—
Uporabniki	GWh	3.212	3.066	2.733	1.368
	na 1—35 kV št. uporabnikov	1.083	1.042	977	647
Gospodinjstvi	GWh	1.865	1.817	1.747	856
	št. uporabnikov	653.594	643.062	608.153	491.649
Ostali uporabniki	GWh	789	717	718	376
	na 0,4 kV št. uporabnikov	48.846	48.257	48.261	53.679
Izgube v prenosnem omrežju	GWh	278	232	217	141
Izgube v distribucijskem omrežju	GWh	453	435	454	300

Problematika izobraževanja odraslih v SOZD REK EK

Dejanske potrebe po kadrih v SOZD REK EK, temelječe na dolgoročnejših planskih usmeritvah, narekujejo organizacijo izobraževanja po ustreznih usmeritvah in programih. Zato se bo moralo združeno delo bolj in več vključevati v razreševanje problematike celotnega kompleksa izobraževanja v TOZD, DO in SOZD.

Pri izobraževanju za delo, iz dela in ob delu se bo potrebno dogovarjati, za katere oblike izobraževanja se bomo odločali ter katere delavce vključevali v to izobraževanje. To mora izhajati iz vsakoletnih potreb TOZD. Te izkazujejo potrebe po delavcih s svojimi delovnimi načrti, v katerih morajo imeti opredeljeno tudi področje izobraževanja. Na osnovi vsakoletnih potreb TOZD po izobraževanju

delavcev pa se pripravi skupen program vseh izobraževalnih oblik, ki naj potekajo v skladu s sprejetimi programi. TOZD RŠC zahteva od tozdvov v okviru sozda za vsako leto, da jim dostavijo potrebe po posameznih oblikah izobraževanja, vendar teh zahtev ne izpolnjujejo. V večini primerov se vse preveč zadovoljujejo s trenutnimi potrebami po organiziranju posameznih oblik izobraževanja. Iz tega sledi, da je potrebno načrtno planirati tudi področje izobraževanja, za kar pa ni odgovorna samo TOZD RŠC.

Do sprememb bo moralo priti tudi pri vsebini posameznih izobraževalnih programov, pri čemer velja poudariti, da so vsi izobraževalni programi, po katerih naj bi izobraževali, že sprejeti pri ustreznem strokovnem svetu. So zahtevnejši od pro-

gramov, po katerih izobražuje sedaj, vendar pa se moramo vsi skupaj zavedati, da je potrebno dvigniti tudi znanje naših delavcev na višjo raven, kajti k temu nas sili tudi uvajanje sodobnejše tehnologije v proizvodnem procesu. Ne smemo dopustiti, da bi pri delavcih še naprej prevladovalo mišljenje, češ: za kramp in lopato ni potrebno znanje. Stremeti je potrebno za tem, da se bo sleherni delavec poleg usposabljanja pri svojem delu tudi izpopolnjeval v znanju, kar lahko dosežemo predvsem z načrtnim izobraževanjem v okviru novo sprejetih vsebin posameznih izobraževalnih programov. Ker so nekateri izobraževalni programi prezahtevni, je bila formirana skupina strokovnjakov. Njihova

naloga je, da v najkrajšem času prilagodijo nekatere vsebine izobraževalnih programov specifičnostim, ki so značilne za

tehnologijo v našem proizvodnem procesu. Tako prilagojene izobraževalne programe naj bi sprejel samoupravni organ, kakor tudi ustrezni strokovni svet v okviru Posebne izobraževalne skupnosti. Poleg tega bo potrebno k izobraževanju

pritegniti tudi krog sodelavcev, ki naj bi pripravili pisni material za pripomoček delavcem, ki so vključeni v posamezne izobraževalne programe. To delavci pri izobraževanju še najbolj pogrešajo.

Jože OMAHNE

Problematika kadrov v TOZD Srednja šola rudarske usmeritve

Že nekaj časa primanjkuje ustreznih kadrov, ki bi opravljali pedagoško delo na šoli. Zakon o usmerjenem izobraževanju pa je ta problem še bolj potisnil v ospredje.

Struktura kadrov se je glede na strokovnost v zadnjem času izboljšala. Od zaposlenih učiteljev in strokovnih delavcev je šest z visoko izobrazbo, eden z višjo, dva pa sta absolutenta.

Večina pa mora opraviti še strokovni izpit oziroma pedagoško-andragoško izobrazbo kakor zahteva zakon o usmerjenem izobraževanju. Bistven kadrovski problem na šoli pa je pomanjkanje učiteljev za strokovne predmete, ki bi bili zaposleni na šoli. Gre za profil diplomirane inženirja rudarstva, strojništva in geologije. Za strokovne predmete je zaposlena na šoli samo ena učiteljica, ki pa je že dlje časa v bolniškem staležu in bo zanj potrebnega prerazporeditev na drugo delovno mesto.

Osnovni razlogi za deficit učiteljev za strokovne predmete so najmanj trije; deficit tega kadra je v splošnem, slabem vrednotenju vzgojnoizobraževalnega dela in nenačrtni štipendijski politiki v preteklosti.

Plan učiteljev za strokovne predmete predvideva v šolskem letu 1985/86 ob upoštevanju desetih oddelkov tri učitelje, diplomirane inženirje rudarstva in enega diplomiranega inženirja geologije. Za reši-

tev tega problema je bil med predstavniki šole Zasavskega srednješolskega centra, DO RRPS — TOZD RŠC sprejet dogovor. Ker v okviru Zasavskega šolskega centra ni kadrov ustreznih profilov za poučevanje strokovnih predmetov na srednji šoli rudarske usmeritve, bodo te predmete kot že do sedaj poučevali strokovni delavci SOZD REK Edvarda Kardelja.

Organizirati bo potreben pouk v šolskem letu 1985/86 tako (predvidoma bodo imeli učenci pouk samo dopoldan), da bodo strokovni delavci SOZD REK Edvarda Kardelja poučevali strokovne predmete v glavnem popoldne, s tem da bodo dolžni prevzeti tudi ostale pedagoške obveznosti (razredništvo, mentorstvo itd.) in v dveh letih opravili strokovni izpit, v treh letih pa pedagoško-andragoško izobrazbo kot zahteva zakon o usmerjenem izobraževanju.

TOZD Rudarski šolski center bo takoj razpisal tri štipendije za študij rudarstva za potrebe poučevanja strokovnih predmetov na srednji šoli rudarske usmeritve, kar pa pomeni nadaljnjo trajnejšo rešitev problema deficita kadrov za poučevanje strokovnih predmetov.

Božo Marot

aprila, ko smo še zbirali prijave tistih učencev, ki so se vpisali na drugo usmeritev v roku za vpis in si potem premislili, prispelo šestintrideset prijav. Glede na lansko leto je to za malenkost bolje, saj se je iz Zasavja in ostalih bližnjih regij vpisalo triintrideset učencev. Pričakujemo, da bo jasnejša slika o tem v juniju.

Devet učencev pa se je vpisalo tudi v dislocirani oddelok v Krškem, ki naj bi v šolskem letu 1985/86 prvič začel izvajati program rudarja. Če večjega odziva ne bo, si bomo prizadevali te učence vpisati v matično šolo v Zagorju.

Skupen vpis v matični šoli ter dislociran oddelok pa opozarja še vedno na velik razkorak med številom vpisanih štipendij za rudarsko usmeritev v šolskem letu 1985/86, to je 150 mest in številom vpisanih, to je petinštrideset učencev. Podobna je situacija v zvezi s to usmeritvijo tudi širše v Sloveniji.

Kljub temu, da se pričakuje glede na izkušnje iz prejšnjega leta, da se bo število vpisanih še v juniju nekoliko povečalo, pa večjega vpisa dijakov od dveh oddelkov iz Zasavja in bližnjih regij ne smemo pričakovati. To pa je še vedno mnogo premalo glede na razpisane štipendije. Zaradi tega bomo tudi za prihodnje leto vpisali večje število učencev iz Bosne in Hercegovine. V ta namen je bil koncem aprila opravljen v Bosni in Hercegovini informativni dan, ki sta ga pripravili TOZD RŠC in TOZD Srednja šola rudarske usmeritve. Po grobih ocenah bi iz Bosne in Hercegovine vpisali najmanj dva oddelka učencev.

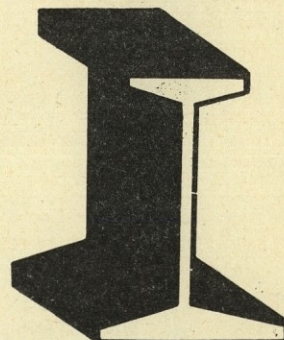
Tako naj bi skupno po teh predvidenih ocenah vpisali v šolskem letu 1985/86 na rudarsko usmeritev 120 učencev ali štiri prve oddelke upoštevaje tudi selekcijo pri zdravniških pregledih. Ta ocena je seveda približna, točneje glede vpisa pa se bo vedelo v juniju oziroma avgustu po opravljenih zdravniških pregledih.

Božo Marot

Vpis na Srednjo šolo rudarske usmeritve za šolsko leto 1985/1986

Srednja šola rudarske usmeritve je akcijo v zvezi z vpisom za šolsko leto 1985/86 precej široko zastavila. Vendar kot že

nekaj let nazaj odziv ni bil bistveno večji. Informativnega dne se je udeležilo samo šestindvajset učencev, vendar pa je do 26.

Prvomajske nagrade dela

Srebrni znaki OF podeljeni

Dne 29. aprila je v palači federacije v Beogradu podelil predsednik zvezne skupščine delavcem iz neposredne proizvodnje prvomajske nagrade dela. Visoko družbeno priznanje je prejelo trideset proizvajalcev za izredne uspehe pri povečanju storilnosti, tehnične izboljšave in izume. Med nagrajenci oziroma dobitniki nagrad so bili iz Slovenije: Lucijan Zgaga iz Nove

Gorice, Viktor Jauh — Podlipnik iz Kranja, Anton Maček iz Ljubljane ter Leopold Sešlar iz Izlake — Zagorje.

Ta priznanja so podelili že enajstič po vrsti. Letošnjo nagrado tvori "listina dela" in denarna nagrada v višini 140.000.— din. Čestitamo!

Na proslavi pred letošnjim praznikom OF in 1. majem so v čakalnici rudnika Trbovlje podelili 20 knjig Tito — življenje in delo, najzaslužnejšim članom kolektiva. Ta priznanja je podelil predsednik izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata rudnika Trbovlje Edi Brglez. Na fotografiji prejema to priznanje Anton Maček, gospodar čela rudnika Trbovlje.

(Foto Trbovlje)

Stanko Brečko dobitnik zlatega znaka OF

Dne 28.4.1985 je Republiška konferenca SZDL na proslavi ob letošnjem prazniku ustanovitve Osvobodilne fronte podelila trideset priznanj — zlatih znakov OF slovenskega naroda.

Med letošnjimi dobitniki teh visokih republiških priznanj je tudi Stanko Brečko iz Hrastnika. Nagrajenca poznamo do-

mala vsi v revirjih po tej ali oni plati — kot

družbenopolitičnega delavca, udeleženca NOB, nosilca državnih odlikovanj, člana ZK, ZZB, SZDL, pisca knjige Hrastnik skozi desetletja, planinca in fotografa itd. Dobitniku visokega priznanja naše iskrene čestitke.

Ob letošnjem prazniku Osvobodilne fronte Slovenije 27. aprila so v Sloveniji podelili skupno 787 srebrnih znakov Osvobodilne fronte Slovenije. Od tega 715 posameznikom in 72 organizacijam, društvom in ustanovam.

Od občinske konference SZDL so prejeli srebrne znake OF Slovenije naslednji posamezniki in skupine:

a) v občini Črnomelj:

Darinka Čop, Belizar Dujec, Leopold Jelanič, Adolf Planinc, Peter Požek, Ana Stariha, Jože Zabukovšek.

b) v občini Hrastnik:

Silvin Erman, Vili Halzer, Anton Jagodič, Vladimir Sihur, (Rudnik Hrastnik), Milan Simerl, Mirko Štromajer, Franja Zupančič in Občinska zveza Društev prijateljev mladine Hrastnik.

c) v občini Laško:

Občinska organizacija Rdečega križa, Osnovna organizacija ZSMS Svibno, Leopold Ožek, Janez Kralj, Ivan Starc, Lev Tičar (posmrtno) in Jože Breznikar.

č) v občini Krško:

Gasilsko društvo Veliki Podlog, Gasilsko društvo Senuše, moški pevski zbor

DKB Brestanica, Muzej izgnancev Brestanica, Albin Ivačič, Janko Mladič, Ivan Arh, Stojan Šibila st., Slavko Kunej, Dušan Vladič st., in Franc Resnik.

d) v občini Trbovlje:

Iva Forte, Janez Guna, Anka Hudar, Alojz Kos—Čoba, Rudi Matko, Justa Novak, Mirko Šrubar—Rajko, Stane Žuža.

e) v občini Zagorje ob Savi:

Damjan Brvar, Stane Dobčnik, Drago Dragar, Karel Kalovšek, Milka Podmenik, Vlado Resnik, Majda Šebenik in Alojz Zupan.

Čestitamo!

Priznanja Rdečega križa

Dne 15. maja je potekala v okviru letošnjega tedna Rdečega križa, skupščina občinske organizacije Rdečega križa Trbovlje. Tudi tokrat so ugotovili izredno uspešnost delovanja te humanitarne organizacije na domala vseh področjih dela, od krvodajalstva pa do pomoči potrebnim krajanom oziroma občanom.

Predstavniki občinske organizacije Rdečega križa Trbovlje Lojze Knez je ob tej priložnosti podelil trem zaslužnim članom zlate znake Rdečega križa Slovenije, s katerimi jih je odlikovala skupščina Rdečega križa Slovenije za dolgoletno, ustvarjalno in uspešno delo ter napredek zdravstvene kulture. Zlate znake so prejeli:

- dr. Anton Kastelic,
 - dr. Tomaž Vahtar,
 - Franci Rojšek, ing.
- Čestitamo!

Priznanje sindikatov

Ob letošnjem 1. maju – prazniku dela, so slovenski sindikati podelili zlata in srebrna priznanja Zveze sindikatov Slovenije najzaslužnejšim sindikalnim delavcem v republiki in posameznih občinah.

Srebrna priznanja Zveze sindikatov Slovenije so prejeli:

a) v občini Črnomelj:

Marjan Vitkovič, Martin Lavrin, Drago Blažina, Edbin Maludrič, Anica Jaklič, Drago Penica.

b) v občini Hrastnik:

Ignac Hršin, Ludvik Končina, Ernest Sihur, Božidar Škrlep, Bojan Smodiš, Franc Špajzer, Vesna Vezovišek in Adi Zaletel.

c) v občini Krško:

Kristina Božič, Jože Fakin, Fredi Istenič, Martin Kolar, Jožica Kopina, Rudolf Ladika, Anton Mikoci, Helena Omerzel in Osnovna organizacija ZSS Kovinarska Industrijska oprema ter Djuro Salaj tozdr TES Brestanica.

č) v občini Trbovlje:

Elizabeta Goštej, Hubert Keršič, Jure Kolenc, Vlado Pirc, Franc Zakonšek ter Osnovna organizacija ZSS tozdr TIKa Trbovlje in tozdr TIOT strojne tovarne Trbovlje.

d) v občini Zagorje:

Martin Marinšek, Sašo Ostrožnik, Mirko Govejšek, Filip Benko, Zvonka Cesar, Vida Vodišek in Osnovna organizacija ZSS Merx – Pekarna.

Čestitamo!

Podelili so odličja svobod

Zveza kulturnih organizacij Slovenije – ZKOS, je na svoji 10. volilni programski konferenci dne 15.5.1985 v Ljubljani med drugim podelila tudi letošnja odličja Svobod za najvidnejše ustvarjalne dosežke ljubiteljskega kulturno umetniškega snovanja. Podelili so 14 odličij Svobod z zlatim listom ter 21 odličij Svobod s srebrnim listom.

a) Odličje Svobod z zlatim listom so prejeli iz naših krajev:

- Rihard Beurman iz Zagorja,
- Jure Krašovec iz Laškega,
- Rudarska godba Hrastnik iz Hrastnika.

b) Odličje Svobod s srebrnim listom:

- Kristina Štrumelj iz Trbovelj.

Čestitamo!

Priznanja ob dnevu šole

Osnovna šola Trbovlje z vsemi svojimi pedagoškimi enotami proslavlja vsako leto 17. aprila svoj dan šole. Na proslavi v večnamenskem prostoru šole Revirskih borcev so med drugim podelili tudi letošnja priznanja najprizadevnejšim prosvetnim delavcem šole, najboljšemu učencu ter drugim.

Priznanja šole so prejeli: Slava Pirnar, Mara Pavlič, Kristina Hribar, Anica Kovač in Irena Doberlet; učenka 8. r. Alenka Macerl ter STT za sodelovanje pri izvenšolskih dejavnostih v okviru celodnevne osnovne šole. Vsem tudi naše čestitke!

Po štirih letih

Vinko Trinkaus

Po štirih letih (2. nadaljevanje)

"Ne znam lepo razpletati besed. Bom kar po svoje, ti boš že razumel. Če pa ti kaj ne bo dovolj razločno, pa povprašaj," začne zbegano razlagati Drčar. Gleda me nesrečno, proseče, s tihim upanjem, če se ne bi razumela že zgolj s pogledi. "Tebi se moram najprej upravičiti. V tistem, ko si nam povedal za Ivčka, da ste ga ustrelili, da je fant klonil in nasedel gestapu, je bilo hudo. Vse najhujše smo zvalili nate, ker si prišel povedat. Potlej nam je bilo že malo žal. Ko pa smo zvedeli, da ste neizprosni do vseh, da je tvoj komandant Rado ustrelil celo lastnega brata, ki

je tudi klonil, čeprav je bil s srcem še vaš, se mi je razkrilo, da ne morete ravnati drugače. V vojski, če se strelja, je treba tudi ustreliti. Najhuje je bilo Milici. Dolgo je bila takšna, da smo mislili: dekletu se bo zmešalo. Pa je le trpela. Potlej se je odločila, da gre v partizane. Napravila bo, kar je le mogoče, pretrpela vse hudo, morda tudi padla. Slavko, z ženo sva molila za dekle. Trepetala sva, da še Milica pade. Preživela je, pretrpela toliko hudega. Zdaj, ko naj bi bilo vse najhujše za nami, Milica še zmerom trpi. Za brata je svoje zjokala, napravila, kar je bilo za dekle v partizanih le mogoče. Mirno lahko vsakomur pogleda v oči. In ko bi ji tako privoščil tudi nekaj sreče, trpi. Nama z ženo ni ušlo, da je bila Milica zaljubljena vate. Kar naprej je iskala izgovor, da mora k tebi na senik, pogledat, če se rana dobro zdravi, če nisi morda lačen. Prav nama je bilo, ker sva te imela zelo rada. Potlej je prišla vmes ta nesreča. Tudi v partizanih sta se nekaj malega videla, ne vem, kako je bilo, a spregovorila menda nista niti besede. Z Milico je še zmerom, kot je bilo. Najbrž te ima zdaj še raje. Prišla je na kratek dopust, obiskala sestrično v Zagorju in zvedela, da je ona tvoja, ki je hodila z Nemcem, spet v dolini. Menda zelo lepa, ti je tudi še nisi čisto pozabil. Bojim se za Milico. Če jo vojna ni pobrala, ta zadnja huda zima, bo z njo najhuje, če se žalost ne razplete. Tudi to bi sprejel, da te pozabi, dobi pač moškega, tako kot se včasih nameri. Ni najboljši. Le da ne bi tako trpela. Obišči jo. Če ne moreš dovolj razločno napiši, kaj je, kaj bi lahko bilo, ali ne more biti. Bo vsaj vedela, na kaj lahko računa. Tako pa si želi, trpi, obupa. Samo to te prosim: če moreš, presekaj trpljenje! Tudi glede kmetije sem se sprijaznil. Ti ne boš kmetoval,

preveč si knapovski. Zaradi mene sta lahko v dolini, jaz bom kmetoval, dokler bom zmogel. Potlej, dobro, vsakomur se pač ne izide, kot si želi. Slavko, boš nekaj napravil, da pomagamo Milici?"

Stari Drčar je bil ponosen, trd kmet, a toliko, da ni zajokal. Gleda me in čaka na moj odgovor.

Misli se mi divje podijo po glavi. Nekateri sklepi, ugotovitve so z Drčarjevo pripovedjo nenadno videti drugačni. Milicina trpeča zadržanost, ko je Luka posmehljivo omenil, da spominja na redovnico, je bila huda bolečina in zadrega. Bilo jo je sram očitkov, ki mi jih je zabrusila ob slovesu, ko sem jim prišel povedat za Ivčkovo smrt. Ko je vse premislila, se na novo odločila, jo je bilo strašno sram. Bala se je, da bom to vrnil, da sem hudo užaljen, in ni upala spregovoriti z mano. Čakala je. Zato se je ob partizanskem mitingu postavila k zidu. Bila je sama in čakala, da pridem k njej in jo ogovorim. Meni pa je bilo prav tako nerodno, napak sem sklepal. O, bedak, kako nisem mogel tega uganiti? Je bil spomin na Bredo, tiho upanje, da se morda le kako uredi med nama tako močno, da sem spregledal, kaj čuti Milica?

Takoj grem k njej, sklenem. Hitro. Drčarju, ki opazuje moj nemir, le prikram, ne morem pa razlagati. Naposled, to kar on želi, morda tudi jaz, je med nama. Z Milico se morava o tem pogovoriti, sama. Starša bosta zvedela potlej, ko bo že trdno. Karkoli.

Nenadno se spomnim, kako bi lahko najhitreje prišel do Milice. Komandir postaje me je že enkrat peljal na miting v Mlinše. Takrat je omenil, da me lahko še zapelje kam v bližino, da ima dovolj bencina. Spomnil sem se te oblube in rekel Drčarju, da se odpraviva. Stari Drčar me nekaj trenutkov gleda in premišlja, če je prav razumel. Nato ga prešine, da zadovoljen vrisne in mi neučakan pomaha, da se odpraviva. Nekoliko je zbehan, ko vidi, da ne zavijava proti njegovemu domu, ampak proti središču Zagorja. Na postaji Ljudske milice je še bolj zbehan. Ko pa vidi, da greva proti motornemu kolesu, da mu kažem, naj sede v prikolico, je Drčar presrečen. Nasmija se, očitno se prvič v življenju pripravlja, da se bo peljal z motornim kolesom. Miličnik hoče pokazati, kako več voznik je, pa nekoliko premočno pritiska na plin. Zavoje komaj zvozi. Ne vidim Drčarja, a sumim, da ga je strah tako hitre vožnje.

Hrup motorja, ko voznik objestno vrti ročico za plin, da motor ropoče kot brzo-strelka, na prag priključa obe ženski. Drčarica me zagleda, krikne, razširi roke, nato pa, kot bi okamenela. Gledam Miličič, ki se ne more premakniti, ne spregovoriti. Stopim do nje, jo pozdravim in stisnem roko. Najprej je njen stisk šibak,

nato pa začutim, kako močno je stisnila mojo dlan. Vprašam jo, če lahko vstopim. Milica se v zadregi umakne na stran in mi z roko živčno maha, naj vstopim v veliko sobo.

Milica je oblečena v jahalne hlače, škornje, ima svilen, belo bluzo, ki učinkuje zelo žensko. Lase ima še za spoznanje daljše kot se jih spomnim. Gosti, temno porjavela, kot bi bila zadnje dni veliko na soncu. Njen trpeči obraz, kot sem se ga spomnil z mitinga, je postal nežnejši. V očeh še zmerom bolečina, ki pa je prežarjena z rahlim upanjem.

"Še lepša in bolj zdrava si videti, kot se spomnim iz partizanov," ji rečem in se nasmehnem.

Pritažen vzdih, kot bi se odlučila bolečina, poraslo upanje, se prelevi v lahen nasmeh. Oči se ji razširijo, zamaknjeno me gleda. Nato začne veselje ugašati.

"Te je oče preprosil, da si me prišel obiskat?" me žalostno vpraša.

"Tudi," ji iskreno priznam. Nenadno začutim, da Milici ne morem lagati, da želim biti skrajno, do obtoževanja iskren. "To je pomagalo, da sem prišel. Brez tega, tudi če bi vedel, da si doma, se ne bi oglasil. Ko sem bil zadnjič pri vas, ste vsi želeli, da se nič več ne oglasim. Midva sva se potlej še dvakrat srečala, nisi želela spregovoriti. Gledala si vame, kot bi bil kamen."

Milica prikramava, medtem jo polijejo solze. Tiho ihti, gleda v tla in nesrečna premišlja.

"Ustrelili ste Ivčka, ko smo bili prepričani, da je najbolj partizanski od vse naše družine. Ti si nam to povedal, ko smo te imeli za njegovega prijatelja. Bil si zraven, nisi poprosil zanj – to je bilo prehudo. Zamerili smo, tebe zasovražili. V brezupu in bolečini sem ti zabrusila, da te ne želim več videti. V tistem trenutku sem tako čutila. Ne samo izguba brata, ki sem ga imela rada, tudi tvoje ravnanje se mi je takrat zazdelo umazano. Zelo sem te obsojala. Nekaj časa nismo hoteli imeti nobenih zvez s partizani. Potlej smo slišali, kako ravna Nemci, da se ljudje upirajo, zvedeli, da streljate tudi svoje, partizane, zaradi discipline. Slišali smo, da ste ustrelili partizana, ki je pojedel dobro kilo sladkorja, ki bi ga moral hraniti za četo. Po tistem, ko smo vse zaradi izdaj premislili, ugotovili, da izdajalcem ne kaže odpustiti, smo spoznavali, da smo bili do vas krivični. Zase sem sklenila: v partizane grem. Poskušala bom, kar zmorem. Zazdelo se mi je, da bi kot bolničarka lahko največ koristila. Zvedela sem tudi, kaj počneš in bilo me je strašno sram. Nisem te več sovražila, le tako sram me je bilo, da te nisem upala pogledati. Želela sem,

da bi mi oprostil. Vsaj večino. Lahko si še zmerom tudi užaljen zaradi mojih očitkov, skušaj pa jih razumeti. Tako sem takrat čutila in to sem ti povedala. Pozneje, ko si prišel v našo brigado, ki to skoraj že ni več bila, ko bi lahko šel za okrožnega sekretarja, preživel zimo, najhujše v bunkerju, pozneje sem se samo še obtoževala, zakaj sem ti poočitala? Slavko, oprost, kolikor moreš."

Drčarica je v ginjenosti zajokala, tudi Drčar je težko dihal. Nekaj sta zamrmrala, nato pa sta odšla iz sobe. Milica, na robu solz, me nesrečna gleda. Kaj še premišljam, me spreleti. Katera ženska na tem svetu me ima raje, bolj spoštuje moj boj, trpljenje, bolečine? Za korak se približam Milici. Vidim, kako začudeno, pričakujoče me gleda. Razširim roke, slišim, kako osuplo Milica krikne. Objamem jo, nato čutim, da sem jo poljubil. Ni se odzvala. Kot bi ji telo otrpnilo. Šele čez čas se v njej nekaj prelomi. Začutim njen odziv, plah, vznemirljiv, obetajoč.

"Hvala, ker si mi oprostil," Milica srečno dahne, ko se po poljubih spet gledava. "To, kar sem ti poočitala, je bilo rečeno nekómu drugemu. To nisi bil ti. Le kratko sem tako mislila. Zame si in boš zmerom moj prvi partizan, junak, ki se je morda bal, a se je vseeno le šel borit."

Milica mi kaže, naj sedem na klop, sama pa sede precej stran, kar me začudi. Ko opazi moj pogled, se prvič krhko nasmehne.

"Le zato, da te gledam," mi reče. "Tolikookrat sem si slikala tvojo podobo v spomin. Ugotavljam, da sem si tvoj obraz predstavljala nekoliko drugače. No, tudi umišljeni je bil lep, čeprav je ta, resnični – lepši."

Močno je zardela, a ni ji bilo nerodno. Postajala je vse bolj razigrana. Nato me za hip žalostno premeri, pomisli, nato pa le vpraša:

"Z ono, Bredo, se bosta počasi spravila? Slišala sem, da je zdaj še lepša."

Milica se trudi, da bi to povedala kot željo, da dobi potrdilo za svojo domnevo. Gledam jo z začudenjem. Ne morem razumeti, zakaj mi to omenja? Res tako misli? Zakaj sva se pa poljubljala?

"Ne razumem, zakaj lahko tako sklepaš? Se ti zdi, da z Bredo ne bom končal?"

"Vrnila se je zaradi tebe. Spomnim se, kako si mi ranjen pripovedoval, da jo ne moreš pozabiti, čeprav grdo ravna. Je menda pač takšno dekle, da jo moški ne more pozabiti? Malo bosta še počakala, ti boš pasel mulo, potlej, ko bo najhujša užaljenost minila, bo spet vse po starem."

Strmim v Milico in premišljam, če se ji je zmešalo. Luka je nekaj namigoval, da vdano trpi, da najbrž v bolečini celo uživa. Želi tudi poslej ohranjati bolečino, ko se ji je želja s poljubi izpolnila. Vse drugo

naj izpolni hrepenenje, bolečina?

"Breda me je pred dnevi obiskala. Prišla je zvečer, ko sem bil sam. Upravičevala se je, razlagala, zakaj je morala tako ravnati in prosila, če bi lahko pozabil. No, še več. Povedal sem ji, da je med nama končano. Za zmerom! Tudi to, da se bom oženil, vendar z drugo. Lahko se zgodi, da bo še poskušala, ampak jaz sem trdno odločen. Povedal sem ji, kar je morala slišati. Zelo me pa čudi, kako ti premišljaš? Poljubljala šva se, zdelo se mi je, da iskreno, ampak ti si morda čutila drugače? Zakaj me nenadno pehaš k drugi. Želiš, da bi se z Bredo spravila?"

Odsekan zgražajoč vzklik je pokazal, kaj čuti. Nekaj hipov se je Milica mrščila, premišljala, nato pa me je precej obupano pogledala.

"Zame je bilo poljubljanje prelepo. Še lepše sem si to predstavljala, a vem, da sem sama kriva. V meni je še čudno. Zmerom se mi je zdelo, da bi bilo to nekaj, kar kradem, do česar nimam pravice. Kljub temu bi si še želela. Odvisno od tebe. Če upam na kaj več, je to moja stvar. Ti nimaš do mene nobenih obveznosti. Le zakaj bi jih imel? Že tako si pokazal veliko razumevanje za mojo bolečino. Najhujše očitke si odgnal, vzbudil pa veliko hrepenenje. Tudi to je lepo. Zame veliko."

Začuden vstanem in zakrožim po sobi. Premišljam in ne morem razumeti.

"Mi lahko pojasniš, zakaj tako čudno sklepaš?" jo vprašam.

"Čudno?" presenečena vzklikne Milica in odmahuje z glavo. "Saj boš kmalu odšel. Voznik zunaj čaka, da te odpelje. Pripeljal si se, da bi bil hitreje nazaj."

Gledam jo in skušam ugotoviti, če me nalašč draži. Vendar njen obraz kaže, kako to le z bolečino ugotavlja. Navadila se je trpljenja, življenje jo je hudo oplazilo, zato želje, ki se ji ne zdijo uresničljive, odganja. Moram ji dokazati, takoj, da se moti, me prešine. Pomaham ji, stopim v vežo in na prag, ko na dvorišču zagledam Drčarja, kako miličniku ponuja žganje. Ko me zagledata, je obema nerodno.

"Tako sem sklenil, da bom še ostal. Ni me treba več čakati," povem miličniku.

"O, saj lahko čakam. Ni mi težko. Lahko pa pridem tudi pozneje, ti kar povej kdaj, pa pridem," obljublja miličnik.

Zaslutim, da je okusil slast vožnje. Peljal bi me kamorkoli. Želi le voziti, uživati na vožnji z močnim motornim kolesom. Zamahnem mu, da ni treba, nato se vrnem v sobo.

"Odrešil sem voznika. Bom že sam prišel domov. Takšna pot, to niti patrolja ni," se posmejem. "Midva se morava pogovoriti. Predlagam, da najprej vprašam

tvoja starša, če se strinjata z najino ženitvijo. Če dobim pristanek, bom poprosil tebe. Če boš pristala, potem bom menda lahko ostal pri tebi. Se strinjaš?"

Milica ne more odgovoriti. Nenadno zajoče, vendar je njen obraz videti srečen. Le solze ji vrejo na oči, odkimava, da bi jih odgnala. Med solzami me njen pogled prosi za razumevanje.

"Če si to res dobro premislil, mene ni treba vprašati, če te imam rada. Razen trenutkov, ki bi jih rada pozabila, nikoli ni bilo treba. Tudi premisliš se še lahko. Premalo me poznaš, da bi bil lahko že trdno prepričan, da bova srečna. Ko boš, povej. Tisti trenutek bom napravila, kar boš želel."

Starša, ko ju vprašam, če dovolita, da se z Milico vzameva, sta sprva še nekam zadržano zresnjena. Vendar Drčarico hitro zmore. Nenadno, kot bi se odprle nevidne zapornice. Besede, vzkliki vrejo iz nje. Zbegana teka iz sobe v kuhinjo, se vrača, vprašuje, kaj bova jedla, pila, če imava vse, kot si želiva. Drčar, nekoliko opit, sedi na klopi. Glava se mu poveša, da jo s težavo v sunkih dviga. Smeji se vase, kot bi nekaj razneženo veselega dopovedoval sam sebi.

Milica pa je zbegana. Najbrž se ji zdi, da se vse prehitro razpleta. Spoznala sva se pred tremi leti, takrat sem ji bil že vseč, a je morala čakati in trpeti tri leta, da je prišlo do prvega poljuba. Takoj zatem pa sem začel govoriti o poroki, poprosil sem starše. Ko je mati odšla v kuhinjo in se mi zdi, da je oče z mislimi nekje daleč, se sklonim k Milici in jo šepetaje vprašam:

"Bom lahko prespal pri tebi ali moram domov?"

Začudena me pogleda. V njenih očeh zaznam očitek.

"Kje pa, seveda pri meni. Saj si misliš resno?"

Bal sem se, da bo imela mati morda pomisleke. Kot verna ženska bo hotela ohraniti spodoben videz, kot je v navadi. Nič takega. Še zamerljivega pogleda ne. Le veliko razumevanje, sreča, da se je vse tako razpletlo.

"Slavko, odmisli, kaj se bo zgodilo," me v svoji sobi poprosi Milica in žalostno gleda. "Saj nič ne vem, ampak slišala sem, tudi bojim se, da z mano, prvič ne bo tako, kot si vajen. Nič ne bom govorila, da česa ne skvarim. Rada bi pa pila. Imam mešanico, podobno likerju. Boš tudi ti?"

Prikimam, pristal bi na vse, kar bo predlagala Milica. Rad bi pregnal njen strah, ki se je loteval Milice, tako hrabre bolničarke. Očitno je bil boj zanjo nekaj drugega, strah pred smrtjo je lažje zmogala kot strah, da z njo morda le ni tako, kot bi želela.

Liker je po žganju zmogel še mene, da se mi proti jutru, ko se zbudim, dozdeva, kako sva se z Milico ljubila. Vsega se spominjam precej medlo. Vendar, resničnost je poleg mene.

"Slavko, ti je bilo lepo z mano?" me s krhkim glasom vpraša Milica.

Oprem se na komolec, se sklonim nad njo in jo poljubim. Kako je vztrepetala. Kot bi dolgo čakala prav na ta poljub. Saj ta je prvi po tistem, kar si je želela in se hkrati bala, pomislim. Še jo poljubljam. Čutim, kako je zdaj drugače, kot je bilo sinoči. Preteklo je malo časa, med nama se je zgodilo veliko.

"Saj me boš imel vsaj malo rad," proseče zastoka Milica in boža moja lica.

"Če boš kar naprej dvomila in spraševala, se bo še vame zalezal dvom," ji nejevoljen odvrnem.

Presunljivo krikne, nato me začne poljubljati.

"Saj bom dobra. Kmalu bom pregnala strahove, potlej, najlepše, kar bo mogoče," vzburljena obljublja in se stiska k meni.

Ko z Milico sredi dopoldneva vstopiva v dnevno sobo, kjer se starša šepetaje pogovarjata, vidim, kako sta ginjeno srečna.

Občutila zadrego, kot bi nama bila odveč. Skušata z obraza prebrati najine želje, vprašujeta, se upravičujeta, da je že kar neprijetno.

Po zajtrku me Milica odpelje, da si ogledava njihovo kmetijo. Oče bi rad z nama, vendar popusti želji, da bi bila midva sama. Hodiva, Milica mi razkazuje njive, travnike, manjši sadovnjak. Veliko vsega ve, kot bi želela postati dobra kmetica. Nekajkrat se mi zazdi, da me opazuje, skuša dognati, kaj čutim ob njeni razlagi. Njive so skrbno obdelane, to že ugotovim, vendar, da bi še kaj izboljšal, delal na zemlji, to me ne mika.

Z Milico si ogledava še gozd. Manj me zanimajo debela, rast dreves. Gledam le v tla in iščem gobe. Povzpneva se na vrh, od koder je videti del njihove kmetije. Sedeva in gledava. Prijetno, v junijskem soncu.

"Milica, po kosilu vzemi, kar nameraš odnesti s sabo v Ljubljano. Šla bova k meni, nato na miting. Da popraviva, kar sva v partizanih izpustila."

Gleda me, še zmerom s kančkom strahu, a presrečna.

Starša bi raje videla, če bi še ostala in se oba zgodaj zjutraj odpravila v dolino. Milica potlej na vlak, jaz pa v službo. Vendar je Milica odločena, da napravi vse, kar predlagam. Morda jo tudi mika, kot jo je strah, kako bo na mitingu, med mojimi domačini. In seveda, če bo prišla Breda?

Po kosilu se odpraviva v dolino. Nesem Miličino torbo, zazdi se mi čudno, da greva oba tako brezskrbno po cesti. Milici

se bolj mudi kot meni, tako rada bi videla moje stanovanje, kraj, kjer prebivam.

Za sosede je bil dogodek, ko sem z Milico stopal po koloniji proti mojemu stanovanju. Nekatere sosede so se motile z opravki in škilele proti nama, druge, nečakane so stekle opozoriti znanke, da na posled le prihajam z dekletom.

Milica ne skriva začudenja, da je stanovanje tako majhno. Gleda, kje bi še bila soba, shramba, klet.

"Pri nas smo navajeni na tesno. Za dva je še kar prostorno. V takih stanovanjih so živele družine tudi z desetimi otroki. Podnevi so imeli pod posteljo še ležišča, ponoči so jih zvlekli in na njih spali, po dva, tudi trije. Bilo je tesno, otroci pa zato niso bili shirani. Bolj, ker je manjkalo kruha."

Milica, vajena hudega, kima, gleda. Zazdi se mi, da že prestavlja, dodaja pohištvo. Ko se zazre vame, jo prešine nasmeh.

"Kakorkoli, če bo razumevanje, bova lahko srečno zaživela. Tudi, če bo tesno.

Skoraj tako, kot ob mojem povratku v dolino. Ljudje naju ogledujejo, se pogovarjajo, le da tokrat velja posebno zanimanje Milici.

"Naju opravljajo? Jih moti, da sem s tabo?" me vpraša Milica.

"Dogodek zanje. Tako malo novega se zgodi, da je treba vse premetati. Na veselici bo še huje. Opiti bodo manj obzirni."

Milica se proseče zazre vame. Ne mika jo preveč. Raje bi se vrnila v stanovanje, raje bi bila sama z mano kot med množico. Vendar, moram se pokazati, premišljam. Tako bo najbolje: veliko ljudi me bo videlo, do jutri bodo vsi vedeli, da imam dekle, partizanko.

Že nekaj sto metrov pred zabaviščnim prostorom zaslišim zvoke majhnega orkestra, ki igra za ples. Milica se prestraši in me cukne za rokav.

"Slavko, strah me je. Slabo plešem. Le s prijateljicami sem nekaj malega vadila. Tu pa me bodo vsi gledali."

"Milica, tak dren bo, kot na vseh mitingih. Bolj se bomo prerivali kot plesali. Glavno je, da me ne pustiš in ne odideš z drugim," se posmejem.

Zdaj je videti bolje. To traja, dokler Milica ne zagleda množice. Vse več pogledov se obrača proti nama. Milica ulovi

mojo roko in jo močno stisne. Vrnem ji stisk in gledam, kje bi bil morda še prazen prostor. K Tinetu, ki je najbrž poskrbel zame, ne smem. Če ni tam Breda, bo verjetno prišla. Zaslišim vpitje, mahanje z rokami. Tudi Milica z roko maha proti moškemu, ki vpije.

"To je borec, Janko, iz naše brigade. Prevezala sem ga."

Zdaj ga prepoznam. Pet let je starejši od mene. Takim smo morali frkovci pri-

našati cigarete, pijačo, salamo, štruce. Kar so ukazali. Drugače so nas kaznovali z brco. Tudi Janko me je enkrat hotel, a sem se komaj izmaknil. Milica me prime za roko in potiska proti Janku.

"Naša bataljonska bolničarka, Milica," opit kriči Janko in maha z roko. Ozira se po bližnjih omizjih. "Če ne bi bilo nje k meni, na položaj, ne bi bil danes na veselici. Milica, to je moja žena Dragica," se obrne Janko k Ženi, ki je zbegana, a srečna. Suva jo, naj se zgane. "Zahvali se ji. Brez njene pomoči ne bi bila zdajle z mano na zabavi, ampak vdova."

Dragica je še nekoliko v zadregi. Gleda mene in se z očmi opravičuje nad hrupnim možem, ki tako neznansko vpije. Vseeno se zahvali Milici. Medtem Janko prosi ljudi pri omizju, ki sedijo na zbiti klopi, da bi se stisnili. Precej so voljni. Nekatere, posebej mlade, to zabava. Vsi pa gledajo naju kot posebnost. Janko steče k točilni lopu in se kmalu vrne s štefanom vina, kozarcema. Oboje dviga visoko, kot bi nosil odlikovanje. Natoči nama, ženi, sebi, nato se obrne k bližnjim.

"Kdor hoče, naj pije na zdravje partizanov. Tistih, ki so padli, in nas, ki smo imeli srečo in preživel. Tudi tisti, ki so jo stisnili. Ni vsak zdržal. Včasih je bilo za fukano, da se je hudiču gravžalo. Na zdravje!"

Presenetljivo, koliko ljudi je dvignilo kozarce, nam kimalo in se smehljalo.

Janko vzbujen, presrečen razlaga, kako je bilo v boju. Zaneslo ga je, na obrazu se mu kaže tudi strah, bolečina, tako živo podoživlja težke trenutke. Gledam ljudi, iščem znanca.

V tem zagledam Bredo. Sama, z odločnimi hitrimi koraki stopa naravnost proti izhodu. S komolcem sunem Milico, ki strmi za Bredo.

"To je ta tvoja?" vpraša Milica s tihim, hripavim glasom.

"Ja, to je moja – bivša," odvrnem in poiščem Miličino dlan. Močno jo stisnem. "Prišla je z zadnjim upanjem in odšla."

Godci zaigrajo. Čakam, da je plesišče že polno, nato poprosim Milico za ples. Ne upa odreči, a vidim, kako jo je strah. Vendar greva na oder. Milica pleše celo slabše, kot me je opozorila. To me nekoliko moti. Potlej zagledam Tineta z ženo, ki je sprva videti užaljen. Vendar pleše proti nama, obraz pa že kaže veselje. Nato gleda Milico.

"A vi ste ta hrabra partizanka" reče in Tine strmi v Miličino medaljo. "O meni vam Slavko še ni pripovedoval. Bolje, bom lahko sam. Rad govorim. To je pa moja žena, Jožica. Upam, da bosta kmalu postali najboljši prijatelji."

Joža je še nekoliko zadržana, vendar na kaže užaljenosti, da je morala Breda

tako jezljivo zapustiti zabavo. Smehlja se. Njo ne zanimajo medalje, gleda Miličin obraz. Njeno nezaupanje se počasi taja. Skupaj se gibljemo v taktih muzike, prerivamo po plesišču, Tine pa je prevzel besedo.

Ko godci utihnijo, naju Tine povabi k svoji mizi. Odklonim, zaradi Janka. Strašno bi ga užalil, če bi ga zdaj zapustil. Zanj je najina družba dogodek, velika sreča, ki je ne smem skaliti.

"Milica je bila bolničarka v brigadi. Janka je prevezovala na položaju, ko je precej pokalo. Niso ga mogli takoj odnesti, ona pa je ostala pri njem. Tako je srečen, da jo vidi, lahko o tem pripoveduje, da morava k njemu. Če bo prostor, pridi ta k nama. Dokler bo Janko priseben, morava ostati."

Tinetu ni prav, a ne ugovarja. Le pisano gleda.

"Hvala, ker nisi popustil. Res bi hudo užalila Janka, če se ne bi vrnila," mi reče Milica in nasloni glavo na mojo ramo. Ove se, koliko ljudi jo gleda, pa hitro umakne glavo. "Slabo plešem, kaj? Ti je bilo nerodno."

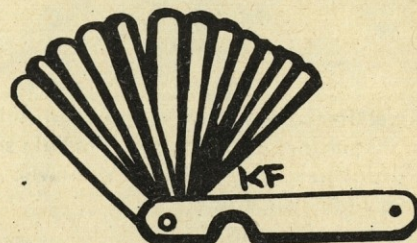
"Zakaj? Je bilo na partizanskem mitingu drugače? Pa se ni nihče pritoževal. O, se bomo že privadili. Vsega boljšega. Potrpeti bo še treba, upati in se bomo pretolkli, kot smo se v najhujšem."

Janko je med plesom zbral pri mizi nakaj moških. Predstavlja jih, segajo mi v roke, čeprav večino poznam. Novi so za Milico. Ko smo se seznanili, Janko pomežikne in zakrili z rokami. Zaslišim precej ubrano partizansko pesem in zgrabi me ginjenost, da komaj zadržujem solze:

"Povej, kam greš črnolaska ..."

Milica ni črnolasa, a je skoraj vse to, kar zveni in občutim v pesmi. Vse boleče, lepo, hrepenenje. Svoboda!

konec

Zaprti v temo

Marica Grešak—Jakopič

ZAPRTI V TEMO

Dan za dhem odhajate v jamo,
vse v jami vam je že poznano,
ne ločite tam dneva od noči,
le zvesta "knapovska" vam luč gori.

Dol v globine sonce ne pogleda,
žarek ne doseže vas, seveda,
nobenh zvezd ni v tej temini
in tudi lune ni nikjer v bližini.

Tam ni cvetlic, ne drobnih ptic,
ne pride k vam pomladni klic,
turobni dnevi pod zemljo,
počasi ure vam teko.

Sam i ste v zemeljski globini,
le misli vaših svojcev so v bližini,
te vas spremljajo zvesto,
ko zaprti ste v temo!

Karel Razboršek, vsem dobro znan rudar in inštruktor, se že od nekdaj rad ukvarja z vrčkarstvom. Pravkar se pripravlja na delo v bližnjem vrtu.
(Foto: A. Bregant)

Janez Mohor

V popoldanski izmeni je delalo le malo ljudi. Nekaj strugarjev in skupina ključavničarjev pri remontu raznih strojev v dvorani ter skupina kovačev v nizki kovačnici, ki se je vsa sajasta stiskala na kraju dvorišča ob vznožju hriba, pod katerim je čepela vsa stara in betežna tovarna. Tu sta bila še vratar pri vhodnih vratih in poslovođa, ki je od časa do časa dvignil glavo iznad pisalne mize v svojem zasteklenem kotičku.

Delo je potekalo normalno — kakor vse dni tiste čase, ko nisi vedel kdaj, kje in kako te bo zatekla vojna, ki je vihrala po frontah in v zaledju cele Evrope. Počasi, leno. Leno morda niti ni pravi izraz. Uporno. S tihim, rastočim odporom.

Klemen se je sklanjal nad stružnico, kjer se je vrtelo tekalno kolo centrifugalne črpalke. Starega je voda izjedla, pa ga je treba zamenjati z novim. Klemnov obraz je bil mrk. Jezilo ga je, da mora delati na tej stari stružnici, jezilo, da mora delati zato, da bodo tujci lažje izkoriščali našo zemljo, jezilo, da se "hudiči zeleni" še vedno drže tod okoli, jezilo ga je vse, prav vse. Ko je stružnico za trenutek ustavil, da bi izmeril obdelani bron, je stopil k njemu strugar sosednje stružnice Riko. Klemen je stisnil ustnice. Tega človeka ni mogel. Prišel je šele drugo leto vojne od kdo ve kod in se rinil sem, med nje. Saj ni bil hudoben človek. Rad je pomagal povsod — toda nekaj odbijajočega je bilo v njegovem vedenju in kaj več, kdo je in kakšen je. Še pri ljudeh, ki si jih poznal od rojstva, se zmotiš — to se je ravno pokazalo v tem prekletem času — pa bi zaupal tujcu?

"Ti, Klemen," je začel Riko polglasno, "ali veš, da se govori o novih aretacijah?"

"Zakaj?" je bleknil Klemen in vroče ga je spreletelo po telesu.

"No, saj veš! Pravijo, da so spet zvedeli za ljudi, ki podpirajo hostne. Neke spiske so dobili v roke."

Klemen je požrl slino.

"Kaj me briga!"

"Ne vem," je brezbrizno govoril Riko dalje. "Pravijo, da je tokrat na vrsti naša tovarna."

Klemen se je zdrznil. Da bi skril razburjenost, je vključil tok. Velika glava stružnice se je zavrtela in Klemen se je sklonil bliže, da bi naravnal nož. Vse mu je plesalo pred očmi. Če so dobili spisek v roke, je konec. Polovili jih bodo in ... Roka, v kateri je držal ključ, se mu je tresla. Toda Riko ne sme opaziti njegove vznemirjenosti! Poskusil se je zbrati, poskusil prikriti nemir, misliti trezno. Hudi-

ča, od kod ve Riko za vse takšne in podobne akcije gestapa? Je morda tudi on sam edin tistih prodanih duš? In če je — čemu pripoveduje njemu o tem? Bi rad vpletel še njega v to umazanijo?

Ker Riko ni dobil več odgovora, se je vrnil k svoji stružnici.

Brezbrizno je pognal stroj in se zatopil v delo. Klemen ga je skrivoma opazoval. Delal je kakor vsakdo izmed njih. Nič izdajalskega, nič vohunskega ni bilo na njem. In vendar ... Klemen se ni mogel otresti te misli. Ustavil je stroj in odšel v kovačnico. Povedati mora ostalim. Posvetovati se morajo.

V kovačnici so utihnili kladiva. Klemen je z zaskrbljenim obrazom povedal, kaj mu je tvezil Riko. Spogledali so se. Če bi Klemen ne bil tako razburjen, bi lahko opazil na enem obrazu komaj viden nasmešek. Bo pač treba izginiti, so mu dejali. Za zdaj so mu svetovali, naj se vrne na delo, da ne bi Riko kaj opazil. Posvetovali se bodo še z ostalimi in ga o vsem obvestili.

Klemen se je vrnil na delo. Ko je šel mimo Rika, je pogledal proč. Pes, je mislil.

Okrog osme ure je poslovodja obhodil delovna mesta in popisal šhte. Malo kasneje je strugar pri prvi stružnici ustavil stroj in se odstranil. Ko je Klemen to opazil, je odšel za njim, ne da bi motor izklopil. Ključavničarji so naložili velik stroj na voziček in ga odpeljali iz dvorane. V kovačnici so utihnili kladiva.

Ko je Riko ustavil stružnico, je bila ura devet. Pogledal je okrog.

Sam je bil. Premeril je dvorano z dolgimi koraki in stopil v zastekleno pisarno. Tudi poslovodje ni bilo. Rahel nasmešek, ki mu je šel čez lica, se ni ujemał z nemirom na obrazu.

Vrnil se je k stružnici, odprl svojo omarico, se preoblekel, vzel usnjeno torbo, v kateri je nosil s seboj malico, in odšel. Na kraju dvorišča pri transformatorskem stolpu je obstal. Pogledal je okrog sebe, odklenil vrata in položil torbo pod težki transformator. Odprl jo je in z mrzlično naglico potegnil iz nje konec zažigalne vrvice in jo prižgal. Nato je hitro vstal, zaklenil vrata in izginil proti kovačnici.

Visoko v hribu je že iskal zvezo s ostalimi, katere je odpeljal stari kovač naprej, ko se je v tovarni zablistalo in zagrmelo. Trenutek nato se je vsa okolica zavila v gosto temo in tišina je moreče preplavila noč.

Tekmovanje pihalnih orkestrów Slovenije je mimo

Zveza kulturnih organizacij - združene pihalnih orkestrów Slovenije, je letos organizirala 8. tekmovanje združenja pihalnih orkestrów Slovenije, v počastitev 40-letnice osvoboditve in evropskega leta glasbe.

Na letošnjem 8. tekmovanju je sodelovalo 48 pihalnih orkestrów, kar pomeni skoraj polovico vseh orkestrów oziroma pihalnih godb iz Slovenije in zamejstva, ki so povezani v združenju pihalnih orkestrów Slovenije. Letošnje tekmovanje je potekalo nekoliko drugače. Vsem pihalnim orkestrom so bili zagotovljeni enaki tekmovalni pogoji in vsaka od treh žirij je ocenjevala programske in izvajalske dosežke godb skozi prizmo možnega v posamezni težavnostni skupini. Notno gradivo za letošnje tekmovanje je bilo objavljeno že jeseni 1984. Bile so novitete slovenskih skladateljev.

Za izvedbo 8. tekmovanja je bil imenovan organizacijski odbor tekmovanja, ki so ga vodili Pavle Brzulja, predsednik, in člana Drago Gradišek in Marko Studen.

Tekmovanje je potekalo v treh težavnostnih skupinah. Določene so bile tudi obvezne skladbe za posamezne težavnostne kriterije. Te so bile tri.

3. težavnostna skupina je izvedla tekmovanje 20. in 21. aprila v Delavskem domu Edvarda Kardelja v Krškem. V tej sku-

pini je nastopilo v treh tekmovalnih koncertih 21 godb. 2 težavnostna skupina je izvedla tekmovanje v nedeljo, 12. maja, v Unionski dvorani v Mariboru. V dveh tekmovalnih koncertih je nastopilo skupno 17 godb. Med njimi je bila tudi Rudarska godba Hrastnik z dirigentom Francem Grebenškom.

1. težavnostna skupina pa je izvedla tekmovanje v nedeljo, 26. maja dopodan, v Veliki dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani. Nastopilo je osem pihalnih godb. Med njimi so bili tudi:

— Delavski pihalni orkester Svobode iz Senovega z dirigentom Janezom Ceglarjem,

— Delavski pihalni orkester Zagorje ob Savi z dirigentom Edvardom Eberlom,

— Delavska godba Trbovlje z dirigentom Mihaelom Gunzkom.

V tej skupini je bila obvezna skladba Bojana Adamiča: Sprenevedanje, ostali dve skladbi so godbe izbrale po lastnem preudarku.

Na vseh tekmovanjih so godbe pokazale visoko stopnjo kakovostnega muziciranja, prikazan pa je bil tudi napredek v programskem in izvajalskem pogledu. Znova so dokazali, da pihalne godbe oziroma orkestri predstavljajo tudi danes zelo pomemben delež v slovenski glasbeni kulturi. (t. l.)

Skupen nastop vseh godb pa bo na trgu pred kulturnim domom v Titovem Velenju ob 18. uri. Zaigrali bodo dve koračnici, in to:

— Ivana Marina, st.: Koračnica rudarjev in Moja domovina.

Na dogovorjenih mestih v Titovem Velenju bodo posamezne godbe izvedle od 30 do 40-minutne koncerte popularnih del.

Srečanje pihalnih godb in orkestrów iz slovenskih rudnikov bo imeniten uvod v letošnje praznovanje dneva slovenskih rudarjev, ki ga sicer praznujemo vsako leto 3. julija v spomin na gladovno stavko revirskih rudarjev v letu 1934.

(t. l.)

Obračun dela v kulturnih organizacijah je bogat

Na tem mestu tudi tokrat želimo na kratko zabeležiti nekatere dogodke iz kulturnega udejstvovanja in kulturnega življenja v naših krajih. V tej rubriki pogrešamo podatke iz bogatega in živahnega kulturnega življenja s področja Senovo, deloma tudi Črnomlja in Laškega. Naša želja je, da bi kulturni utrip izmerili tudi na teh področjih, s tem da bi vsaj na kratko lahko zabeležili najpomembnejše dogodke iz kulturnega življenja teh krajev. Sicer pa posredujemo nekatere podatke o nastopu najrazličnejših ljubiteljskih in poklicnih kulturniških skupin v naših krajih.

Gledališče:

Dne 14. maja je bila v Delavskem domu v Hrastniku šesta predstava v abonmaju. Nastopilo je MGL s popoldansko predstavo Alenke Goljevšček: Pod Prešernovo glavo.

Dne 19. maja so pevci Opere SNG iz Ljubljane nastopili na Izlakah z opero Don Pasquale.

Koncerti:

30.4. je pripravil MoPZ Zarja v hali Strojne tovarne Trbovlje prvomajski koncert za delavce te tovarne.

25.4. je bila v Delavskem domu Trbovlje občinska revija otroških in mladinskih pevskega zborov. Podobne revije so bile aprila in maja tudi v Hrastniku, Zagorju in Litiji. Na teh revijah so izbrali po en otroški in mladinski pevskega zbor za področno pevsko revijo koncem maja v Zagorju.

Srečanje rudarskih godb v Titovem Velenju

Lani, 28. septembra, je naš kombinat organiziral 1. srečanje rudarskih pihalnih godb oziroma orkestrów v Trbovljah. Srečanje je potekalo v širšem okviru lanskega praznovanja dneva rudarjev in praznika našega kombinata. Na zaključnem razgovoru po 1. srečanju v Trbovljah je bilo dogovorjeno, da bo letošnje srečanje organizirano v Titovem Velenju v počastitev 110-letnice Rudnika lignita Velenje.

Letošnjo organizacijo 2. srečanja slovenskih rudarskih godb oziroma pihalnih orkestrów ima na skrbi sozd Rudarski elektroenergetski kombinat Franca Leskoška — Luke, Titovo Velenje. Že 19. marca letos je povabil vseh sedem rudarskih godb iz Slovenije k sodelovanju.

Letošnje srečanje bo, tako kot je bilo dogovorjeno lani v Trbovljah, zadnjo soboto junija.

Ta dan naj bi obveljal tudi za vsa nadaljnja srečanja rudarskih godb.

Pred letošnjim dnevom slovenskih rudarjev se bodo v soboto 29. junija srečale naslednje godbe:

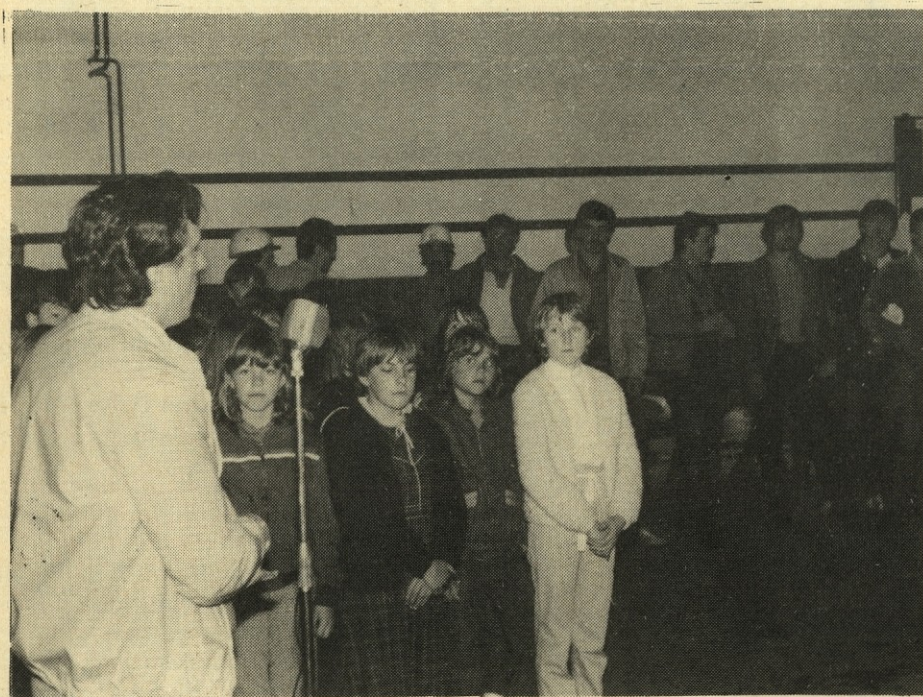
- Rudarska godba Hrastnik,
- Rudarska pihalna godba Idrija,
- Rudarska godba Mežica,
- Delavska pihalna godba Senovo,
- Delavska godba Trbovlje,
- Delavski pihalni orkester Zagorje ob Savi,
- Rudarska godba Titovo Velenje.

Koncerti godb bodo v Titovem Velenju na prostem z začetkom ob 17. uri.

Dne 26. aprila je izvršni odbor Osnovne organizacije Zveze sindikatov rudnika Trbovlje pripravil v čakalnici rudnika proslavo ob prazniku OF in prazniku dela. Na proslavi je nastopil otroški pevski zbor OŠ Pedagoške enote Tončke Čeč pod vodstvom Cvete Kolenc.

(Foto Trbovlje)

Miha Gosak je govoril na proslavi ob 27. aprilu in 1. maju dne 26. aprila v čakalnici rudnika Trbovlje v imenu izvršnega odbora sindikata tega rudnika.

(Foto Trbovlje)

26.4. je bila v zagorskem Delavskem domu 27. aprila in 1. maja proslava v počastitev 40-letnice osvoboditve in evropskega leta glasbe. Nastopili so komorni ansambli iz Litije, Trbovelj in Hrastnika, Zasavski mladinski simfonični orkester-Zagorje, dva instrumentalna ansambli iz pobratena Aleksinca/Vedri zvuci, tamburaški orkester s pevci/ ter Dalmatinska klapa in kvartet iz Omiša.

Od 2. do 7.5. so gostovali učenci glasbenih šol iz Hrastnika, Trbovelj in Zagorja v Aleksincu in Raški – pobratenih mestih, v okviru dogovorjene izmenjave. Nastopili so solisti, komorni ansambli in zasavski mladinski simfonični orkester iz Zagorja pod vodstvom Jože Zupan.

26.4. je bil praznični koncert Delavske godbe Svobode II Hrastnik v Delavskem domu Hrastnik; hkrati so počastili svoj 55-letni jubilej.

26.4. je v okviru bližajočih praznikov OF in 1. maja na proslavi v Delavskem domu Trbovlje nastopil mladinski pihalni orkester glasbene šole Trbovlje in učenci Osnovne šole Trbovlje.

30.4. zvečer sta nastopila v okviru praznovanja 1. maja na strelišču na Dobrni Delavska godba Trbovlje pod vodstvom Mihe Gunzka in MoPZ Zarja pod vodstvom Rika Majcna. Prvomajska srečanja delavcev in občanov so bila tudi na Lešah in na Kalu s sodelovanjem kulturnikov.

26.4. je sindikalna organizacija Rudnika Trbovlje pripravila ob 13,30 v čakalnici proslavo ob 27.4. in 1.5. Nastopil je otroški pevski zbor OŠ – PE Tončke Čeč pod vodstvom Cvete Kolenc ter učenci Glasbene šole Trbovlje.

26.4. je gostoval MePZ Slavček Svobode – center iz Trbovelj na Jesenicah. Pod vodstvom Jožeta Skrinarja je pripravil celovečerni koncert rudarskih delavskih in partizanskih pesmi.

9.5. je Mladinski pevski zbor Trbovlje pod vodstvom Ide Virt gostoval v Narodnem domu v Celju. Tu je s sodelovanjem Trboveljskega okteta, pevcev Zarje in Slavčka nastopil s koncertom del domačih in tujih avtorjev. V 1. delu je nastopil gostitelj z otroškim in mladinskim pevskim zborom OŠ Frana Kranjca iz Celja pod vodstvom Emila Lenarčiča.

10.5. je MePZ Slavček iz Trbovelj nastopil na Šmarni gori v okviru planinskega srečanja štirih pevskega zborov na prostem.

Zasavska pevska skupnost-Trbovlje je organizirala svojo XVII. revijo v letu 1985. Dne 19.4. je nastopilo v Hrastniku osem zborov, 26.4. v Litiji sedem, v Zagorju 10.5. deset zborov in 17.5. v Trbovljah 7 zborov.

Dne 18.5. je izvedla Delavska godba Trbovlje v Delavskem domu v Trbovljah

svoj celovečerni letni koncert pod vodstvom Mihe Gunzka.

Dne 12.5. je gostoval Delavski pihalni orkester Zagorje v Avstriji, blizu Gradca.

Likovne in druge razstave:

Revirski muzej ljudske revolucije v Trbovljah je pripravil v maju v svojih prostorih fotorazstavo o osvoboditvi revirskih krajev.

Od 26.4. do 6.5. je bila v likovni galeriji Trbovlje razstava del slikarske kolonije Bratstva in enotnosti Dudovica iz pobratene občine Lazarevac v organizaciji OK SZDL Trbovlje.

Od 26.4. do 6.5. pa v avli Delavskega doma v Zagorju odprli razstavo del slikarja Vojka Pogačarja iz Maribora.

Likovna sekcija RELIK je razstavljala uvanajst del svojih članov v Splošni bolnišnici Trbovlje, in to od 25.4. do 14.5.

Ista sekcija pa je razstavila v tovarni Mahanika od 15. do 31.5. dela svojih dvanajstih članov v raznih tehnikah.

Od 18. do 25.5. je bila v likovni galeriji Trbovlje v Delavskem domu Trbovlje razstava ročnih in likovnih del učencev Zavoda za usposabljanje invalidnih otrok iz Vipave. Pripravilo jo je društvo za cerebralno paralizo iz Ljubljane pod pokroviteljstvom tovarne Fructal.

15.5. je bila odprta v knjižnici Toneta Seliškarja v Trbovljah likovna razstava osmih mladih članov RELIK-a, Trbovlje. Predstavili so se z risbami, ki so tvorile osnovo za izdelavo z zlato medaljo nagrajenega risane filma v Cannesu /Francija/ 1 + 1 = 3 ter pet akvarelov. Hkrati je razstavila njihova mentorica Vanda Besednjak trideset umetno oblikovanih stekel. S to razstavo so se pridružili likovni razstavi del pionirjev OŠ Trbovlje v mesecu mladosti v istih prostorih.

Od oktobra 1984 do 7. maja 1985 je potekala vsak torek v prostorih RELIK v Delavskem domu v Trbovljah risarska šola, ki jo je vodil ak. slikar Ivo Prančič iz Ljubljane. Organizirala jo je ZKO Trbovlje s sodelovanjem ZKO Hrastnik in Zagorje.

31. maja ob 18. uri bo odprta v Likovni galeriji Trbovlje v Delavskem domu Trbovlje skupna likovna razstava del članov DOLIK-a z Jesenic in RELIK-a iz Trbovelj v počastitev občinskega praznika občine Trbovlje. Odprta bo do 10.6.

V dneh 1. in 2.6. bo v organizaciji RELIK-a organiziran že drugič po vrsti slikarski "ex tempore 85" v Trbovljah v okviru prireditev ob občinskem prazniku občine Trbovlje. Tema: Trbovlje — Čebine — rudarstvo. Po zaključku bo 2.6. zvečer odprta razstava del, izdelanih v času "ex tempore 85".

(t. l.)

Izposojeni trenutki resnice

Samo enotnost in revolucionarna aktivnost ZKJ lahko zagotovi uspešen razvoj socialističnih samoupravnih odnosov.

Tito

Če koga hvališ, se z njim izenačuješ.

Goethe

Občudujem in priznam ljudi zaradi vsega, kar so zmožni prenašati.

Bauer

Če hočeš užaliti nasprotnika, ga hvali zaradi vrlin, ki mu manjkajo.

Ojetti

Mir ima za svet isto vrednost, kot jo ima kvas za kruh.

Talmud

Tri vrste napredka so važne: napredek v znanosti in tehnologiji, napredek v socializaciji človeka in duhovni napredek. Slednji je najpomembnejši.

Schweizer

Človek se ne rodi samo zase, temveč tudi za domovino.

Platon

Izogibajte se kozla od spredaj, konja od zadaj, zlega človeka pa od vseh strani.

Ruski pregovor

Za globoke misli je značilno, da se vam zdijo tako preproste, kakor da so vaše.

Maret

Komplimente in žalitve sveta je treba enako sprejeti, prvi naj te ne vesele, drugi pa ne žalijo.

Seneka

Žena, ki želi prati perilo, vedno najde vodo.

Švicarski pregovor

Rudarstvo in energetika doma in po svetu

REIK Kolubara — odpiranje novega premogovnika

Dela pri izgradnji novega površinskega kopa Tamnava — zapadno polje, ki jih izvaja REIK Kolubara na področju občine Lajkovac, kasnijo za najmanj dve leti. Letos so namesto načrtovanih desetih zagotovili lahko le 1,6 milijarde dinarjev za izvajanje številnih gradbenih, vodogradbenih in geoloških del ter za postavitev delavnice na novem površinskem kopu lignita. Vrednost vseh investicij za ta nov površinski kop znaša preko 71 milijard dinarjev. Zaradi zmanjševanja vrednosti domače valute bo najverjetneje izgradnja novega površinskega kopa znašala precej več. Iz tega razloga proučujejo možnost zmanjšanja obsega investicij, tako da bi namesto 12 predvideli za proizvodnjo le 6 milijonov ton lignita letno.

EGS — počasnejša rast porabe energije

V desetih državah, članicah Evropske gospodarske skupnosti, predvidevajo letosnjo počasnejšo porabo energije. Lansko leto je naraščala po stopnji 3,6%, letos pa naj bi znašala ta rast porabe energije 2,6%. Predvideni padec naraščanja porabe energije je posledica razmeroma visokih realnih cen energije zaradi izjemno visoke vrednosti dolarja. Poraba nafte bo znašala letos predvidoma toliko kot lani, poraba zemeljskega plina se bo povečala za 3,8%, električne energije pa za 3,6%. V jedrskih elektrarnah bodo letos pridobili okoli 30% skupne proizvodnje električne energije v teh državah oziroma za 3% več kot lani. Odprli bodo namreč 14 novih jedrskih elektrarn. V pogledu porabe premoga je stavka britanskih rudarjev onemogočila pomembnejšo rast porabe premoga napram letu 1984. Kupci so se orientirali, medtem bodisi na uvoženi premog ali na druge vire energije.

Več premoga v DR Koreji

V DR Koreji je v teku izgradnja novih premogovnikov, in to na področju kjer so ugotovili dodatna nahajališča. Odpiranje novih premogovnikov je v skladu z dolgoročnim programom ekonomskega razvoja, s katerim je načrtovana proizvodnja premoga v višini 120 milijonov ton letno. V zadnjih letih so odprli v Koreji 90 premogovnikov in trideset novih jam pri obstoječih premogovnikih.

Izgube v premogovnikih

V splošnem združenju premogovnikov Jugoslavije so pred kratkim obravnavali vprašanje proizvodnje in finančnega poslovanja premogovnikov v naši državi. Čeprav so premogovniki lansko leto prekoračili proizvodni načrt premoga, pa so vendarle kljub temu "prigospodarili" 3 milijarde dinarjev izgube. To je značilno predvsem za jamsko proizvodnjo. Obravnavan je bil primer reševanja izgub v slovenskih premogovnikih. Izgube so se v letu 1984 napram letu 1983 povečale za 12,73%. Kje se bodo našla sredstva za pokrivanje izgub, se sedaj še ne ve. Ugotovili so, da združeno elektrogospodarstvo nima denarja, ker je prikazalo prav tako izgubo v višini 19,5 milijarde dinarjev v preteklem letu. Predstavniki premogovništva so ugotavljali, da so cene premoga eden od glavnih vzrokov izgube. Proces rekonstrukcije in modernizacije v jamah ni bil izpeljan do konca, zato je težko govoriti o rentabilni proizvodnji, ker ni bilo mogoče doseči ustreznih oziroma pričakovanih rezultatov v produktivnosti. Osební dohodki jugoslovanskih rudarjev so v preteklem letu znašali povprečno 30.206 din na zaposlenega, pri čemer je vključeno nadurno in nedeljsko delo. V vsakem primeru bo treba izvesti sprejete ukrepe, da bi lahko dosegli letošnjo proizvodnjo premoga v višini 70 milijonov ton vseh vrst premoga.

Največji premogovnik v Kolumbiji

Kolumbija se je odločila, da bo investirala 1,75 milijarde dolarjev v premogovnik El Cerrejon. Ta naj bi postal čez štiri leta eden največjih premogovnikov na svetu s površinsko eksploatacijo.

Gre za visokokvaliteten energetske premog, katerega izvažajo v Evropo in v ZDA. Celokupna investicija, pri kateri sodeluje tudi ameriška družba Exxon, bo znašala 3,5 milijarde dolarjev, njegova letna proizvodnja bo v letu 1989, potem ko bo rudnik zgrajen, 15 milijonov ton premoga.

Med Kraljevo in Čačkom nove rezerve premoga

Na področju med Kraljevo in Čačkom so ugotovili rezerve premoga v količini 100 milijonov ton. Njegova kalorična vrednost znaša okoli 3000 kcal ali 1200 julov. Letna proizvodnja je sedaj okoli 25.000 ton, kmalu pa se bo povečala na 35.000 ton. Da bi povečali izkop premoga, so sprožili pobudo za zagotovitev sredstev za nakup nove mehanizacije in odpiranje novih jamskih kopov v rudniku Bajevac. V načrtu imajo letno proizvod-

njo 100.000 ton premoga. Razpravljajo pa tudi o možnosti postavitve termoelektrarne — toplarne, ki bi ogrevala Kraljevo, Kragujevac, Čačak, Trstenik in Kruševac. O tej pobudi pa se bodo morale izreči zainteresirane organizacije združenega dela na tem področju, pa tudi republika Srbija. Ugotavljajo, da ta podjetja letno dajejo za transport premoga iz drugih območij milijardo dinarjev.

Milijarda dolarjev za premogovnike na Kitajskem

Po podatkih kitajskih organov bodo v naslednjih šestih letih na Kitajskem vložili dve milijardi dolarjev v modernizacijo premogovnikov. V okviru sprejetega programa bo zajetih 554 premogovnikov, v katerih so eksploatirali premog pred l. 1980. Do leta 1990 morajo biti premogovniki usposobljeni za proizvodnjo 400 milijonov ton premoga letno. V letu 1984 je znašala proizvodnja premoga na Kitajskem 730 milijonov ton, kar je za 15% več kot leto poprej. Računajo na sodelovanje pomembnejših firm iz Velike Britanije, ki že pomagajo pri modernizaciji nekaterih premogovnikov. Prav tako so pritegnili k sodelovanju tudi Francoze, Nemce ter Američane.

Na Kitajskem trenutno obratuje 41.000 premogovnikov.

Pomoč britanskim premogovnikom

Vlada Velike Britanije načrtuje zagotovitev večje pomoči domači premogovni industriji in to v višini 2 milijard funtov šterlingov. S tem bi pokrili izgube te industrijske panoge od leta 1984 do leta 1987. Izguba britanskih premogovnikov v poslovnem letu, ki se je končalo 31. marca 1985, je zaradi stavke britanskih rudarjev znašala okoli 1,2 milijarde funtov šterlingov. V naslednjih dveh poslovnih letih ocenjujejo izgubo na 800 milijonov funtov šterlingov.

Proizvodnja in poraba energije v prvem trimesečju letos

Pretekli meseci so minili v energetskega pogledu ob precejšnjih naporih tako proizvajalcev vseh vrst energije kakor tudi porabnikov. Energetske razmere, predvsem v proizvodnji nakazujejo smer v razmišljanju, kako v bodoče. Povpraševanje po premogu narašča, predvsem gre za kakovostni premog. Letošnjega proizvodnega načrta jugoslovanskih premogovnikov, ki znaša 70 milijonov ton, ne bo lahko doseči. Letos se povprečno vlaga v premogovnike komaj polovica predvidenih sredstev. Zato nastopa mnogo težav pri uvozu opreme, manjka pa tudi denarja za modernizacijo in rekonstrukcijo obs-

tojećih zmogljivosti; to se je potrdilo tudi pri doseganju proizvodnje v prvih treh mesecih letošnjega leta. Poleg tega je bilo v letošnjih zimskih mesecih ugotovljeno, da obstoječa mehanizacija zelo slabo obratuje ali sploh ne obratuje v času nizkih temperatur. V prvih treh mesecih letošnjega leta je bilo skupno 16.293.000 ton črnega in rjavega premoga ter lignita. To pomeni, da so ga nakopali 366.000 ton ali 2,3 % več kot v enakem obdobju lanskega leta. Letošnja mesečna proizvodnja naj bi znašala povprečno 5,8 milijona ton, vendar kot kaže, to ni bilo mogoče doseči.

Strokovnjaki ocenjujejo, da letošnjega proizvodnega načrta ne bo lahko doseči. Po vsej verjetnosti zamujenega ne bo lahko nadoknaditi, zato bo oskrbovanje s premogom v naslednjih mesecih težje.

Babušnica — nove rezerve premoga

V bližini Babušnice pri Zvoncu so strokovnjaki našli nove rezerve črnega premoga. Cenijo, da ga leži na tem področju od 15 do 20 milijonov ton. Na temelju opravljenih analiz ima premog na tem nahajališču kalorično vrednost od 7.300 do 8.100 kcal. Sloji premoga leže na globini od 200 do 250 m pod površino. Povprečna debelina sloja pa je od 8 m do 30 cm. Že leta 1926 je na tem področju začel obratovati premogovnik Jerma. Tega so leta 1960 zaprli zaradi pomanjkanja sredstev za rekonstrukcijo in nabavo nove opreme. Dolej je delalo v rudniku okoli 2.000 rudarjev, njihova letna proizvodnja pa je znašala od 50 do 60.000 ton premoga. V občini Babušnica razmišljajo, da bi ponovno odprli premogovnik Jerma, pri čemer računajo na pomoč združenega dela in širše družbene skupnosti. Če bi zbrali dovolj sredstev in bi premogovnik vnovič pričel obratovati, bi Jerma lahko zagotavljala tržišču od 200 do 250.000 ton premoga letno, zaposlili pa bi od 850 do 1000 rudarjev.

Pri Mostarju nov premogovnik

Rudnik rjavega premoga v Mostarju bo po vsej verjetnosti sredi tega leta pričel z odpiranjem novega nahajališča premoga, imenovanega Cim, v neposredni bližini mesta.

Ocenjene geološke rezerve premoga znašajo 20 milijonov ton, medtem ko se predvideva komercialna eksploatacija do 5 milijonov ton dobrega rjavega premoga. Računajo, da bodo iz novega premogovnika v naslednjih štirih letih nakopali 350.000 ton premoga. Vrednost investicijskih vlaganj pa znaša 2,3 milijarde din.

ZDA — premog in jedrska energija

Minister za energetiko ZDA je nedavno izjavil, da predstavljata premog in jedrska energija glavne vire energije v ZDA za več naslednjih generacij Amerikancev.

Vse kaže, da so se za to smer bodočega razvoja in koriščenja energije odločili po temeljitem predhodnem preudarku.

Iz razvojnih načrtov do leta 2000

Na posvetovanju o pripravi novih načrtov za obdobje do leta 2000, ki ga je organizirala 23. aprila letos Gospodarska zbornica Slovenije, so ugotovili, da je za položaj na energetskem področju karakteristično dejstvo, da se Slovenija po porabi energije približuje razvitim državam ob 3-kratnem manjšem družbenem proizvodu na prebivalca. Predvsem to dejstvo je najbrž narekovalo načrtovanje nadaljnje izgradnje energetskih zmogljivosti in usmeritev k optimalnim projektom, kar pomeni, kar se da največ graditi v kratkem času do leta 2000. Računajo, da bi porabili za vse načrtovane objekte skupaj okoli 1.100 milijard dinarjev. Ostanje osnovni kriteriji za načrtovanje izgradnje energetskih zmogljivosti, to je zanesljivost, kvaliteta in cena. Cena je na zadnjem mestu zato, ker še vedno drži načelo, da je najdražja energija tista, ki je ni. V primeru, če bo treba načrtovani program skrajšati, bi morali dati prednost obnovi zastarelih in izrabljenih agregatov, zgradili pa naj bi tudi verigo elektrarn na Savi.

Titovi rudniki bodo izvažali

Titovi rudniki — Tuzla so sklenili pogodbo za izvoz 150.000 ton premoga v Italijo v vrednosti 6,2 milijona dolarjev. Pripravljajo pa tudi izvoz premoga v Avstrijo, in to 50.000 ton, nadaljnjih 25.000 ton premoga pa na Madžarsko v okviru kompenzacijskega posla. Omeniti je treba, da so Titovi rudniki sklenili pogodbo z inozemskim kupcem za prodajo 300.000 ton premoga, kar je znatno več, kolikor je znašal celokupni lanskeletni izvoz v višini 70.000 ton.

Rudnik Miljevina — površinska eksploatacija premoga

V rudniku Miljevina pri Foči, ki je združen v sozd Titovi rudniki, se pripravljajo na začetek del pri odpiranju prvega površinskega kopa premoga. Na lokaciji Budanj so ugotovili precejšnje količine premoga. Trenutno so v teku geološke

raziskave in izdelava projektne dokumentacije. Skupno vlaganje v površinski kop Budanj bo znašalo 1,5 milijarde dinarjev. Če bo denar pravočasno zagotovljen, bi lahko pričeli z delom leta 1989. S proizvodnjo v obstoječi jami in z novega površinskega kopa bi rudnik Miljevina v bodoče lahko pridobil okoli 400.000 ton premoga. Sedanja proizvodnja pa znaša 220.000 ton letno v jami Hozdre.

Djurdjevik — rekultiviranje zemljišča premogovnika

Na okoli 70 ha rekultiviranja zemljišča rudnika Djurdjevik so doslej nasadili 13.000 sadik sadnega drevja in 22.000 sadik bora, smreke in javorja. Na 13 ha pa je posejana detelja. Hkrati z rekultiviranjem zemljišča je v okviru rudnika organizirana farma za vzrejo telet in juncev. Pred nedavnim so industriji mesa v Brčkem dobavili 50 ton brojlerjev. V načrtu je tudi, da bodo v Djurdjeviku na nekdanjih kopih premoga zasadili plantaže trte oziroma vinogradov.

Rudnik Štavalj izvaja svoj program

V občini Sjenica so pričeli izvajati investicijski program delovne organizacije "Sjenički rudniki", Goša. Realizacija investicijskega programa rekonstrukcije obstoječega premogovnika Štavalj bo trajala okoli tri leta. Prvi del obsega rekonstrukcijo in razširitev obstoječih zmogljivosti jamske eksploatacije. Predračunska vrednost, ki temelji na cenah iz prejšnjega leta, znaša 705 milijonov din, po vsej verjetnosti pa bo spričo naraščanja cen potrebno milijardo din. Najverjetneje je, da bodo sredstva zagotovljena. V prvem delu investicije bodo odprli nov revir severozahodnega ozorja kjer leži okoli 5 milijonov ton premoga. S tem bi se povečala jamska proizvodnja na 150.000 ton letno. Podpisali so tudi sporazum z rudnikom Zenica, tozdr Razpotočje, za izvedbo del. Drugi del investicijskega programa pa obsega gradnjo infrastrukturnih objektov, garderobe, kopalnice, restavracije družbene prehrane, transformatorske postaje, delavnice za popravila in vzdrževanje opreme in vozil, kakor tudi za modernizacijo cestne, vodovodne in elektro mreže. Gradbena dela izvaja Kablar iz Kraljeva. Glavni vir sredstev za financiranje je sklad za razvoj nezadostno razvitih področij Srbije, deloma kot nepovratna sredstva, deloma pa kot kredit. Nekaj sredstev pa so združili tudi proizvajalci oziroma združeno delo in kupci premoga.

SOZD Titovi rudniki - skupni prihodek

SOZD Titovi rudniki premoga Tuzla so lani ustvarili skupen prihodek v višini 7,5 milijarde din, kar je za 61,5 % več napram letu 1983. Visok porast skupnega

prihodka je v glavnem rezultat večje cene premoga, dosežene v letu 1984, ne pa večje proizvodnje. Čisti dohodek je znašal 21,3 milijarde din in je bil za 56 % večji kakor leto poprej. Povprečni osebni dohodek se je po delovnih organizacijah gibal od 23,24 tisoč din v rudniku Breza do 39,32 tisoč din v rudniku Gračanica. Skupne izgube so v rudnikih tega sozda znašale 179,3 milijona din, vendar so jih v vseh organizacijah združenega dela pokrili z izjemo rudnika Breza 81 milijonov din.

IEK — Kostolac, denar za poljano

Industrijski energetski kombinat Kostolac je pred nedavnim podpisal sporazum z nekaterimi domačimi tovarnami (Ivo Lola Ribar, Goša, Planum itd.) o izgradnji in opremljenosti premogovnika Poljana pri Požarevcu. Investitor je IEK Kostolac in bo v odpiranje novega premogovnika vložil 7,7 milijarde dinarjev. V rudniku Poljana bo znašala letna proizvodnja 750.000 ton premoga. Od te količine bo 300.000 ton namenjenih za TE Svilajnac. Na lokaciji Poljana leži okoli 43 milijonov ton premoga, kar naj bi zadostovalo za 50-letno eksploatacijo. Rudnik bo pričel obratovati leta 1989 in bo zaposlil skoraj 500 delavcev.

Denar za premogovnike in jeklarne

Evropska skupnost za premog in jeklo je odobrila ZR Nemčiji 200 milijonov mark ugodnega triletnega posojila za prestrukturiranje premogovnikov in jeklarn.

TET izpolnila polletni načrt

Termoelektrarna Trbovlje je 9. maja izpolnila letošnji polletni načrt proizvodnje. Proizvedli so 270 milijonov kWh električne energije. Porabili so 344.000 ton energetskega premoga. Zadnje mesece je TE II obratovala brez večjih zastojev. Medtem pa so se intenzivno pripravili na večja vzdrževalna dela, ki jih bodo pričeli izvajati nekako 1. junija letos in bodo trajala predvidoma štiri mesece.

Rekordi v velenjskem rudniku

Rudarji rudnika lignita Titovo Velenje so dosegli v kratkem dva proizvodna rekorda. Že lanskega 10. maja so nakopali na dan 22.500 ton, 9. maja 1985 pa ton 22.700. Pri tem pa niso ostali in so že takoj naslednji dan prejšnji rekord presegli za 300 ton. Nakopali so torej 23.000 ton lignita na dan, kar je največ, odkar kopljejo lignit v Velenju. V maju letos so imeli boljše odkopne razmere. Na tisočdvesto metrov dolgi odkopni fronti je kar 90 % del mehaniziranih. K dobrim

proizvodnim rezultatom pa sodi tudi dobra organizacija dela in pa pripravljenost rudarjev, da nakopljejo kar največ premoaga.

Drugi agregat HE Djerdap II obratuje

Na dan zmage, 9. maja, so v jutranjih urah pognali drugi agregat HE Djerdap II. S to delovno zmago so počastili 40-letnico zmage nad fašizmom.

Mednarodna razstava mineralov v Tržiču

V dneh 18. in 19. maja je bila v osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici pri Tržiču XIII. mednarodna razstava mineralov in fosilov. Udeležbo je prijavilo 25 tujih in 15 domačih razstavljalcev.

Elektrika iz odpadkov

Neko japonsko podjetje bo izdelalo za ameriško družbo BKK elektrarno z vsemi dodatnimi stroji in napravami. Za gorivo bodo uporabljali uplinjene odpadke iz gospodinjstev. Elektrarna bo opremljena z najsodobnejšimi čistilnimi napravami, ki bodo preprečevale onesnaževanje okolja z žveplovim dioksidom in dušikovimi oksidi.

Svetovne zaloge plina

Iz objavljenih podatkov lahko povzamemo, da znašajo trenutne svetovne zaloge zemeljskega plina koncem leta 1984 naslednje količine (v milijardah m³):

Zahodna Evropa (Norveška, Nizozemska)	6.120
Afrika (Alžirija, Nigerija)	5.300
Bližnji vzhod (Iran, Katar, Saudova Arabija, Kuvajt)	24.630
Severna Amerika (ZDA, Kanada)	8.225
Srednja in južna Amerika (Mehika, Venezuela)	5.240
Azija, Avstralija, Oceanija (Malezija, Indonezija)	4.765
ZSSR, države SEV, Kitajska (ZSSR, Kitajska)	42.420
Skupne svetovne zaloge	96.700

Kosovo — več premoga kot so načrtovali

V prvih štirih mesecih letošnjega leta so rudarji v kosovskih premogovnikih Belaševac in Dobro Selo nakopali več kot 3 milijone ton premoga, to pa je 14 % več, kot so načrtovali in 60 % več, kot so ga nakopali v enakem obdobju lanskega leta. Tudi Termoelektrarne so se izkazale, saj so poslale v omrežje 1,5 milijarde kWh električne energije. Rezultati bi bili še boljši, če bi bilo lepše vreme.

Komu elektrika?

Delavski svet Titovih rudnikov v Tuzli je pri obravnavanju načrta investicijskih

vlaganj v gradnjo rudnikov, posebej še površinskih kopov Kreka — Dubrava, Šikulje in Vrtlište, ocenil, da so prišli šele do pol poti, ker primanjkuje denarja. Z vplačilom sredstev najbolj zamujajo banke, porabniki in elektrogospodarstvo.

Sklenil je, da bodo s 1. oktobrom letos zaradi izčrpanih zalog rudnikov prenehali dobavljati premog za del termoelektrarne Tuzla in Kakanj, v katerih proizvajajo elektriko za Slovenijo in Hrvatsko, če elektrogospodarstvi teh republik ne bosta zagotovili zahtevanih 12 milijard dinarjev. Ti dve republikli ne postavljata pod vprašaj vlaganja sredstev v nove rudnike. Sporna je zahteva, da bi zmogljivost 350 MW tuzlanske in kakanjske TE za potrebe Slovenije in Hrvatske rezervirali do leta 2000. V Tuzli pa menijo, da so dodatna vlaganja nujna tudi za minulo obdobje.

Anhovo — kurjenje peči s premogom

V novem delu cementarne Anhovo se postopoma pripravljajo za prehod na kurjenje s premogom. Načrtujejo, da bodo že sredi prihodnjega leta lahko nadomestili z njim kar 85 % sedanjega goriva — zemeljskega plina. Računajo, da bodo za polovico zmanjšali stroške za gorivo. Prehod na premog v tej cementarni pa bo seveda terjal novo naložbo, ki bo predvidoma stala 2,5 milijona dolarjev. Prepričani so, da bodo lahko dobili mednarodno posojilo.

Popolno čiščenje dimnih plinov

V domala vseh državah se intenzivno prizadevajo, da bi preprečili delovanje žveplovega dioksida in drugih dimnih plinov, ki onesnažujejo okolje. O tem smo že večkrat pisali v našem časopisu.

Po uspešnem 5-letnem delovanju naprave za hkratno odstranjevanje žveplovega dvokisa in dušikovih oksidov iz dimnih plinov v zahodnonemški termoelektrarni Kellermann v Lunenu, so v zahodnonemškem podjetju Uhde pričeli izdelovati napravo za čiščenje dimnih plinov za 237 MW TE, ki jo gradi elektrogospodarsko podjetje iz Bayreutha in ki bo kot gorivo uporabljala rjavi premog iz ČSSR. Postopek hkratnega odstranjevanja žveplovega dvokisa in dušikovih oksidov s pomočjo aktivnega koksa so razvili strokovnjaki premogovnega razvojnega centra v Essnu, ZRN. Naprava omogoča, da lahko zmanjša delež žveplovega dvokisa v m³ dimnih plinov na manj kot 200 mg, dušikovih oksidov pa na približno 200 mg. V novi TE bodo zmanjšali količino žveplovega dvokisa od 14.000 na samo 1000 ton na leto, dušikovih oksidov pa od 3.500 do 1000 ton na leto. Iz žveplovega dvokisa bodo pridobivali žvepleno

kislino. Licenco za izdelavo te čistilne naprave so že odkupili Japonci.

Denarne zagate rudnikov

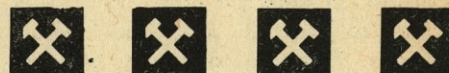
Dne 14. maja je zbor združenega dela republiške skupščine obravnaval vprašanje porabe 169 milijonov dinarjev, ki so ostali neporabljeni, potem ko je bila poravnana izguba v elektrogospodarstvu in premogovništvu iz leta 1983 od prispevkov slovenskega gospodarstva. Predlagano je bilo, da bi namenili ta denar za pokrivanje letošnje izgube v do RRPS, ki je nastala zaradi neupravičeno nizkih cen premoga za široko porabo. Sklepanje so odložili do prihodnje seje. V skupščini sicer načelno niso nasprotovali temu predlogu, menili pa so, da se morajo o tem izreči tudi izvršni svet SR Slovenije, zakonodajno pravna komisija in drugi pristojni organi. Govor je bil tudi o tem, da bi morali s primernejšo politiko cen premogovnikom zagotoviti vsaj nemoteno tekoče poslovanje. Menili so, da je nerazumljivo, da je gospodinjiski premog kar za tretjino cenejši od energetskega, saj s tem ne vzpodbujamo večjega odkopa tega premoga in hitrejši zamenjave tekočih goriv s premogom. Zaradi tega so imeli slovenski rudniki rjavega premoga lani v poslovanju izgubo.

Na skupščini pa je podal informacijo predsednik republiškega komiteja za energetiko Jakob Piskernik, da bo na trgu do jeseni zadosti premoga in da bodo vsi slovenski premogovniki letos nakopali še dodatnih 100.000 ton premoga za široko porabo. Prizadevajo pa si, da bi zagotovili čim več premoga tudi iz drugih republik.

Gradnja jedrskih elektrarn

Sredi maja letos so na seji izvršnega odbora skupnosti elektrogospodarskih organizacij Hrvatske sprejeli sporazum o mednarodnem natečaju za zbiranje ponudb za izbor enotnega jedrskega goriva in tipa jedrskih elektrarn, ki jih bomo gradili do leta 2000. Podpisniki dogovora iz BiH, Hrvatske, Makedonije, Slovenije, Srbije in Vojvodine nameravajo do konca tega stoletja začeti graditi štiri bloke jedrskih elektrarn z močjo po 1000 MW. Te elektrarne naj bi predvidoma pričele obratovati v letih 1995 in 2003. Največjo predvideno udeležbo v moči novih jedrskih elektrarn ima elektrogospodarstvo Hrvatske, in to 37%.

(t.l.)

Rudis v Kreki

Dne 13. maja so na sedežu Poslovne skupnosti RUDIS v Trbovljah podpisali predstavniki Rudisa in sozd Titovi rudniki — DO Kreka — Dubrava iz Tuzle pogodbo za zgraditev velikega energetskega objekta — naprave za pripravo premoga.

Te obsegajo naprave za dovoz premoga, deponiranje, klasiranje, drobljenje in nakladanje na železniške vagone. Deponija bo lahko prevzela 120.000 ton energetskega premoga za tamošnje termoelektrarno. Na tej deponiji bodo z enim strojem in transporterjem omogočili skladiščenje in odzemanje deponiranega premoga. Celotna investicija bo veljala 1,92 milijarde dinarjev. Z deli naj bi končali do julija 1987, izvajali pa jih bodo Rudis Inženiring, STT, Metalna Maribor, REK FLL ESO Titovo Velenje, TTK Tuzla, Libela Celje, Gostol Nova Gorica, RMK Zenica, IBT Trbovlje in Energoinvest — Varnost iz Zagorja. Rudis je dobil velik posel zaradi sodobnih tehničnih rešitev.

V nekaj vrstah

Zasavska cesta dokončana

Gradbeno podjetje Slovenija ceste — Tehnika pospešeno dokončuje zasavsko cesto od Trbovelj do Zagorja. Lani so traso v grobem dokončali in je bilo možno na njej voziti do letošnje pomladi. Nato so jo zaprli z namenom, da jo dokončajo do 31.5.1985. V tem času so urejevali bankine, brežine, škarpe, nazadnje pa so položili zgornji del asfalta in namestili cestne znake. Odsek ceste je dolg 3400 m in bo, vse tako kaže, dokončan do konca maja, prav za praznik občine Trbovlje. To pa je seveda le del ceste ob Savi, Republiška skupnost za ceste bo morala prej ali slej pristopiti tudi h graditvi ceste od Trbovelj do Hrastnika in dalje do Zidanega mosta in Radeč. Sicer bo zasavska cesta še vedno le torzo. Dolgo se že vleče gradnja te prepotrebne "popkovine", ki povezuje v prometnem pogledu industrijsko sicer precej razvito Zasavje z ostalim telesom Slovenije in Jugoslavije.

IPOZ — novi zaščitni izdelki

IPOZ — Industrija preventivne osebne zaščite v Trbovljah, je zadnja leta, posebno odkar so združeni pod eno streho, posloval zelo dobro. Zadnje čase pa se tudi pri njih čuti stagnacija zaradi manjših naročil, predvsem s strani gradbeništva. Zato so začeli v svoj proizvodni program uvajati nova zaščitna sredstva, ki so zanimiva tudi za tuje kupce. Izdelovati bodo pričeli nove vrste rokavic, odporne proti kislinam in olju. V načrtu imajo zgraditev novega obrata za proizvodnjo in skladišče — 1500 m². Zaposliti nameravajo še 60 novih delavcev. Gradnja naj bi veljala po sedanjih cenah 95 milijonov dinarjev. Težave pa nastopajo pri nakupu opreme. Računajo, da jim jo bo lahko izdelala domača industrija.

Krško - napredek in varstvo okolja

Iz nekdanje izrazito kmečke občine je Krško postalo zadnja desetletja tudi močno industrijsko središče, posebno še potem, ko se je občina razširila tudi na Senovo in Brestanico.

Naredili so velik korak naprej. Hkrati z razvojem pa so se pojavile tudi velike težave v zvezi z varstvom okolja. Gre za ogroženost voda, odlaganje odpadkov (tudi iz jedrske elektrarne), za uničevanje plodnih kmetijskih površin itd. Zavarovali bi radi podtalnico, sanirati bo treba gramoznice, komunalno urediti naselja in predvsem rešiti vprašanje odlaganja nevarnih odpadkov iz JE. Pri vseh glavnih povzročiteljih onesnaževanja pripravljajo programe za odpravo žarišč onesnaževanja. Omenjajo tudi ogrevanje Krškega, Senovega in Brestanice ter biološko čistilno napravo.

Glasbena šola v Zagorju obnovljena

Pred letošnjim 1. majem so v Zagorju odprli adaptirano oziroma obnovljeno zgradbo glasbene šole. Obnovili so jo v glavnem iz občinskega samoprispevka (12 milijonov din), stroški pa so znašali 19 milijonov dinarjev. V obnovljeni zgradbi, v kateri so pridobili še štiri nove učilnice, se bo v bodoče lahko glasbeno izobraževalo okoli 200 učencev. Obnovljeno šolo so sicer odprli, vendar izvajalci del še odpravljajo nekatere pomanjkljivosti.

Z obnovitvenimi deli so pričeli sredi aprila lani, končana pa naj bi bila decembra lani. Vendar so se dela zavlekla iz raznih vzrokov. Šola je medtem delovala na petih različnih mestih, za katere plačujejo najemnino.

Črnomelj in italijanska občina

Črnomelj je pokazal interes, da bi tesneje sodeloval z italijansko občino Ter-

zo a Aquilla v Furlaniji — Julijski Krajini. Menijo, da bi lahko sodelovali na kmetijskem področju, na področju kulture in športa, izmenjavi počitniških skupin otrok itd.

Italijanska občina je dosegla precejšen napredek prav na kmetijskem področju in dosega lepe rezultate. Črnomeljčani bi se lahko okoristili z izkušnjami italijanske občine Terzo.

Graščina Potiorek propada

Ob novo zgrajeni cesti ob Savi med Trbovljami in Zagorjem stoji že nekaj časa prazna graščina Potiorek. Vse kaže, da se bo vsak čas sesula, ker je zelo načeta. Sedanji lastnik je občina Trbovlje.

Čeprav objekt izvira še iz fevdalnih časov, ko še ni bilo železnice in je promet potekal po Savi in je bil zato namenjen počitku živine in ljudi, ni spomeniško varstveno zaščiten. Morda bi objekt le na kak način aktivirali, bodisi za gostinstvo — turistične namene ali pa za potrebe športnikov (ribičev, kajakašev ipd.). Na vsak način pa bo treba poiskati kar najhitreje kakršnokoli rešitev, da bi objekt rešili nadaljnega propadanja ali celo uničenja.

Hotel Medijske Toplice kmalu nared

Lani so zaprli gostinski objekt v Medijskih Toplicah v Izlakah in ga hkrati pričeli podirati z namenom, da zgrade nov hotelski objekt na istem mestu. Gradnjo ima na skrbi SGD Beton iz Zagorja. Novo zgrajeni hotel naj bi odprli julija letos, morda že za dan rudarjev. Predračunska vrednost obnove oziroma gradnje hotela znaša 80 milijonov dinarjev. Hotel bo B kategorije in bo imel 70 postelj, 140 sedežev v restavraciji, 50 v sejni sobi in 250 sedežev na vrtu. Hkrati obnavljajo tudi bazen s termalno vodo neposredno ob hotelu. Če bo mogoče, bodo v naslednjih letih obnovili tudi zaprti bazen in uredili druge športne prostore. Izlake, Zagorje in Zasavje bo z novim gostinsko — turističnim objektom precej pridobilo. V Zasavju nimamo le industrijskih obratov, pač pa tudi mnoge lepe turistične objekte v še lepšem naravnem okolju.

Obisk rezervnih starešin v Trbovljah

Dne 10. maja so bili v Trbovljah predstavniki občinskih konferenc ZRVS iz pobratenih in prijateljskih občin Lazarevac, Valandovo, Donji Lapac, Višegrad, Tivat in Beograd. V času obiska so si ogledali Trbovlje, položili vence pred doprskim kipom Edvarda Kardelja pred

zgradbo REK EK in RRPS ter pri spomeniku pred Revirskim muzejem ljudske revolucije. Obisk je organizirala občinska konferenca ZRVS Trbovlje.

ZBOR INTERNIRANCEV

V nedeljo 1. junija 1985 bo ob 11. uri v Delavskem domu v Trbovljah slavnostni zbor internirancev v počastitev občine Trbovlje in 40-letnice osvoboditve domovine. Organizirata ga občina Trbovlje in Občinski odbor ZZB NOV Trbovlje. Slavnostni govornik bo Henrik Pušnik, predsednik SZDL revirskih občin. V kulturnem delu programa bodo nastopili Delavska godba Trbovlje, dirigent prof. Miha Gunzek, harmonikarski orkester glasbene šole Trbovlje, dirigent Tine Jelen, moški pevski zbor društva upokojencev Trbovlje, zborovodja Albert Ivančič, dipl. inž., ženski tercet in tamburaški zbor, vodja Ivan Gračner, solist bo basist Riko Majcen. O težkih dneh v taboriščih smrti bo govorila Slava Gulič. Program bo povezoval Jože Bernot.

Predstavitev rudarskega poklica

Dne 16. maja t. l. ob 8. uri so Miha Gosak, Stane Gračnar in Hajrudin Ibrahimović, vsi iz Rudnika Trbovlje, v prostorih osnovne šole Trbovlje – PE Tončke Čec, predstavili učencem te šole poklic rudarja. Učenci so pokazali velik interes in se z dodatnimi vprašanji zanimali za najrazličnejše zadeve s področja rudarjenja. Zanimala jih je potrebna izobrazba, perspektivnost rudarjenja v naših krajih, ipd.

Steklarna in Sijaj po enem letu

Lansko leto sta se združili doslej samostojni delovni organizaciji Steklarna in Sijaj v enotno delovno organizacijo Steklarna – Sijaj, Hrastnik. Po letu dni ugotavljajo, da so dosegli napredek v preseganju načrtovanega fizičnega obsega proizvodnje v obeh delih delovne organizacije, dosegli so načrtovani celotni prihodek, zmanjšali porabo energije in surovin, vendar pa končni finančni rezultat ni bil najbolj ugoden zaradi hitrejšega naraščanja cen surovin, energije in drugega potrebnega materiala ter zamrznjenih prodajnih cenah za steklo; niso namreč dosegli celotnega prihodka in čistega prihodka, kar pa je imelo za posledico tudi stagniranje osebnih dohodkov.

Prepričani pa so, da bodo z razširitvijo števila in vrste posameznih izdelkov dosegli v letošnjem in naslednjih letih tudi boljši finančni uspeh.

Problematika zasavskega srednješolstva

Zasavski srednješolski center Miha Marinko s sedežem v Trbovljah združuje srednje šole usmerjenega izobraževanja v

Hrastniku, Trbovljah in Zagorju. V letošnjem šolskem letu je v 56 oddelkih vpisanih 1.520 učencev, ki so vključeni v tozde Naravoslovno matematične in ekonomske usmeritve, Kovinarske usmeritve, rudarske usmeritve, Elektro usmeritve in Gostinske usmeritve. Težave imajo v zvezi z verifikacijo centra, ker je denarja za nameravani program izgradnje srednješolskega centra premalo. Zateči se morajo k preureditvam nekaterih učilnic v kabinete. To velja za šole v Trbovljah, kakor tudi v Zagorju. Gre za ureditev kabineta za pouk fizike, kemije in biologije, v Zagorju za telesno vzgojo, itd. Letos bo končalo šolanje v tem centru preko 200 učencev, osnovno šolo v revirskih občinah pa bo končalo po predvidevanjih okoli 500 učencev. Večina se je vpisala v Zasavski srednješolski center. Premalo zanimanja pa je za gostinsko, kovinsko-strojno in rudarsko usmeritev.

Celodnevna šola živi

Pred nedavnim so na republiški ravni obravnavali uspešnost celodnevni osnovnih šol na področju Slovenije. Med priznanji, ki so jih prejeli nekateri pedagogi in šole, je tudi trboveljska osnovna šola. Ta ima namreč že 4. leto popoln pouk celodnevnega značaja. Že preje pa so postopoma prehajali po posameznih etapah v celodnevno šolo. Letos je vključenih v vseh oddelkih vseh štirih PE in ene podružnice (Dobovec) 1887 učencev. Šolsko vodstvo ugotavlja, da je uspeh izrazito boljši, odkar imajo celodnevno osnovno šolo. Na razredni stopnji pravijo, da imajo odličen učni uspeh, na višji stopnji pa nekoliko slabšega zavoljo nekaterih pomanjklivosti. Omenjajo, da je tudi računalniška doba že prodrla v trboveljsko osnovno šolo, zato nameravajo uvesti dodatni pouk računalništva.

Novi prostori IMD

Dne 26. aprila ob 12. uri so na Gvidi v Trbovljah odprli nove tovarniške oziroma delavniške prostore delovne enote SIMD, ki deluje v okviru tozde IMD, do RGD. Ob tej priložnosti je kolektivu spregovoril vodja delovne enote Adi Polak. V svojem govoru je orisal prizadevanja za zgraditev novih prostorov, kar je bilo nujno in neodložljivo. Predvsem gre za izboljšanje pogojev dela delavcev. Celotna investicija je veljala okoli 30 milijonov din. Lani so dosegli v tem tozdu zelo dobre rezultate. Angažirani so tudi pri izvoznih delih preko PS RUDIS. 80 % svojih zmogljivosti namenjajo potrebam sozd REK EK, okrog 20 % zmogljivosti pa je namenjenih ostalim naročnikom.

Pri otvoritvi delavniških prostorov je sodeloval Moški pevski zbor Zarja, med gosti pa je bila tudi predsednica izvršnega sveta občine Trbovlje Martina Djokič.

Akcija očistimo naše mesto

Na pobudo predsedstva Občinske konferenca SZDL Trbovlje je poseben akcijski odbor izvedel že tradicionalno akcijo "očistimo naše mesto". Potekala je od 13. do 20. maja. V okviru te akcije so posebni odbori, ki so jih imenovali sindikati v tozdih in ds, krajevnih skupnostih, šolah, društvih in drugih organizacijah, očistili okolico poslovnih in stanovanjskih hiš, parke in zelenice, planinske poti in okolice planinskih koč, itd. Nameščenih je bilo tudi nekaj manjkajočih košev za smeti. Zaželeno je, da bi podobna akcija v naslednjih letih dosegla še večji učinek.

TV oddaja o gradnji elektrarn

V prvi polovici maja je potekala javna razprava za okroglo mizo na ljubljanski televiziji o gradnji energetskih objektov. V tej oddaji je sodeloval tudi Miro Florjanc, direktor do Termoelektrarna Trbovlje. Navzoč pa je bil tudi predsednik republiškega komiteja za energetiko Jakob Piskernik, nadalje predsednik Splošnega združenja energetike dr. Peter Gregorc, Ivan Lešnik, vodja sektorja za razširjeno reprodukcijo pri sozd EGS in drugi. Naš predstavnik je nedvoumno zagovarjal prednost izgradnje TE – TO III, čeprav ni imel na voljo dovolj časa, da bi lahko o tej nujni in upravičeni gradnji spregovoril slovenski javnosti kaj več.

Predstavnik sozd Elektrogospodarstva Slovenije je po mnenju javnosti, ki je to oddajo spremljala, pokazal izrazito naklonjenost prednosti gradnji hidroelektrarn na Savi in Muri. Projekt TE – TO III oziroma program pa čaka na uresničenje že več let, je pa edini, ki je pripravljen za takojšnjo realizacijo.

Majsko srečanje

V dneh od 23. do 26. maja tega leta je bila osnovna šola Trbovlje gostitelj petega majskega srečanja, ki so se ga udeležile tudi osnovne šole iz Čuprije, Novega Sada, Srba in Zagreba. V četrtek 23. maja so popoldan sprejemali goste pred šolo na Leninovem trgu, ob 19. uri pa so imeli poseben program in spoznavni večer v prostorih PE Revirski borci. Naslednji dan, 24. maja, so tekmovali v košarki in rokometu, šahu in kolesarskem poligonu, poleg tega pa so likovno in literarno ustvarjali na igriščih Partizan, ŠD Rudar, telovadnicah OŠ in ZSC Miha Marinko ter v učilnicah PE Revirski borci.

Z junijem večje pokojnine

Ob 10. uri je bila manifestativna vožnja s kolesi po Trbovljah, ob 11,30 uri so podelili priznanja in darila pri šoli Revirskih borcev, ob 17. uri pa je bila pred Delavskim domom osrednja kulturna prireditev, ki je bila hkrati tudi osrednja občinska prireditev ob dnevu mladosti. Zadnji dan, to je v soboto 25. maja, pa so se podali gostje in gostitelji ter učenci sedmih razredov na Vrhe, kjer so sprejeli učence v ZSMS.

Obnova ceste v Hrastniku

V Hrastniku so se odločili, da bodo obnovili cesto od mostu do Križišča v dolžini cca 1.300 m. Cesta je precej zdelana in že ogroža varnost voznikov in pešcev. Stroški bodo znašali cca 30 milijonov dinarjev, združili pa so jih predvsem tudi porabniki ceste. Precej razumevanja sta pokazali tudi tovarna kemičnih izdelkov in tovarna Sijaj.

Parkirišče za težke tovornjake

Pred nedavnim so pri Sušniku v Trbovljah ob Kolodvorski cesti porušili tri stanovanjske bloke. Na tej lokaciji naj bi v doglednem času zgradili centralno čištilno napravo za Trbovlje.

Do tega časa bo prostor služil kot parkirišče za težke tovornjake. Prav za te v Trbovljah najpogosteje iščejo ustrezno mesto za parkiranje.

Na Dolu razširili pokopališče

Pristojni organi v Hrastniku so se odločili, da bodo obstoječe pokopališče na Dolu pri Hrastniku razširili. Projekt je izdelal IBT tozdr Projektiva Trbovlje, pokopališče samo pa bodo razširili na spodnji strani mrliških vežic ob glavni cesti do potoka.

Predvidoma naj bi razširjeni prostor zadostoval za pokope v naslednjih petih letih.

Zagorska knjižnica bo nosila ime po Miletu Klopčiču

Pred kratkim so dobili delegati občinske skupščine Zagorje ob Savi v razpravo predlog, da bi poimenovali zagorsko knjižnico, ki deluje v okviru Kulturnega centra, po pokojnem pesniku domačinu Miletu Klopčiču. Umrli pesnik je bil znan kot pesnik socialne poezije in pesnik rudarjev, od mladih nog pa je bil povezan tudi z delavskim naprednim gibanjem v revirjih.

Deratizacija v Trbovljah

Od 13. maja do 8. junija poteka v Trbovljah splošna in obvezna deratizacija, in to na temelju posebnega občinskega odloka. Dela izvaja Zavod za zdravstveno varstvo Celje s svojim tozdom, ki pokriva to področje

(t. l.)

Skupščina SPIZ, Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije, je na svoji seji dne 24.4.1985 sklenila, da se bodo pokojnine letos prvič povečale za 22%. Upokojenci bodo dobili povečane pokojnine z junijsko pokojnino. Izplačana bo tudi razlika od 1. januarja 1985.

Sedanja najnižja pokojnina za polno pokojninsko dobo, ki je znašala doslej 17.425,— din, bo povečana na 21.258,— din. Predvidoma septembra 1985 se bodo pokojnine spet povečale za nadaljnjih zdaj predvidenih 8%.

Z novo povišano pokojnino pa se zvišuje tudi najvišja pokojninska osnova in najvišja pokojnina. Sedanja osnova din 86.062,— se nadomesti z novim zneskom

97.167,— din. To je toliko, kot dopušča republiški zakon oziroma 3,5-kratni povprečni osebni dohodek v letu 1984.

Nova najnižja možna starostna pokojnina za 15 let zavarovalne dobe bo po novem 8.753,50 din brez varstvenega dodatka. Tisti pa, ki imajo pravico do njega (ker nima drugih dohodkov), pa lahko dobi pod temi pogoji 16.256,60 din. Za ženske znašata ta zneska 10.004,— din oziroma 17.882,15 din.

Sprejeli pa so po dolgotrajnem prizadevanju tudi predlog družbenega dogovora o usklajevanju pokojnin. Pokojnine se bodo v letu 1985 med letom uskladile za najmanj 60% dejanske rasti nominalnih osebnih dohodkov delavcev.

Pismonoša je prinesel pokojnino. Posnetek je iz rudarske kolonije v Žabjeku. (Foto: B. Klančar)

Kaj je, kaj pomeni

Avtomatizacija

— pomeni uvajanje in uporabo samodejnih strojev v proizvodnjo. Skupina strojev opravlja proizvodni postopek s samodejnim uravnavanjem in brez neposrednega delovanja človeka.

Idejni projekt

— je investicijski program, ki povezuje gradbeno in proizvodno stran investicijskega objekta. Daje osnovne elemente za izračunavanje približne vrednosti investicijskega objekta.

Kmalu novi kovanci

Skupščina SFRJ je koncem aprila letos sklenila, da bo Narodna banka Jugoslavije izdala kovani denar tudi za vrednosti 20,—, 50,— in 100,— dinarjev. Doslej smo imeli za te vrednosti le papirnatega.

Organizacija

— z njo si največkrat predstavljamo urejeno, sistematično in racionalno izvajanje dela. Organizacija je v nekem smislu sinonim soznanočnosti za red. Cilj organizacije je zagotoviti organizacijske pogoje za doseganje ekonomskih ciljev združbe. Organizacija ima v tem smislu dva vidika: je proces organiziranja in rezultat tega procesa.

Organizacijska struktura

— je ustroj oziroma smotrna razporeditev organizacijskih zmogljivosti po različnih organizacijskih osnovah.

Z organizacijo se postavlja in zagotavlja ustrezen sistem izvajanja aktivnosti, ki tvorijo organizacijsko strukturo. Glede na organizacijske ravni ločimo:

- makroorganizacijsko strukturo
- mezoorganizacijsko strukturo
- mikroorganizacijsko strukturo.

Makroorganizacijska struktura

— predstavlja osnovno členitev skupnega poslovanja organizacije na temeljne organizacijske enote (DO, tozdi, DSSS itd.)

Mezoorganizacijska struktura

— določa notranjo členitev temeljnih organizacijskih enot do nižjih organizacijskih ravni (oddelek, referat) in njihovo vsebino dela.

Mikroorganizacijska struktura

— združuje opravila v dela in naloge, leta pa naprej po delovnih mestih in določa medsebojne odnose med posameznimi nosilci izvajanja.

Registracija

— pomeni vpis v register. Šele z vpisom v register (pri pristojnem sodišču) postane OZD pravna oseba, ki s tem pridobi določene pravice in dolžnosti. Sodni register je knjiga, v katero so vpisane vse OZD, poslovne skupnosti, banke, itd. V sodni register vpisujejo ustanovitev, organiziranje, konstituiranje, spremembe in prenehanje subjektov vpisa.

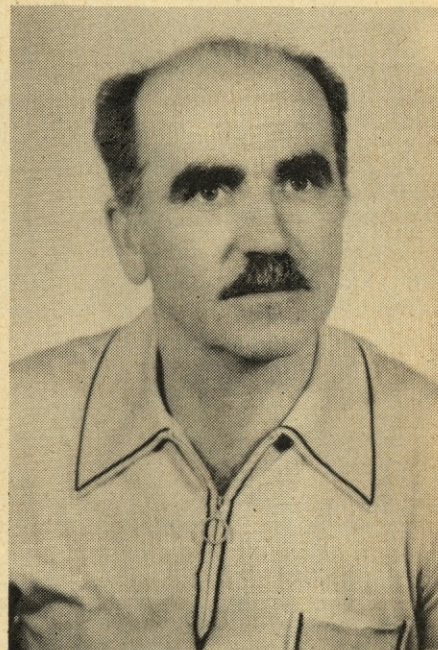
Umrli je naš sodelavec Milan Kastelic

S težkim srcem smo sprejeli vest, da nas je za vedno zapustil sodelavec Milan Kastelic. V torek, 14. maja 1985, je mnogo prijateljev, znancev, sorodnikov in občanov pospremilo na zadnjo pot našega dolgoletnega tovariša in sodelavca Milana.

Ni še dolgo tega, ko smo skupaj delali, se pogovarjali o delovnih nalogah in tudi o domu in družini. Mnogo je imel načrtov, toda, žal, kruta usoda je hotela drugače. Bolezen je onemogočila, da bi izpolnil svoje želje.

Tvoja življenjska pot je bila kratka, toda prispevek družbi velik. Kar četrtoletja si bil strojevodja na naši lokomotivi. Zadnja štiri leta, ko ti je zdravje oslabilo, si še vedno z vsem srcem in trudom delal v naši sredini pri pripravi laboratorijskih vzorcev v laboratoriju TOZD RRPZ DE separacija Zagorje. Vedeli smo, da je tvoje zdravje močno načeto, vendar upali, da boš še okrevail in se z nami veselil pomlad, v katero smo prišli. Žal, pa ni bilo tako, zapustil si svoje drage in nas, delovne tovariše, ter za vedno odšel. Sredi dela si nas zapustil, dragi Milan, toda spomin nate bo ostal vselej med nami. Tvojim žalujočim izrekamo sožalje, tebi pa za delo iskrena hvala ter zadnji pozdrav — Srečno.

Desanka KREČA

Milan Kastelic, sodelavec laboratorija v Zagorju

Tekmovanje revirskih kovinarjev je mimo

Medobčinski svet Zveze sindikatov revirskih občin — Trbovlje, je organiziral s sodelovanjem nekaterih organizacij združenega dela drugo delovno srečanje zasavskih kovinarjev. Tekmovanja se je letos udeležilo 61 kovinarjev iz raznih tovarn in delavnic. Teoretični del nalog so opravili 17. maja v Zagorju, naslednji dan, to je v soboto 18. maja, pa v Strojni tovarni Trbovlje, Varnosti Zagorje in v Elektroelementu na Izlakah. Med strugarji je zmagal Štefan Sapač iz STT, med rezkalci Dušan Drnovšek iz Steklarne—Sijaj, med orodjarji Drago Rožanc iz Elektroelementa, med brusilci Vili Trdin iz Elektroelementa. Med varilci pa sta bila najboljša Stane Medvešek in Omer Nišić iz STT. Najbolj-

ša dva iz posameznih skupin bosta nastopila na republiškem tekmovanju v Titovem Velenju.

Zahvala

Novembra lani mi je požar uničil celotno stanovanje. Takoj po požaru so mi denarno priskočili na pomoč sodelavci z delovišč Hrastnika in Laškega.

Letos mi je bil odobren kredit z namenom, da stanovanje ponovno uredim.

Vsem, ki so mi v nesreči priskočili na pomoč, se iskreno zahvaljujem.

Milan Kurent
TOZD RIG

Letno športno srečanje delavcev elektrogospodarstva in premogovništva — 1985

Planinske novice

RAZPIS

Letno športno srečanje delavcev
elektrogospodarstva in
premogovništva — 1985

DO Rudniki rjavega premoga Slovenije
je organizator 29. letnega športnega sreča-
nja delavcev SOZD EGS in premogovništ-
va Slovenije, ki bo v **soboto 22. junija**
1985 v Trbovljah.

Športno srečanje bo v naslednjih pano-
gah:

— kros	moški in ženske
— odbojka	moški in ženske
— kegljanje	moški in ženske
— šah	moški
— streljanje	moški
— namizni tenis	moški in ženske
— mali nogomet	moški
— ribolov	moški
— balinanje	moški

Tekmovanje bo potekalo v skladu s
pravilnikom športnih srečanj delavcev
EGS in premogovništva, ki je bil sprejet
dne 10.4.1985.

ROK PRIJAVE EKIP ZA POSAMEZNE PANOGE JE 6. JUNIJ 1985.

Kasnejših prijav organizator ne bo upo-
števal.

Prijave je treba poslati na naslov:

DO RUDNIKI RJAVEGA PREMOGA
SLOVENIJE "letno športno srečanje 85"

Žrebanje bo 11. junija 1985 ob 10. uri
v upravni zgradbi SOZD REK EK Trbov-
lje, Trg revolucije 12, Trbovlje.

Žrebanje bo izvršil prireditveni odbor
v pristojnosti predsednika komisije za
šport in rekreacijo pri KO OOS SOZD
EGS. Zaželeno je, da se žrebanja udeleži
tudi po en predstavnik vsakega od udele-
žencev letnega srečanja, ki bo pred
žrebanjem še lahko podal eventualne
spremembe glede sestave svojih ekip.

Podrobnejše informacije o poteku tek-
movanja z navedbo časovnih terminov:
otvoritev, tekmovalni urnik, zaključek
itd., bo prireditveni odbor podal na žreba-
njo in v 1. številki biltena.

Možnost prenočevanja:

HRASTNIK

- Dijaški dom
- počitniški dom rudarjev na Kalu

TRBOVLJE

- počitniški dom rudarjev na Partizans-
kem vrhu.

Za morebitna dodatna pojasnila v zve-
zi s potekom in organizacijo letnega sre-
čanja — 85 se obrnite na Miro Bočko (tel.
822—144 int. 220).

Vsem udeležencem 29. letnega šport-
nega srečanja delavcev EGS in premogov-
ništva Slovenije želimo na športnem pod-
ročju veliko športne sreče in veliko
prijetnih trenutkov v Trbovljah.

Predsednik prireditvenega
odbora:

Berger Ivan, dipl. inž. rud.

Predsednik tehnične komisije:
Jerman Boris

Znak letošnjih športnih iger elektrogospo-
darstva in premogovništva v Trbovljah. Po
naročilu prireditvenega odbora ga je zas-
noval Boris Zupan.

Vili Guček državni prvak v skalolazenju

Dne 2. maja letos je potekalo na ob-
močju Paklenice (pri Starigradu) v okviru
letošnjega prvomajskega srečanja jugoslo-
vanskih alpinistov v kanjonu Velike Pakle-
nice prvo državno prvenstvo v skalolaze-
nju. Prijavilo se je enajst tekmovalcev,
dejansko pa jih je sodelovalo le sedem. Na
tem prvem prvenstvu je zmagal Vili Gu-
ček, član alpinističnega odseka Planinske-
ga društva Trbovlje. Prejel je zlato kolajno
ter prehodni pokal za AO PD Trbovlje, ki
pa je prehodni, torej do prihodnjega pr-
venstva.

Tekmovanje so dobro organizirali in
izpeljali alpinisti iz Planinske zveze Hrvat-
ske.

Dne 11. maja je mladinski odsek PD
Kum Trbovlje dobro organiziral tekmo-
vanje v orientaciji na širšem območju Do-
bovca oziroma Kuma. Naslednji dan, 12.
maja, pa se je zbralo na Kumu več sto
mladih planincev iz zasavskih in posavs-
kih planinskih društev. Zbor planinske
mladine so pozdravili predstavniki med-

društvenega odbora zasavskih planinskih
društev, organizatorja in drugi. Program je
vseboval kulturne, zabavne in športno
tekmovalne točke. Srečanje je lepo uspe-
lo. Dne 15. junija bo na Kumu proslava
ob 35-letnici, odkar je bilo ustanovljeno
PD Kum. Podrobnosti bodo objavljene s
posebnim javnim obvestilom.

Planinsko društvo Trbovlje je organi-
ziralo 22. maja javno planinsko predava-
nje v Delavskem domu v Trbovljah.
Predaval je alpinist Bojan Šprogar na te-
mo: V Stenah — v ledu in snegu s prika-
zovanjem številnih barvnih diapozitivov.

PD Trbovlje je organiziralo v soboto,
18. maja, čiščenje planinskih poti na Mrz-
lico in okolico doma na Mrzlici, in to v
okviru akcije SZDL Trbovlje: Očistimo
naše mesto.

Radio Trbovlje je v nedeljo, 19. maja,
pričelo z vedro nedeljsko oddajo o planin-
stvu s posebnim ozirom na revirsko plani-
nstvo. Prva se je nanašala na literaturo, ki
zajema Zasavje oziroma revirje.

(t. l.)

Ukrepi za izboljšanje zdravstvenega varstva delavcev rudnika Hrastnik

Z namenom, da se zagotovi boljše in učinkovitejše zdravstveno varstvo delavcev področja rudnika Hrastnik ter na ta način normalizira prekomerno izostajanje od dela zaradi bolezni, smo že v letu 1981 (26.1.1981) pristopili k podpisu samoupravnega sporazuma med REK EK in Zdravstvenim centrom TOZD zdravstvenim domom Hrastnik o formiranju prednostne ambulante. Ta oblika pa na žalost ni dala pozitivnih rezultatov. Zato so to problematiko obravnavali samoupravni organi — delavski sveti takratnih TOZD rudnika Hrastnik na svojih sejah v mesecu decembru 1982 in februarju 1983. Sprejeti so bili sklepi, da se pristopi k organiziranju ambulante, ki bo nudila zdravstvene storitve in istočasno odobravale bolniški stalež samo za delavce, zaposlene na področju rudnika Hrastnik.

V ta namen so potekali v letu 1983 in tudi v prvi polovici leta 1984 večkratni dolgi in včasih že zelo mučni razgovori med predstavniki omenjenih delovnih organizacij. Rezultat teh razgovorov je bil, da je prišlo do podpisa novega samoupravnega sporazuma dne 15.6.1984.

Tako je ambulanta uradno pričela obratovati s 1.9.1984. Sočasno pa smo stori-li še sledeče:

- obvestili smo vse obrobne ambulante o tej noviteti,
- organizirali smo prenos kartotek iz teh ambulant v prednostno z upoštevanjem ustavnih načel svobodne izbire zdravnika,
- zaradi boljšega in natančnejšega pregleda nad bolniškim staležem smo v TOZD (17.9.1984) uvedli evidenčne liste za obisk pri zdravniku,

Skupni prikaz po TOZD oziroma DE za obdobje 6 mesecev

	H	O	R	PD	
IX.	130 d	— 270 d	— 160 d	+ 62 d	= — 498 d
X.	— 339 d	— 318 d	— 344 d	+ 66 d	= — 935 d
XI.	— 90 d	— 310 d	— 29 d	+ 120 d	= — 309 d
XII.	— 476 d	— 120 d	— 189 d	+ 105 d	= — 680 d
I.	— 481 d	— 336 d	+ 30 d	+ 90 d	= — 697 d
II.	— 678 d	— 557 d	— 66 d	+ 17 d	= — 1284 d
Skupaj	— 2194 d	— 1911 d	— 758 d	+ 460 d	= — 4403 d

— uvedli smo kontrolo nad vedenjem delavcev v bolniškem staležu.

O vseh ukrepih smo temeljito v pismeni obliki obvestili vse zaposlene na področju rudnika Hrastnik.

Rezultati teh prizadevanj

- dosežen je enoten kriterij bolniškega staleža od pristojnega zdravnika v prednostni ambulanti,
- izboljšalo se je sodelovanje in povezanost med kolektivom oziroma pristojnimi službami, zdravnikom in pacientom;
- imamo objektivnejši pregled bolanih v smislu preventivnega in kurativnega ukrepanja,
- zmanjšala se je čakalna doba v ambulantih,

- dosežen je temeljit pregled nad bolniškim staležem in drugo odsotnostjo,
- zmanjšal se je bolniški stalež v primerjavi s predhodnimi leti, in sicer: september 1983 — 13,9% — 3084 del september 1984 — 11,3% — 2586 del 2,6% — 498 del.

V mesecu septembru 1984 se je odsotnost od dela zaradi bolezni v primerjavi z istim mesecem 1983 na RH zmanjšala za 2,6% oziroma 498 del.

Oktober 1983 — 13,9% — 3260 del.

Oktober 1984 — 9,7% — 2325 del. — 4,6% — 935 del.

Kot je razvidno, je v mesecu oktobru 1984 v primerjavi z istim mesecem 1983 odsotnost z dela na RH zaradi bolezni zmanjšana za 4,6% oziroma za 935 del.

November 1983 — 12,2% — 2422 del.

November 1984 — 10,1% — 2113 del. — 2,1% — 309 del.

V mesecu novembru 1984 se je bolniški stalež na RH zmanjšal v primerjavi z novembrom 1983 za 2,1% oziroma 309 del.

December 1983 — 11,5% — 2623 del.

December 1984 — 8,8% — 1945 del. — 2,7% — 680 del.

V tem obdobju se je stalež zmanjšal za 2,7% ali 680 del.

Januar 1984 — 12,3% — 2554 del.

Januar 1985 — 8,2% — 1857 del. — 697

V mesecu januarju 1985 se je odsotnost z dela zaradi bolniškega staleža v primerjavi z januarjem zmanjšala na RH za 3,9% oziroma 697 del.

Februar 1984 — 13,3% — 3095 del.

Februar 1985 — 8,1% — 1811 del — 1284.

V februarju 1985 v primerjavi s februarjem 1984 pa se je bolniški stalež zmanjšal na RH kar za 5,2% oziroma 1284 del.

Iz navedenih podatkov ugotavljamo, da so rezultati prizadevanj za realizacijo zdravstvenega varstva zaposlenih v prednostni ambulanti pokazali bistvene pozitivne premike. V zadnjih šestih mesecih, odkar deluje prednostna ambulanta za področje rudnika Hrastnik, se je v primerjavi z istim obdobjem predhodnega leta zmanjšala odsotnost z dela zaradi bolezni za 3,5%, kar je 4403 delovnih dni, to pa pomeni, da smo s temi ukrepi uspeli približati tako odsotnost z dela normalnim še sprejemljivim družbenim kriterijem ob upoštevanju težjih delovnih pogojev v rudarstvu.

Z namenom, da bi tudi v prihodnje izboljšali zdravstveno varstvo zaposlenih kakor tudi zmanjševali odsotnost z dela zaradi bolezni, ko je le-ta dvomljiva, predlagamo naslednje aktivnosti:

- pri izvajanju zdravstvenega varstva in pravic moramo podpisniki sporazuma o ustanovitvi prednostne ambulante obojestransko in dosledno upoštevati posamezna določila tega sporazuma, kakor tudi določila samoupravnih splošnih aktov s tem v zvezi. To pa pomeni, da mora zdravstvena služba v prihodnje usmeriti svojo dejavnost tudi v zagotovitev možnosti ogleda delovnih pogojev zaposlenih v rudniku s strani pooblaščenega zdravnika, pripraviti analize v določenem roku, odsotnosti z dela zaradi bolezni ter s tem v zvezi predlagati preventivne ukrepe.

— v smislu preventivnega ukrepanja predlagamo, da zdravstvena služba v prednostni ambulanti stalno izboljšuje sodelovanje z ambulanto MD in pristojnimi službami v DO (socialna SVD in kadrovska);

— pri sprejemanju novih delavcev na delo v rudarstvu predlagamo teamsko sodelovanje vseh navedenih služb;

— v organizaciji združenega dela morajo ob sprejemu novih delavcev dosledneje upoštevati poostrene kriterije tako z vidika zdravstvenega stanja posameznika kakor tudi kriterij delovnih navad;

— zagotoviti potrebno pravičen odnos do novosprejetih delavcev kakor tudi pozornost spremljanje njihovega dela v času preizkusne dobe;

— za izboljšanje delovne discipline je treba dosledneje upoštevati določila samoupravnih splošnih aktov v zvezi z obveznostmi in pravicami, ki izhajajo z dela;

— nujno bi bilo potrebno izboljšati pogoje dela na nekaterih delovnih mestih.

Za nadaljnje delo na tem področju naj bi bili odgovorni vsi subjekti s posebnim poudarkom na kadrovske socialni službi, službi varstva pri delu in odbora za varstvo pri delu.

Alojz Senegačnik

Pripomba uredništva:

Članek Alojza Senegačnika "UKREPI ZA IZBOLJŠANJE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA DELAVCEV RUDNIKA HRASTNIK", ki je bil objavljen v številki 4/85 našega glasila objavljamo vnovič.

Prispevek v prejšnji številki je bil zaradi dvakratnega tiska dveh odstavkov bralcem nerazumljiv.

Napaka je nastala pri grafični obdelavi.

Kadrovske vesti

PRIHOD:

DO RRPS

TOZD RRP Hrastnik: Irfet Brakič - učnik, Jozo Adžaga - učnik, Momir Ilišević - učnik, Ivan Puhner - učnik, Jani Kašner - učnik, Matjaž Rot - učnik, Matej Vuga - učnik, Bogomir Bombek - vrtalec, Val-

ter Krček - učenik, Anton Povše - kompresist, Darko Rak - učenik, Janez Plahuta - učenik, Jože Vodišek - učenik, Darko Slak - učenik, Franjo Žalar - učenik, Friderik Kolman - učenik, Stane Žagar - učenik, Boris Klepej - učenik, Vojko Blatnik - učenik, Drago Hrovat - učenik.

TOZD RRP Zagorje: Mihad Hankič - učenik, Ignac Judež - učenik, Joško Drolc - učenik, Ilija Perak - kop. pom., Sabahudin Bešič - del. na sep., Ivan Cirar - kurjač, Marjan Zver - učenik, Rok Kofol - učenik, Mirko Češek II. - učenik, Arif Beganovič - učenik, Nedeljko Džurdžević - del. na sep., Jani Odlazek - učenik, Mirko Obreza - kompresist, Stanislav Mihelič - kopač, Zahid Goralija - učenik, Bogomir Lebeničnik - učenik, Mirko Jurič - učenik.

TOZD RRP TRBOVLJE: Ragib Glanočič - kopač, Martin Brinar - vozač, Juro Jakovljevič - vozač, Stane Gabrijel - vozač, Ivica Crnoja - vozač, Hakija Mrvoljak - vozač, Hajrudin Bečirevič - vozač, Muhamed Dedič - vozač, Duško Čulibrk - vozač, Ivo Klarič - vozač, Miloje Stepanovič - vozač, Uroš Ritonja - izl. jal. iz prem., Anton Klanšek - izl. jal. iz prem., Fadil Čaušević - vozač, Boris Volovšek - izv. enost. zun. del, Milan Kuder - figurant, Alen Petan - izl. jalov. na dnev. kopu, Nikola Knežević - vozač, Janko Koželj - električar.

TOZD Separacija Trbovlje: Milan Tušek - del. na sep., Milan Jankovič - del. na sep., Milan Kaluža - del. na sep., Faik Čizmič - del. na sep., Mitja Gračner - del. na sep., Janko Koželj - električar, Karlota Dečman - pom. delavka, Samir Sulejmanovič - del. na sep., Ljubiša Novakovič - del. na sep., Dragoslav Čobanovič - del. na sep., Latif Čufurovič - del. na sep..

TOZD RŠC Trbovlje: Ešef Jašarevič - kopač, Drago Jezerčič - učenik, Hazim Ibrič - kopač.

DS SS DO RRPS: Jože Senica - dipl. el. ing. - prip., Rastislav Zor - dipl. ing. stroj.

DO TET

TOZD VN: Janez Rozina I. - NK delavec,

DO RGD

TOZD RIG: Sarafin Bilič - kopač, Roman Omerzel - vozač, Antun Dračko - mizar, Mustafa Kladnjakovič - vozač, Rade Gavrilovič - vozač, Vehbija Adrovič - vozač, Mirsad Tokić - vozač, Samir Bojkič - vozač, Emin Omerhodžić - vozač, Drago Matkovič - kopač, Zlatko Prahic - kovinar, Andjelko Pindrič - vozač, Anton Markovič - stroj. teh., Darko Vintar - kovinar, Janez Vovk - pripr., Stanko Samastur - kopač.

TOZD GRAMAT: Jurij Bantan - vod. in nadz. del v proizv. opeke, Marcela Prašnikar - zlag. opeke, Janez Komlanc - zlag. opeke, Marjan Golob - vzdr. str. napr. III.

TOZD AVTOPREVOZ: Oto Pusovnik - šofer, Milan Brvar - šofer, Ivan Kočnar - šofer, Ladislav Peklar - šofer, Ivan Potušek - šofer, Bojan Aleksič - stroj. grad. mehan.

DS SS SOZD: Božidar Marot - vodenje tajniških opravil za DPO in samoupr. organe.

ODHOD:

DO RRPS

TOZD RRP Hrastnik: Franc Pungaršek, kop. pom. - upokojen, Franc Hrovat, kopač - upokojen, Martin Sevshek, uprav. transp. in trak. - upokojen, Darko Vintar, učenik - spor. prek., Džemal Salihovič, učenik - spor. prek., Rade Gavrilovič, učenik - spor. prek., Franc Žalar, kopač - v času posk. dobe s str. DO, Ivan Kolar, uprav. transp. in trak. - upokojen, Jakica Piljič, učenik - samov. prek., Alojz Cimperšek, uprav. transp. in trak. - spor. prek., Marko Podkoritnik, električar - upokojen, Janez Napret, električar - spor. prek., Janez Udovč, kopač - upokojen, Franc Zemljak, kopač - upokojen, Jože Zupanc, električar - upokojen, Edi Kirn, električar - upokojen, Jože Zupanc I., kop. pom. - upokojen, Jože Prijatelj, učenik - spor. prek., Pero Radovac, kopač - spor. prek.

TOZD RRP ZAGORJE: Jožefa Medved, čistilka - upokojena, Ignac Judež, učenik - samov. prek., Ivan Pikelj, gospod. čela - upokojen, Dominik Gričar, nadzornik - upokojen, Ivan Rebolj V., kopač - upokojen, Tomaž Pograjc, učenik - spor. prek., Ludvik Groboljšek, kovinar - upokojen, Mesud Vukalič, del. na sep. - samov. prek.

TOZD RRP Trbovlje: Brane Požar, kop. pom. - spor. prek., Avgust Benkič, kopač - upokojen, Jože Očepek II., jam. kov. - upokojen, Florjan Klemen, vozač - discip. od., Rejo Bedra, kopač - spor. prek.

TOZD Separacija Trbovlje: Zoran Koželj, del. na sep. - v času pos. dobe s str. delav., Karlota Dečman, pom. del. - premeščena, Karel Frangeš, vozač - smrtna nezgoda, Maks Giulianti, kop. pom. - upokojen, Janko Koželj, električar - premeščen, Stane Jeler, del. na sep. - v JLA, Jože Vajdič, del. na sep. v JLA.

TOZD RŠC Trbovlje: Pavo Cvitič, kop. pom. - samov. prek., Viktor Koklič, kopač - upokojen, Božo Marot, v. d. vodja SŠRU - spor. prek.

DS SS DO RRPS: Branislav Stankovič, rud. tehnik - spor. prek., Alojz Kerše, stroj. tehnik - upokojen.

DO RGD

TOZD RIG: Milan Marijan, kop. pom. - spor. prek., Sakib Deli, kopač - samov. prek., Husein Zahirovič, kop. pom. - samov. prek., Hasan Osmanovič, vozač - samov. prek., Milan Ružičič, kopač - samov. prek., Sulejman Vehabovič, kopač - samov. prek., Rafael Gole, strelec - upokojen, Ernest Štesl, strelec - upokojen, Ivan Vovk, vod. strok. zaht. gradbišč - upokojen, Ibro Kalender, kop. pom. - samov. prek., Željko Sovilj, kopač - samov. prek., Mirzel Fatimič, kopač - samov. prek., Mevdulin Čolič, vozač - discip. od., Hazim Ibrič, kopač - samov. prek., Atif Kerič, kopač - samov. prek., Mehmed Karič, vozač - samov. prek., Rado Oplotnik, kopač - spor. prek., Sadik Mehmedovič, kopač - inv. upok.

TOZD GRAMAT: Arifa Keramovič, zlag. opeke - samov. prek., Ivo Klarič, vzdr. stroj. napr. III - samov. prek., Mujo Kalender, zlag. opeke - v času posk. dobe s str. DO.

TOZD AVTOPREVOZ: Stanislav Kos, vratar-čuvaj - upokojen.

DS SS SOZD: Ivica Šmit, izv. obrač. OD, blag. opravil in likvid. - upokojena.

Sonja Božič

Humor in anekdote

— Recimo, da so prinesli človeka, ki je zmrznil, vpraša profesor medicine študenta. — Kaj bi storili? — Začel bi ga drgniti s snegom. — Dobro! Kaj pa bi storili, če bi bilo poletje in nikjer ne bi bilo snega?

Bernard Shaw je rad delal na vrtu. Neka dne je prišla na obisk ženina prijateljica, ki ga ni poznala. Književnik je prav takrat plel na cvetličnih gredah.

— Ali že dolgo delate pri gospe Shawovi? — Nekaj nad dvajset let, ji je odgovoril. — O, ali vam dobro plača? Pisatelj jo je čudno pogledal. — Ne, sam si kupujem hrano in obleko ... — Poslušajte, je začela gostja, pridite k meni v službo! Dala vam bom dobro hrano in obleko pa še spodobno plačo. — Ne zamerite, ji je odgovoril Shaw, tega ne morem sprejeti, ker sem obljubil, da bom vse življenje delal pri gospe Shawovi. — Kaj pravite, je bila obiskovalka vsa iz sebe. — Saj to je vendar suženjstvo. — Ne, ne, ji je odgovoril književnik, pri nas temu pravimo zakon.

Tone je bil pri zdravniku zaradi hudega kašlja. Ko se je vrnil domov, ga je vprašala žena: — Kaj ti je rekel zdravnik? Da ne smem kaditi. Ta zdravnik je pa zares moder. Tudi jaz sem ti to svetovala. In še kaj. Da ne smem piti. — To je pa res nenavadno dober zdravnik, kolikokrat sem ti že jaz to rekla. Pa še kaj? Da ne smem delati. — Kaj? Ta zdravnik pa ni normalen. Ubogi mi, če boš poslušal tega zdravnika.

— Očka, kako veš, kdaj si pijan? Pogledaj! Ali vidiš tista dva moža? Če bi bil pijan, bi videl štiri! — Očka, saj je le eden.

Tovariš zdravnik, tako strašno sem razdražljiva in ne vzdržim nobene bolečine. Prosim vas, da bi mi pred ruvanjem zoba dali narkozo. Ni potrebno, drugi pacienti izgubijo zavest brez narkoze.

Dedek je dobil škatlo piškotov. Že naslednji dan je bila škatla prazna. Vrtel jo je po rokah in ugotovil: — To je goljufija! Na škatli piše: Rok trajanja šest mesecev, pa je škatla že v enem dnevu prazna.

Veš, darovali so mi policijskega psa. Lep je, a v treh dneh ni še nikoli zalajal. — Verjetno je od tajne policije!

— Ali se ob dveh pride iz šole, ko ste imeli pouk samo dopoldan?

— Neka gospa je izgubila stotak, je odgovoril sinko. — In kaj ti je to mar? Domov bi šel, ne pa da ji ga pomagaš iskati. — Saj ga nisem iskal, samo nogo sem držal na njem, da so vsi odšli.

— Danes sem gospodinja. Zdaj pa ne vem, koliko časa naj kuham jajca. — Ja, jaz sem ga kuhal eno uro, pa je bilo še vedno trdo, ko sem ga kasneje olupil.

Fant: — Celih pet minut sem danes prišel prezgodaj. Dekle: — Ampak cel dan prepozno, ker sem se včeraj poročila.

Milan Kovač

Rešitev nagradne prvomajske križanke v glasilu Srečno

Vodoravno:

SKRB, PLANICA, TVAR, RIGOROZNOST, TRI OSMICE, KOBILAR, AAR, KAMEN, APENINI, CHICAGO, TS, ES, VAS, SIONON, ŽM, PORTRET, KOTVA, JATAGAN, ARON, PEDAL, LL, EVROPA, CLARE, ANEMIJA, TUR, KAKI, IN, POL, DEDIČ, OB, NOVALJA, ITALIA, AKLIMATIZACIJA, NAVOR, RABARBARA, LAS, SRNA, ANIT, NM, PISTA, KRONA, SIGA, ATOS, OR, DIASTOLA, KOMUNIST, VAR, TERITORIJ, ADORJAN, IVO, ONAN, NIMB, SAARE, ČAJ, KAZEN, SAIGON, AM, FALA, RR, EST, ŠOJA, OZIRIS, GNEZDO, ZETRA, AVON, RIDA, HAD, REDOVALNICA, AC, PORFIR, ILEGALA, GEN, MANIFESTACIJA, OLE, KOZA, OSEM, RMAN, CER, COL, AS, ENRICO, PT, INES, BERN, MIT, ASPIK, JEKATERINA, AKA, RTINA, AJ, KOR, ŽEP

Navpično:

PAPIN, TOK, GRAM, ENOTA, DENARNICA, DELAVSKI RAZRED, NOEMA, KAM, LORRAINE, ZAPISNIK, SOLIDARNOST, NED, OFERTA, TACIT, JE, ANTON, SO, REMI, STRAHOVLADA, AORIST, FS, CAR, KVIRINAL, IKRA, LIMA, HITROST, RAO, CO, ČLAN, AJBIŠ, ARAM, PI, BRSKANJE, IBIS, GOZD, CAPIN, MAG, AVTOMATIKA, OJE, INTKA, PRIMOŽ, TRUBAR, GOD, NATRIJ, LICE, MAOR, TB, AMOS, RELACIJA, AGENT, GP, IAN, URA, ADE, ENEJ, NO, SPAAK, ZRMANJA, OGOREK, IRKA, ON, ANAA, TIARA, AVAL, SAK, COOPER, KOC, POSNEMOVALEC, TO, AZBEST, CIVILIST, ZOLA, OBER, NIN, RAL, AJAS, FINN, KLER, OLIVERA, LASTOVIČAR, IGO, RIŽ, SANATORIJ, ARAVALI, CEZANNE, TRIS, NENA, ROJAS, ANAS, AP

Uredništvo našega glasila je prejelo do vključno 15. maja 1985 za nagradno križanko ob 1. maju, objavljeno v številki 4/85, skupno 27 rešitev.

Reševalcem, ki so pravilno rešili križanko, podeljuje uredništvo tri knjižne nagrade, ki jih prejmejo:

1. nagrado: Miha Simončič, Opekarna 31—A. 61420 Trbovlje
2. nagrado: Bojan Strader, Log 28/C, 61430 Hrastnik
3. nagrado: Ludvik Golec, Vreskovo 6, 61420 Trbovlje

Vsem trem nagrajencem čestitamo. Knjižne nagrade bomo poslali po pošti.

Višje obresti za vloge in kredite

Od 20. maja dalje veljajo v bankah in poštini hranilnici nove, višje obrestne mere za vezano dinarsko vplačevanje. Za dinarske vloge, vezane na več kot tri mesece, so obresti 67%, za vloge, vezane na več kot 12 mesecev 69%, nad dve leti oziroma 24 mesecev pa 70%.

Prihodnji jemalci posojil bodo za posojila do leto dni plačali 67%, za več kot 12 mesecev pa 70% obresti.

Za posojila, na podlagi prodaje deviz pod pogojem, da vplačevalec veže dinarski depozit, so obresti od 1. maja dalje 17,5%.

Glasilo Srečno izdaja sozd Rudarski elektroenergetski kombinat Edvarda Kardelja, n. sol. o., 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Družbeni organ glasila je časopisni svet — predsednik Albin Hauptman.

Glasilo ureja uredniški odbor: Franci Žgalin (predsednik), Jože Kirič, Slavi Guna, Boris Jesenšek, Štefan Štok, Vladimir Breznik, Stanko Drnovšek, Dragica Bregant, Janez Oberžan (odgovorni urednik), Tine Lenarčič (urednik).

Naklada 3.400 izvodov.

Tisk KTL — tozd TIKa Trbovlje. Za člane kolektiva sozd REK Edvarda Kardelja je časopis brezplačen. Rokopisov, fotografij, skic, risb itd. ne vračamo.

Po mnenju republiškega sekretariata za informacije št. 421-1/74 z dne 9.1.1974 spada glasilo Srečno med proizvode iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov.

Žreb je odločil